

**BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE RAAD**

GEWONE ZITTING 1998-1999

9 MAART 1999

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

**betreffende de erkenning
en de financiering van de
inschakelingsondernemingen**
(Stuk nr. A-308/1 – 98/99)

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

**betreffende de erkenning
en de financiering van
inschakelingsbedrijven
in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**
(Stuk nr. A-87/1 – 95/96)

(ingediend door de heren
Michel LEMAIRE en Denis GRIMBERGHS (F))

VERSLAG

uitgebracht namens
de Commissie voor Economische Zaken,
belast met het Economisch Beleid, de Energie,
het Werkgelegenheidsbeleid en het
Wetenschappelijk Onderzoek

door de heer Serge de PATOUL (F)

**CONSEIL DE LA REGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

SESSION ORDINAIRE 1998-1999

9 MARS 1999

PROJET D'ORDONNANCE

**relatif à l'agrément
et au financement des
entreprises d'insertion**
(Doc. n° A-308/1 – 98/99)

PROPOSITION D'ORDONNANCE

**relative à l'agrément
et au financement des
entreprises d'insertion
en Région bruxelloise**
(Doc. n° A-87/1 – 95/96)

(déposée par MM.
Michel LEMAIRE et Denis GRIMBERGHS (F))

RAPPORT

fait au nom de la Commission
des Affaires économiques, chargée de
la Politique économique, de l'Energie,
de la Politique de l'emploi
et de la Recherche scientifique

par M. Serge de PATOUL (F)

INHOUDSTAFEL

I.	I. Regeling van de werkzaamheden.....	3
II.	II. Uiteenzettingen van de ministers	3
	2.1. Uiteenzetting van de heer Charles Picqué, minister-voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met plaatselijke besturen, werkgelegenheid, huis- vesting en monumenten en landschappen ...	3
	2.2. Uiteenzetting van de heer J. Chabert, minister belast met economie, financiën, begroting, energie en externe betrekkingen	7
III.	Uiteenzetting van de indiener van het voorstel..	9
IV.	Algemene bespreking	10
V.	Bespreking en stemming van de artikelen	14
VI.	Stemming over het geheel	24
VII.	Lezing en goedkeuring van het verslag.....	25
VIII.	Tekst aangenomen door de commissie	26

BIJLAGEN

1.	Amendementen.....	32
2.	Advies van de Raad van State nr. L.25.772/1	36
3.	Advies van de Europese Commissie	40
4.	Advies van de Economische en Sociale Raad (1996)	42
5.	Advies van de Economische en Sociale Raad (1997)	50

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen:

1. Vaste leden : Mevr. Danielle Caron, de heren Bernard Clerfayt, Serge de Patoul, Mostafa Ouezekhti, Alain Zenner, mevr. Sfia Bouarfa, de heren Mohamed Daïf, Alain Leduc, Mahfoudh Romdhani, Denis Grimberghs, Paul Galand.

2. Plaatsvervangers : Mevr. Sylvie Foucart, mevr. Anne-Sylvie Mouzon, mevr. Evelyne Huytebroeck.

3. Ander lid : Mevr. Françoise Dupuis.

Zie:

Stukken van de Raad:
A-308/1 - 98/99: Ontwerp van ordonnantie.
A-87/1 - 95/96: Voorstel van ordonnantie.

TABLE DES MATIERES

I.	I. Ordre des travaux	3
II.	II. Exposés des ministres	3
	2.1. M. Charles Picqué, ministre-président du gouvernement de la Région de Bruxelles- Capitale, chargé des pouvoirs locaux, de l'emploi, du logement et des monuments et sites	3
	2.2. M. Jos Chabert, ministre de l'économie, des finances, du budget, de l'énergie et des relations extérieures.....	7
III.	Exposé d'un des auteurs de la proposition.....	9
IV.	Discussion générale	10
V.	Discussion et vote des articles.....	14
VI.	Vote sur l'ensemble	24
VII.	Lecture et approbation du rapport	25
VIII.	Texte adopté par la commission.....	26

ANNEXES

1.	Amendements.....	32
2.	Avis du Conseil d'Etat n° L.25.772/1	36
3.	Avis de la Commission Européenne.....	40
4.	Avis du Conseil Economique et Social (1996)	42
5.	Avis du Conseil Economique et Social (1997)	50

Ont participé aux travaux de la Commission:

1. Membres effectifs : Mme Danielle Caron, MM. Bernard Clerfayt, Serge de Patoul, Mostafa Ouezekhti, Alain Zenner, Mme Sfia Bouarfa, MM. Mohamed Daïf, Alain Leduc, Mahfoudh Romdhani, Denis Grimberghs, Paul Galand.

2. Membres suppléant : Mme Sylvie Foucart, Mme Anne-Sylvie Mouzon, Mme Evelyne Huytebroeck.

3. Autre membre : Mme Françoise Dupuis.

Voir:

Documents du Conseil:
A-308/1 - 98/99: Projet d'ordonnance.
A-87/1 - 98/99: Proposition d'ordonnance.

I. Regeling van de werkzaamheden

Na een korte bespreking en bij eenparigheid van de 8 aanwezige leden, onder wie een van de twee indieners van het voorstel, beslist de commissie het voorstel nr. A-87/1 en het ontwerp nr. A-308/1 samen te bespreken en de werkzaamheden voort te zetten op basis van het ontwerp.

De heer Serge de Patoul herinnert eraan dat hij samen met mevrouw Anne-Marie Vanpevenage het voorstel nr. A-281/1 – 97/98 heeft ingediend om te bepalen welke steun het Hoofdstedelijk Gewest verleent aan de sociale economiebedrijven.

Hij onderstreept dat het onderwerp van dit voorstel heel wat ruimer is dan wat wordt voorgesteld in dit ontwerp van ordonnantie.

Hoewel hij tevoren gevraagd had om zijn voorstel samen met het ontwerp over de inschakelingsondernemingen te bespreken, vindt hij het thans beter om dit niet te doen.

Hij stelt voor dat alle voorstellen of ontwerpen die op een of andere wijze met sociale economie te maken hebben, samen worden besproken en dat tijdens dit debat de verschillende aspecten van de sociale economie aan bod zouden komen. Hij herinnert er ook aan dat deze discussie nog moet plaatsvinden, hoewel zij reeds herhaaldelijk is beloofd.

De commissie neemt akte van de wens van de indiener om zijn voorstel niet in het kader van deze bespreking te behandelen.

II. Uiteenzettingen van de ministers

2.1. Uiteenzetting van de heer Charles Picqué, minister-voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met plaatselijke besturen, werkgelegenheid, huisvesting en monumenten en landschappen

Er wordt reeds lang over dit ontwerp gepraat en het is nu eindelijk klaar. Het heeft veel moeite gekost maar wij wilden geen stappen in de totstandkoming van deze ordonnantie overslaan.

De sociale partners hebben ons twee eenparige adviezen overhandigd. Een eerste advies werd gevraagd in juni 1996, en een tweede, op vraag van de Economische en Sociale Raad, na de eerste lezing door de regering, in januari 1997. Na deze twee gunstige adviezen is het voorontwerp aan de Raad van State gezonden; die heeft de rege-

I. Ordre des travaux

Après un bref débat, et à l'unanimité des 8 membres présents parmi lesquels se trouve un des deux auteurs de la proposition, la commission décide de joindre la proposition n° A-87/1 et le projet n° A-308/1 et de poursuivre ses travaux sur base du projet.

M. Serge de Patoul rappelle qu'il a déposé, avec Mme Anne-Marie Vanpevenage, la proposition n° A-248/1 – 97/98 visant à définir les aides accordées par la Région aux entreprises d'économie sociale.

Il souligne que l'objet de cette dernière proposition est nettement plus large que celui envisagé par le présent projet d'ordonnance.

Après avoir antérieurement proposé que sa proposition soit jointe au débat à propos des entreprises d'insertion, il estime préférable de ne plus la joindre.

Il suggère que l'ensemble des propositions ou projets ayant trait de manière plus générale à l'économie sociale soient regroupés en un seul débat, plus large, et qui aborderait les différents aspects de l'économie sociale. Il rappelle par ailleurs que ce débat doit encore avoir lieu, malgré qu'il ait été plusieurs fois promis.

La commission prend acte du souhait de l'auteur de ne pas demander de joindre sa proposition au présent débat.

II. Exposés des ministres

2.1. Exposé de M. Charles Picqué, ministre-président du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des pouvoirs locaux, de l'emploi, du logement et des monuments et sites

Ce projet, on en parle depuis longtemps. Maintenant, le voilà enfin finalisé. Le chemin fut laborieux mais le gouvernement a tenu à respecter scrupuleusement toutes les étapes qui s'imposaient pour l'élaboration de cette ordonnance.

C'est ainsi que les partenaires sociaux ont remis deux avis unanimes. Un premier avis a en effet été sollicité en juin 1996 et un deuxième, à la demande du Conseil Économique et Social, après le passage en première lecture au gouvernement, en janvier 1997. Suite à ces deux avis positifs, l'avant-projet a été soumis au Conseil d'État qui, en

ring in mei 1997 gevraagd het advies van de Europese Commissie in te winnen wat betreft de problemen inzake oneerlijke concurrentie. Precies een jaar later, in mei 1998, kwam het groene licht van de Commissie. Die verklaart dat de steun, zoals die in de tekst wordt geboden, geen aanleiding geeft tot oneerlijke concurrentie. Meteen werd ook een nieuw advies gevraagd aan de Raad van State, dit keer binnen een maand. In oktober ontvingen we dit advies met bijna uitsluitend opmerkingen over de vorm. Na de tekst aan de opmerkingen te hebben aangepast was deze eindelijk klaar voor een tweede lezing bij de Regering, die hem op 10 december 1998 heeft aangenomen.

Dit korte overzicht toont aan dat de tekst wel degelijk om advies is voorgelegd aan de betrokken instanties. In de eerste plaats aan de sociale partners die tweemaal de kans kregen om hun opmerkingen te formuleren; met deze opmerkingen is trouwens in grote mate rekening gehouden bij de opstelling van het uiteindelijke ontwerp. Daarna heeft de Europese Commissie de tekst grondig onderzocht (een heel jaar biedt daartoe inderdaad ruimschoots de gelegenheid) en ook goedgekeurd. Tot slot heeft de Raad van State de tekst vanuit wetgevend oogpunt bekeken.

In zo'n nieuwe en belangrijke aangelegenheid als de sociale economie en met name de inschakelingsondernemingen, kunnen geen positieve resultaten worden geboekt zonder dit overleg waaraan de minister-voorzitter veel belang hecht. De minister-voorzitter is dan ook verheugd dat er in elke fase van de tótstandkoming van deze ordonnantie overleg heeft plaatsgehad.

Tijdens de voorbije 10 jaar heeft de minister-voorzitter in Brussel een beleid van sociale inschakeling ontwikkeld en dit vooral voor de meest kansarme werkzoekenden. Dit beleid wordt uitgevoerd door een breed partnerschap tussen privé-verenigingen (VZW's) en de openbare sector (BGDA) en raakt jaarlijks vrijwel 8.000 personen. 2.000 werkzoekenden vinden op deze manier een echte job. Om de middelen van dit inschakelingsbeleid te optimaliseren, moeten voortdurend nieuwe oplossingen gezocht en nieuwe tewerkstellingsmogelijkheden gecreëerd worden.

Op 18 juni 1995 legde de Brusselse Regering in de Regeringsverklaring haar intentie al vast om de sociale economie te ontwikkelen en alle initiatieven aan te moedigen die worden ontwikkeld in het gebied waar de economie en het sociale elkaar raken.

Het begrip sociale economie is uiteraard zeer ruim en kan vele verschillende acties omvatten. Daarom heeft de regering besloten om ons eerst en vooral te concentreren op de inschakelingsondernemingen.

Door middel van een ordonnantie werd een specifiek interventiekader gecreëerd, waarin alle gewestelijke

mai 1997 a demandé de solliciter l'avis de la Commission européenne pour les problèmes de concurrence déloyale. Exactement un an plus tard, soit en mai 1998, le gouvernement recevait enfin un feu vert de la Commission qui atteste qu'aucune concurrence déloyale ne peut être entraînée par les aides offertes. L'avis du Conseil d'État est redemandé, dans le mois, cette fois. En octobre 1998, le gouvernement reçoit cet avis qui ne contient pratiquement que des remarques de forme. Après une adaptation du texte à ces remarques, le gouvernement a pu l'adopter en deuxième lecture le 10 décembre dernier.

Ce bref historique pour souligner que ce texte a bel et bien été soumis à l'avis des nombreuses instances concernées. Les partenaires sociaux tout d'abord qui, à deux reprises, ont eu l'occasion de faire part de leurs remarques et, surtout, ont vu leurs remarques largement prises en considération pour la rédaction du projet final ; la Commission européenne ensuite qui, après une analyse fouillée du texte (on peut effectivement dire qu'une année entière permet une analyse fouillée !) a approuvé ce dernier ; le Conseil d'État enfin qui, d'un point de vue légistique, a nettoyé le texte.

Dans un débat aussi nouveau et important que celui de l'économie sociale, et en particulier celui de l'émergence des entreprises d'insertion, les résultats les plus favorables ne pouvaient intervenir sans cette concertation à laquelle le ministre-président tient particulièrement. Elle a eu lieu à chaque étape de la réalisation du projet d'ordonnance et le ministre-président déclare s'en réjouir.

A propos du contexte général de l'élaboration de cette ordonnance, le ministre-président rappelle avoir développé à Bruxelles, depuis maintenant 10 ans, une politique d'insertion socio-professionnelle à destination des demandeurs d'emploi les plus fragilisés. Basé sur un large partenariat entre les associations privées (diverses ASBL) et le secteur public (ORBEM), ce dispositif touche chaque année quelque 8.000 personnes et permet à 2.000 d'entre elles de retrouver un véritable travail. Toutefois, pour optimiser les ressources de cette politique d'insertion, il est sans cesse nécessaire de trouver de nouveaux débouchés, de dégager de nouvelles pistes d'emploi.

Dans l'accord gouvernemental du 18 juin 1995 déjà, le gouvernement bruxellois marquait son intention de développer l'économie sociale et d'encourager les initiatives menées à la lisière de l'économique et du social.

Le concept d'économie sociale est évidemment très large et peut englober nombre d'actions différentes. C'est pourquoi le gouvernement a décidé de commencer à s'attacher à un de ses pans, celui des entreprises d'insertion.

En organisant par le biais d'une ordonnance un cadre spécifique d'intervention qui réunit les compétences régio-

bevoegdheden inzake werkgelegenheid en economie zijn samengebracht. Hiermee wil het Brussels Gewest vooral initiatieven bevorderen die door privé-bedrijven worden gestuurd en die in de profit-sectoren thuishoren.

Hierin ligt het verschil met de andere gewestelijke tussenkomsten, die doorgaans worden ontwikkeld ten gunste van de sociale non-profit-economie.

Het is één van onze prioriteiten om in Brussel nieuwe economische krachten te doen ontstaan met een sociaal doel, die bijdragen tot de economische ontwikkeling van de stad.

Naast de economische sectoren verbonden aan de grootstedelijke functies (grote industrie, financiële diensten...) bestaat er inderdaad een intensieve beroepsactiviteit die zich richt naar de middelen en de behoeften van de stad (handel, diensten aan ondernemingen...).

Het hoge tewerkstellingspotentieel van deze sectoren is van grote betekenis voor de tewerkstelling van de Brusselaars.

Daarom moet voorrang worden verleend aan de verdere ontwikkeling ervan.

Het voorontwerp van ordonnantie dat wij hebben ingediend, maakt deel uit van deze benadering. Het organiseert de bevordering van nieuwe vormen van economische initiatieven gericht op de economische behoeftenbevrediging van de stad. Hiervoor wordt een beroep gedaan op de middelen die in de wijken aanwezig zijn, zodat vooral de meest kansarme Brusselse werkzoekenden opnieuw hun intrede kunnen doen op de arbeidsmarkt.

De ontwerp-ordonnantie schept een kader waarin de inschakelingsbedrijven een effectieve rol spelen voor het gewestelijk tewerkstellingsbeleid, door jobs te creëren voor Brusselse werkzoekenden die moeilijkheden ondervinden bij de socio-professionele inschakeling (werkzoekenden die niet beschikken over een diploma van het secundair onderwijs en die langer dan een jaar werkloos zijn).

Ook al maken deze nieuwsoortige bedrijven deel uit van de handelswereld, toch streven zij een maatschappelijk doel na : inschakeling.

Ondanks deze basisvereisten en de "handicap" bij de start inzake zuiver commerciële rendabiliteit, is het voor deze ondernemingen niet gemakkelijk om enige rendabiliteit te halen in een economische situatie met vrije concurrentie.

Het beheer van zo'n onderneming vergt dus, naast de noodzakelijke kennis van de commerciële markt waarin zij opereert, veel werk op het vlak van de begeleiding en de opleiding.

nales en matière d'emploi et d'économie, la Région bruxelloise vise ainsi tout particulièrement la promotion des initiatives qui sont menées par des entreprises privées et dans des secteurs d'activités marchandes.

On se distingue ainsi des autres interventions régionales qui s'inscrivent généralement en faveur de l'économie sociale non-marchande.

L'émergence de nouveaux acteurs économiques ayant le social pour principale finalité, tout en contribuant au développement économique de la ville, vient ainsi compléter les priorités menées en matière d'emploi par la Région.

On constate en effet qu'il existe une intense activité professionnelle qui est tournée vers les ressources et les besoins de la ville (le commerce, les services aux entreprises,...) aux côtés des secteurs d'activité économiques liés aux fonctions métropolitaines (grosse industrie, services financiers,...).

Or, l'impact de ces secteurs sensibles est déterminant pour l'emploi des Bruxellois si l'on considère le haut potentiel d'emplois de ce secteur.

Il était donc impératif d'en soutenir le développement de manière privilégiée.

Le projet d'ordonnance s'inscrit pleinement dans cette optique en organisant la promotion de nouvelles formes d'initiatives économiques qui cherchent à satisfaire les besoins économiques de la ville tout en puisant dans les ressources de ses quartiers et en permettant à des demandeurs d'emploi bruxellois particulièrement fragilisés de réintégrer le marché du travail.

Dans l'esprit du projet d'ordonnance, les entreprises d'insertion participent donc réellement à la politique régionale de l'emploi en créant des postes de travail à destination de demandeurs d'emploi bruxellois éprouvant des difficultés au niveau de leur insertion socio-professionnelle (demandeurs d'emploi ne possédant pas leur diplôme de secondaire supérieur et étant au chômage depuis plus d'un an).

Bien que faisant partie du circuit économique marchand, ces entreprises d'un nouveau type ont donc un but social évident d'insertion.

Malgré ces exigences de base et leur "handicap" de départ en matière de rentabilité purement commerciale, ces entreprises ont beaucoup à faire pour atteindre une certaine rentabilité dans une situation économique de libre concurrence.

La gestion d'un tel type d'entreprise nécessite donc, outre les connaissances indispensables du marché commercial dans lequel elle s'intègre, des compétences d'accompagnement et de formation considérables.

Daarom moet er in Brussel een netwerk van instellingen worden opgebouwd om de verschillende initiatieven op dit vlak in goede banen te leiden.

Er bestaan in het Hoofdstedelijk Gewest reeds adviesbureaus voor sociale economie. Zij hebben een begeleidende taak, zowel bij de voorbereiding van het project (marktstudie, financieel plan, bijstand wat betreft formaliteiten en verplichtingen...), als achteraf om gerichte vragen inzake organisatorische of juridische aspecten te beantwoorden.

De GIMB zorgt voor de toekenning van goedkope leningen en voor de bewaking van de financiële aspecten van het project.

De gewestelijke diensten voor economie en werkgelegenheid worden belast met de administratieve aspecten van deze projecten.

De Gewestelijke Interministeriële Afvaardiging voor Stedelijke solidariteit coördineert de acties voor socio-professionele inschakeling te Brussel en blijft uiteraard een belangrijke partner in de oprichting van een netwerk van ondernemingen voor sociale economie. Daarom heeft de regering, binnen het kader van de proefprojecten die in juni zijn opgezet, de Afvaardiging belast met een deskundig onderzoek van deze nieuwe proefprojecten. De GIASS zorgt voor de bewaking en de evaluatie van deze projecten. De partners die de minister zopas heeft opgesomd vergaderen regelmatig, samen met vertegenwoordigers van de twee kabinetten en de initiatiefnemers van de projecten, zodat iedereen ervaringen kan uitwisselen, snel oplossingen kan zoeken voor kleine problemen en vooral elkaar kan ontmoeten, beter leren kennen en een voorbeeld nemen aan de goede ervaringen van de anderen.

De minister is ervan overtuigd dat de uitwisseling van ervaringen en regelmatige informatie dit soort experimenten ten goede komt, wat ook blijkt uit het thans opgezette proefproject. Er zal aan de regering worden voorgesteld deze coördinerende rol die aan de GIASS is opgedragen voor de voortgangsbewaking van de experimenten met de inschakelingsondernemingen te systematiseren.

De minister wil tevens wijzen op de rol die de BGDA vervult als openbare instelling voor arbeidsbemiddeling en als coördinator van het hele apparaat voor socio-professionele inschakeling in het Hoofdstedelijk Gewest en die erop berekend is om de werkgelegenheidsaspecten van de ordonnantie te behandelen. De opdrachten van de BGDA om werkzoekenden in te schrijven en voor de arbeidsbemiddeling te zorgen, om premies bij de aanwerving toe te kennen en om op lokaal vlak te ijveren voor socio-professionele inschakeling, maken van de BGDA een partner waar men niet om heen kan.

Tot slot herinnert de minister eraan dat in het kader van het "territoriaal pact voor de werkgelegenheid" dat vorig jaar is

C'est la raison pour laquelle il est impératif de constituer à Bruxelles un réseau de compétences réunissant les diverses initiatives menées en la matière.

Des agences-conseil en économie sociale existent déjà dans notre Région. Leur rôle consiste en un accompagnement aussi bien en amont du lancement du projet (étude de marché, plan financier, aide au niveau des formalités et obligations...) qu'en aval pour répondre à des questions ponctuelles d'ordre organisationnel ou juridique.

La SRIB assure, outre l'octroi de prêts à des taux avantageux, le suivi régulier du volet financier du projet.

L'administration régionale de l'Economie et de l'Emploi est chargée d'assurer le volet administratif des projets.

La Délégation Régionale Interministérielle aux Solidarités Urbaines (DRISU), en tant que coordinateur des actions menées sur le terrain en matière d'insertion socio-professionnelle à Bruxelles reste évidemment un partenaire incontournable dans la création d'un réseau d'entreprises d'économie sociale. C'est la raison pour laquelle, dans le cadre des projets pilotes lancés en juin dernier, le gouvernement a chargé la Délégation d'une mission d'expertise de ces nouveaux projets pilotes. La DRISU assure ainsi le suivi et l'évaluation de ces projets. Des réunions réunissant tous les partenaires qui viennent d'être énumérés, des représentants des deux cabinets concernés ainsi que les promoteurs de projets sont ainsi régulièrement organisées et permettent à chacun d'échanger les expériences, de résoudre rapidement les petits problèmes qui peuvent se poser et surtout de se rencontrer, de se connaître et de prendre exemple sur les bonnes expériences des autres.

Le ministre-président se déclare convaincu, et l'expérience pilote actuellement menée en atteste, que c'est dans l'échange d'expériences et l'information régulière que peuvent se développer au mieux ce type d'expériences. Il proposera dès lors au gouvernement de systématiser le rôle de coordination attribué à la DRISU pour le suivi des expériences d'entreprises d'insertion.

Enfin, le ministre-président s'en voudrait de ne pas parler de l'ORBEm qui, en tant qu'organisme public de placement des demandeurs d'emploi et en tant que coordinateur de tout le dispositif d'insertion socio-professionnelle mis en place dans notre Région, est très bien outillé pour traiter les aspects "emploi" du projet d'ordonnance. Ses missions d'inscription et de placement des demandeurs d'emploi, d'octroi des primes à l'embauche et de mobilisation des ressources locales d'insertion socio-professionnelle en font bien évidemment également un partenaire incontournable.

Et le ministre-président termine en rappelant que dans le cadre du "pacte territorial pour l'emploi" présenté

voorgesteld, de sociale en de plaatselijke economie als een van de zes prioritaire krachtlijnen van het beleid is uitgeroepen.

Het verheugt hem dat alle krachten gebundeld worden om een efficiënt actieplan uit te werken om de werkloosheid te bestrijden, ook voor die werkzoekenden die de meeste problemen ondervinden.

2.2. Uiteenzetting van de minister van Economie, Jos Chabert, minister belast met economie, financiën, begroting, energie en externe betrekkingen

Het ontwerp van ordonnantie wil de oprichting en de verdere ontwikkeling van een bijzonder type van ondernemingen, de inschakelingsondernemingen, in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevorderen door deze te laten genieten van een stelsel van specifieke steunmaatregelen op het vlak van economie en tewerkstelling.

In het kader van het Dynamoplan is er inderdaad voor geopteerd om het voornemen uit de Regeringsverklaring om de sociale economie te ontwikkelen in de eerste plaats vorm te geven via de inschakelingsondernemingen.

Om als inschakelingsonderneming erkend te worden dient de onderneming te voldoen aan een aantal criteria waaruit blijkt dat haar economische activiteit in de eerste plaats gericht is op het sociaal en economisch integreren van laaggeschoolde, langdurig werklozen die moeilijk een baan vinden in het traditionele economische leven. Deze sociaal en economische criteria voor erkenning worden in de ordonnantie bepaald.

Het specifiek stelsel van steunmaatregelen dat voor erkende inschakelingsondernemingen wordt voorzien is beperkt in de tijd en heeft betrekking op de bijzondere kosten die dit type van onderneming met zich meebrengt. Bovendien wordt de steun geleidelijk vermindert opdat de productiviteit stapgewijs kan toenemen en de bedrijfseconomische leefbaarheid op termijn kan verzekerd worden.

Hierbij werd er streng over gewaakt dat geen concurrentievervalsend effect kan optreden ten nadele van het traditionele bedrijfsleven, wat een bijzondere bekommernis was. De inschakelingsondernemingen moeten voor de rest werken aan de normaal geldende marktvoorwaarden. Zoals gezegd onderzocht de Europese Commissie eveneens het ontwerp en die bevestigde dat de voorgestelde steunmaatregelen niet concurrentieverstorend werken.

De steunmaatregelen die door het ontwerp georganiseerd worden zijn van tweeërlei aard :

Eenzijds wordt een forfaitaire subsidie toegekend voor het management- en omkaderingspersoneel dat instaat voor de begeleiding en vorming van de werknemers uit de doel-

l'année dernière, l'économie sociale et locale est un des 6 axes d'actions prioritaires prônés.

Il se réjouit donc que l'ensemble des compétences de chacun soient ainsi réunies pour élaborer un plan d'action efficace de lutte contre le chômage, y compris pour les demandeurs d'emploi qui rencontrent le plus de difficultés.

2.2. Exposé de M. Jos Chabert, ministre de l'économie, des finances, du budget, de l'énergie et des relations extérieures

Ce projet d'ordonnance veut favoriser la création et le développement futur en Région bruxelloise d'un type particulier d'entreprises, à savoir les entreprises d'insertion, en les faisant bénéficier d'un régime d'aides spécifiques dans le domaine de l'économie et de l'emploi.

Dans le cadre du Plan DYNAMO, le gouvernement a en effet opté pour concrétiser, principalement au moyen d'entreprises d'insertion, l'intention de la Déclaration gouvernementale de développer l'économie sociale.

Pour être agréée comme entreprise d'insertion, une entreprise doit répondre à un certain nombre de critères dont il apparaît que son activité économique poursuit en premier lieu l'intégration sociale et économique de chômeurs de longue durée et peu qualifiés dont la réinsertion dans le tissu économique traditionnel pose des problèmes. Ces critères sociaux et économiques d'agrément sont définis dans l'ordonnance.

Le régime spécifique d'aides qui est prévu pour les entreprises d'insertion est limité dans le temps et se rapporte aux frais particuliers que ces entreprises encourrent. Les aides diminuent en outre progressivement afin de permettre une augmentation progressive de la productivité pour assurer à terme la viabilité économique.

A ce propos, on évite strictement toute forme de concurrence illicite au détriment des entreprises traditionnelles, ce qui est une préoccupation majeure pour le ministre de l'Économie. Par ailleurs, les entreprises d'insertion doivent fonctionner dans le respect des conditions normales du marché. On vient de le dire, la Commission européenne a également examiné le projet et a confirmé que les aides proposées ne produisent aucun effet contraire à la saine concurrence.

Les aides instaurées par le projet sont de deux natures :

D'une part, on octroie une subvention salariale forfaitaire pour le personnel de management et d'encadrement qui assure l'accompagnement et la formation des tra-

groep. De Regering voorziet deze subsidie te bepalen op een bedrag van 3.500.000 BEF degressief verspreid over vier jaar. Deze structurele tussenkomst lijkt mij essentieel.

De ervaringen uit het verleden hebben er immers op gewezen dat het globale ondernemingsbeheer een kritieke schakel vormt in het ontwikkelingsproces van de inschakelingsonderneming.

Anderzijds wordt een loonsubsidie per voltijds tewerkgesteld personeel dat tot de doelgroep behoort. De Regering heeft de intentie om per persoon een bedrag van 585.000 BEF op degressieve wijze verspreid over vier jaar uit te trekken. Deze steun komt bovenop de vrijstellingen van sociale bijdragen die de federale wetgeving voorziet voor de inschakelingsonderneming.

Naast deze twee subsidievormen voorziet het ontwerp ook de mogelijkheid om een lening aan gunstige voorwaarden te verkrijgen bij de G.I.M.B. Deze tussenkomst moet toelaten de nodige investeringen van de inschakelingsonderneming te helpen dragen. Het is belangrijk dat een onderneming een voldoende groot startkapitaal heeft en toegang tot krediet verkrijgt. Het sociale oogmerk van de inschakelingsondernemingen dreigt de toegang tot financieringsmiddelen via de gebruikelijke kanalen te bemoeilijken, vandaar dat de GIMB in bijkomende orde met deze opdracht belast wordt.

De GIMB zal in dit verband ook een actieve opvolging van de inschakelingsondernemingen op financieel en bedrijfseconomisch vlak verzekeren, wat mij eveneens belangrijk lijkt. Naast het sociale oogmerk hebben de inschakelingsondernemingen immers ook een fundamenteel economisch karakter. Er dient te worden vermeden dat te sterk de nadruk wordt gelegd op de sociale opdracht van de inschakelingsonderneming, wat in het verleden bij sommige projecten helaas het geval was, waardoor de economische leefbaarheid in het gedrang komt.

Tenslotte zal de inschakelingsonderneming natuurlijk ook, net zoals elke andere onderneming, kunnen genieten van de gewestelijke steun voor economische expansie die is geregeld door de wet van 4 augustus 1978 en door de ordonnantie van 1 juli 1993.

De erkenning als inschakelingsonderneming is beperkt in duur, met name tot een periode van drie jaar die voor de eerste aanvraag verlengd is met een inlooperperiode van zes maanden. Een eventuele hernieuwing ervan is gekoppeld aan een bezetting van het personeelsbestand van de onderneming voor meer dan 60% door werknemers die tot de doelgroep behoren. Bovendien zal volgens de bepalingen van het ontwerp elke werknemer na vijf jaar werkzaam te zijn geweest in de onderneming uit de doelgroep verdwijnen.

De principes die in dit kader werden opgenomen, stemmen trouwens overeen met de aanbevelingen die de Hoge

vailleurs du groupe-cible. Le gouvernement envisage de fixer ce subside à un montant de 3.500.000 francs belges qui sera étalé de façon dégressive sur quatre années. Cette intervention structurelle paraît essentielle.

Les expériences du passé ont en effet démontré que la gestion globale de l'entreprise constitue un point critique dans le processus de développement de l'entreprise d'insertion.

D'autre part, on octroie une subvention salariale par travailleur à temps plein qui appartient au groupe-cible. Le gouvernement envisage de prévoir un montant de 585.000 BEF par personne, qui sera étalé de façon dégressive sur quatre années. Cette aide s'ajoute aux exonérations de cotisations sociales que la législation fédérale prévoit pour les entreprises d'insertion.

Outre ces deux types de subventions salariales, le projet prévoit également la possibilité d'obtenir à des conditions avantageuses un emprunt auprès de la S.R.I.B., ce qui doit contribuer au financement des investissements auxquels doit procéder l'entreprise d'insertion. Il est important qu'une entreprise puisse disposer d'un capital de départ suffisant et qu'elle ait accès au crédit. L'objectif social des entreprises d'insertion menace en effet de leur compliquer l'accès au financement par les voies habituelles. C'est pourquoi on a en outre chargé la S.R.I.B. de cette mission.

A ce propos, la S.R.I.B. assurera aussi un suivi actif des entreprises d'insertion au niveau financier et industriel, ce qui paraît essentiel. Hormis leur objectif social, les entreprises d'insertion revêtent aussi un caractère économique fondamental. Il faut éviter que l'on mette trop en exergue la mission sociale de l'entreprise d'insertion, ce qui fut malheureusement le cas pour certains projets dans le passé, si bien que la viabilité économique est mise en péril.

Enfin, l'entreprise d'insertion pourra - comme toute autre entreprise - bénéficier de l'aide régionale à l'expansion économique qui est prévue par la loi du 4 août 1978 et par l'ordonnance du 1er juillet 1993.

L'agrément comme entreprise d'insertion est limité dans le temps, et plus particulièrement à une période de trois années qui, pour la première demande est prolongée d'une phase de lancement de six mois. Un éventuel renouvellement est tributaire de l'effectif de l'entreprise qui doit se composer pour plus de 60 % de travailleurs appartenant au groupe-cible. En vertu des dispositions du projet, chaque travailleur employé par l'entreprise sera en outre exclu du groupe-cible après cinq années.

Les principes retenus dans ce projet d'ordonnance concordent d'ailleurs avec les recommandations que le

Raad voor de Werkgelegenheid recentelijk uitbracht in verband met de sociale economie en de inschakelingsondernemingen in het bijzonder.

De regering hoopt ten stelligste dat met dit specifiek interventiekader gemotiveerde en ervaren sociale ondernemers kunnen worden aangezet tot het oprichten van inschakelingsondernemingen, die als een strijdmiddel beschouwd worden tegen de toenemende dualisering in de economie en de maatschappij in haar geheel.

III. Uiteenzetting van een van de twee indieners van het voorstel

De heer Denis Grimberghs wenst aan de schriftelijke toelichting nog een aantal zaken toe te voegen.

Hij geeft in de eerste plaats toe dat het voorstel en het ontwerp een gemeenschappelijke doel hebben en ertoe strekken – eindelijk – de erkenning van deze bedrijven duidelijk te regelen.

Men moet echter beseffen dat ze slechts betrekking hebben op een heel klein gedeelte van de sociale economie. Hij verwijst in dit verband naar de in de toelichting bij het voorstel vermelde definitie van sociale economie.

De definitie van inschakelingsonderneming in het voorstel stoelt op de federale wetgeving; voor de rechtsvorm wordt verwezen naar de vennootschappen met sociaal oogmerk.

Het lid herinnert in dit opzicht aan de wet van 13 april 1995 in verband met de ondernemingen met sociaal oogmerk.

Volgens de heer Denis Grimberghs ligt het originele van zijn voorstel ook in het feit dat het niet alleen de mogelijkheid biedt ondernemingen op te richten, maar tevens bestaande om te vormen. Hij wijst erop dat inschakelingsondernemingen moeilijk afzetgebieden vinden omdat er weinig zijn. Het is dus interessant dat een bestaande onderneming kan worden omgevormd (bijvoorbeeld naar aanleiding van een vermogensoverdracht). Er moeten criteria worden vastgesteld om de bestaande werkgelegenheid niet in het gedrang te brengen en opdat “goede” banen niet op de tocht komen te staan.

In dit verband herinnert minister-voorzitter Charles Picqué eraan dat het ontwerp de mogelijkheid biedt steun te verlenen aan nieuwe projecten in een bestaand bedrijf.

In verband met de buitenkansjes of het verlies van “goede” banen, wijst hij erop dat uit de ratio van het ontwerp blijkt dat zulks niet het geval zou mogen zijn. Hij sluit echter niet uit dat oneigenlijke toepassingen mogelijk zijn,

Conseil Supérieur pour l'Emploi a émis récemment concernant l'économie sociale et les entreprises d'insertion en particulier.

Le gouvernement croit fermement que ce cadre d'intervention spécifique pourra inciter des entrepreneurs motivés et sociaux à créer des entreprises d'insertion que nous considérons comme un moyen pour lutter contre la dualisation croissante de l'économie et de la société dans son ensemble.

III. Exposé d'un des deux auteurs de la proposition

M. Denis Grimberghs souhaite ajouter différents éléments par rapport aux développements écrits.

Il reconnaît tout d'abord que la proposition et le projet ont des préoccupations communes et visent à - enfin - baliser clairement l'agrément de ces entreprises.

Il faut toutefois être bien conscient que l'on ne vise ici qu'une toute petite partie de l'économie sociale. Il renvoie à ce sujet à la définition de l'économie sociale reprise dans les développements de la proposition.

La proposition définit la qualité d'entreprise d'insertion par rapport à la législation fédérale et, en ce qui concerne la forme juridique, se réfère à la société à finalité sociale.

Le membre rappelle à cet égard la loi du 13 avril 1995 sur les sociétés à finalité sociale.

M. Denis Grimberghs déclare que l'originalité de sa proposition réside aussi dans le fait qu'elle permet non seulement la création mais aussi la transformation d'entreprises existantes. Trouver des créneaux pour des entreprises d'insertion est compliqué, et il y en a peu. Il est donc intéressant de rendre possible la transformation d'une entreprise existante (par exemple lors d'un transfert de patrimoine). Il faut bien sûr des critères ad hoc, afin de ne pas pénaliser l'emploi existant, afin de ne pas chasser le “ bon ” emploi.

A ce sujet, le ministre-président Charles Picqué rappelle que le projet permet d'aider de nouveaux projets dans le cadre d'une entreprise déjà existante.

Quant à “ l'effet d'aubaine ” ou à chasser le “ bon ” emploi, le ministre-président est d'avis que l'économie générale du projet montre que cela ne devrait pas se produire. Il n'écarte pas le fait toutefois qu'une dérive reste tou-

bijvoorbeeld in een bedrijf dat een nieuwe (inschakelings)afdeling opricht.

Volgens de heer Denis Grimberghs moet men het publiek voorlichten en ertoe aanzetten een beroep te doen op inschakelingsondernemingen.

Hij meent dat zijn voorstel duidelijker is wat de toekenning van subsidies betreft. Doorzichtigheid is nodig om concurrentievervalsing te voorkomen.

Volgens hem is het ook gebruikelijk om in de wettekst de criteria voor de toekenning van de subsidies vast te stellen. Hij vindt dat het ontwerp van de regering op dit punt niet duidelijk is en in elke geval minder duidelijk dan de tekst van het voorstel.

Minister-voorzitter Charles Picqué antwoordt dat de regering haar verantwoordelijk nooit uit de weg is gegaan. De bedragen zullen in een besluit van de regering worden vastgesteld rekening houdend met de financiële mogelijkheden.

Minister Jos Chabert voegt eraan toe dat dit voor meer flexibiliteit zorgt.

Het verheugt de heer Denis Grimberghs ook te vernemen dat de inschakelingsondernemingen die deze bijzondere steun genieten, in aanmerking blijven komen voor de traditionele subsidies. Toch vindt hij dat er ook hier voor betere voorlichting zou moeten worden gezorgd, inzonderheid in verband met de coördinatie tussen de steun die op grond van de ordonnantie op de economische expansie wordt verleend en deze nieuwe steun.

Hij wijst bijvoorbeeld op het probleem van de vrijstelling van onroerende voorheffing.

De spreker komt terug op de inleidende uiteenzettingen van de ministers en wenst de documenten te ontvangen waarnaar verwezen is, te weten het eerste advies van de Raad van State (uitgebracht in 1997 over het eerste voorontwerp en waarbij het dossier opnieuw naar de Europese Commissie is verwezen), het advies van de Europese Commissie, de adviezen van de Economische en Sociale Raad, het advies van de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid en het evaluatieverslag dat onder de auspiciën van de Koning Boudewijnstichting is opgesteld.

De betrokken ministers beloven dat ze de commissieleden al deze documenten zullen toesturen.

IV. Algemene bespreking

De heer Serge de Patoul betreurt dat men zich beperkt tot de inschakelingsondernemingen en dat men aldus een debat over de algemene heropleving van de sociale economie uit de weg gaat.

jours possible, par exemple par une entreprise qui ajouterait un nouveau département " d'insertion ".

M. Denis Grimberghs ajoute qu'il est nécessaire aussi de diffuser largement l'information afin de sensibiliser le public à utiliser les services des entreprises d'insertion.

Il estime que sa proposition est plus précise en ce qui concerne l'octroi de subventions. La transparence est nécessaire pour éviter des distorsions de concurrence.

Il trouve aussi qu'il est de tradition de prévoir dans le texte de la loi les critères d'attribution des subventions et que, sur ce point, le projet du gouvernement est imprécis, en tout cas moins précis que le texte de la proposition.

A ce sujet, le ministre-président Charles Picqué répond que le gouvernement a toujours su prendre ses responsabilités. Les montants seront prévus dans un arrêté du gouvernement en fonction des capacités financières qui seront octroyées.

Le ministre Jos Chabert précise que cela offre plus de flexibilité.

M. Denis Grimberghs se réjouit aussi d'entendre que les entreprises d'insertion qui bénéficient de ces aides spéciales ne seront pas entravées dans leur accès aux subventions classiques. Il estime néanmoins que, ici aussi, une meilleure information sera nécessaire notamment au sujet de la coordination entre les aides offertes par l'ordonnance sur l'expansion économique et ces aides nouvelles.

Il pointe par exemple le problème de l'exonération du précompte immobilier.

Revenant aux exposés introductifs des ministres, il souhaite recevoir les documents cités, à savoir le premier avis du Conseil d'Etat (rendu en 1997 sur le premier avant-projet et renvoyant le dossier à la Commission européenne), l'avis de la Commission européenne, les avis du Conseil Economique et Social, l'avis du Conseil Supérieur de l'Emploi et le rapport d'évaluation qui a été rédigé sous les auspices de la Fondation Roi Baudouin.

Les ministres concernés feront transmettre ces différents documents aux membres de la commission.

IV. Discussion générale

M. Serge de Patoul regrette que l'on se limite aux seules entreprises d'insertion, en évitant ainsi un débat sur la relance globale de l'économie sociale.

Hij vindt de voorwaarden waaraan men moet voldoen om erkend te worden overigens vrij streng. De mensen in kwestie hebben al problemen om zich te integreren in de samenleving en het lid vraagt zich af of de problemen zich bij hen niet zullen opstapelen.

Hij komt terug op het probleem van het beheer en wijst erop dat uit vele onderzoeken is gebleken dat, ondanks veel goede wil en goede voornemens, de mislukkingen meestal te wijten zijn aan het gebrek aan goede managers. Hij vindt dat het ontwerp op dit netelige punt onvoldoende waarborgen biedt.

In verband met de verschillende steunmaatregelen waarvoor de bedrijven in aanmerking komen, vraagt het lid zich af of het niet beter zou zijn een lijst op te stellen, en ook te verspreiden, van de steun waarvoor men in aanmerking kan komen.

Hij herinnert eraan dat men ervoor moet zorgen dat de ondernemers nog een gedeelte van het financieel risico dragen en dat men dus moet voorkomen dat bedrijven opgericht worden zonder dat ondernemers kapitaal investeren. De overheid mag niet alle risico's op zich nemen.

In dit verband wijst minister Jos Chabert erop dat de besluiten van de regering bepalingen zullen bevatten om steuncumulatie uit te sluiten. Hij herinnert eraan dat de subsidies degressief zijn en dat de ondernemer dus geleidelijk meer eigen middelen in zijn bedrijf zal moeten investeren.

De heer Serge de Patoul vestigt ten slotte de aandacht op de oneerlijke of "illegale" concurrentie, want we hebben nog altijd met een markteconomie te maken, waar strenge regels inzake concurrentievervalsing gelden.

De heer Paul Galand had graag een beknopt overzicht gehad van de andere gewestelijke regelgevingen om een vergelijking te maken, de mogelijke verschillen te ontdekken en hierover meer uitleg te kunnen vragen.

In dit verband wenst de heer Denis Grimberghs te weten of er wezenlijke verschillen zijn met het decreet van het Waals Gewest.

Minister-voorzitter Charles Picqué zegt dat er geen wezenlijke verschillen zijn.

Minister Jos Chabert wijst erop dat er in het Vlaams Gewest geen decreet bestaat, maar alleen een besluit van de regering en voorts proefprojecten. Er zal later een decreet worden uitgevaardigd.

De heer Paul Galand wenst te weten wat de steun aan de eerste proefprojecten heeft opgeleverd, waarom sommige ervan geslaagd zijn en andere mislukt. Hij wenst ook het laatste verslag van de GIASS te ontvangen. Hij vraagt of men voor de ontworpen regelgeving de nodige lessen uit de mislukkingen en de successen heeft getrokken.

Par ailleurs, il juge assez sévères les conditions à remplir pour être agréé. Les personnes visées ont déjà des difficultés de réinsertion sociale et le membre s'interroge donc sur une certaine "concentration" de difficultés dans une même société.

Revenant au problème de la gestion, il rappelle que de nombreuses expertises ont montré que, malgré la bonne volonté et les bonnes intentions, les échecs sont le plus souvent dus au manque de bons gestionnaires. Il estime que le projet n'offre pas suffisamment de garanties sur ce point critique.

En ce qui concerne le cumul des aides, évoqué plus haut, le membre se demande s'il ne serait pas utile de disposer et de diffuser une liste des aides potentielles accessibles.

Il rappelle qu'il faut veiller à ce que les entrepreneurs prennent encore une part de risque financier et donc éviter que ces sociétés ne se créent sans que les entrepreneurs y mettent du capital. Il ne faudrait pas que le secteur public prenne seul tous les risques.

Sur ce point, le ministre Jos Chabert précise que les arrêtés du gouvernement contiendront des dispositions visant à éviter les cumuls. Il rappelle que les subsides sont dégressifs et que donc l'entrepreneur doit progressivement mettre des moyens propres dans son affaire.

M. Serge de Patoul attire enfin l'attention sur le risque de concurrence déloyale ou "illicite" car nous sommes quand même toujours dans une économie de marché obéissant à des règles strictes de concurrence loyale.

M. Paul Galand souhaiterait pouvoir disposer d'un tableau synoptique des autres législations régionales pour pouvoir les comparer, voir les éventuelles divergences et demander des explications sur ces éventuelles divergences.

A ce sujet, M. Denis Grimberghs demande s'il y a des différences significatives avec le décret de la Région Wallonne.

Le ministre-président Charles Picqué répond qu'il n'y a pas de différences significatives.

Quant à la situation en Région flamande, le ministre Jos Chabert signale que la Flandre n'a pas encore de décret mais un simple Arrêté du gouvernement et des projets-pilotes. Un décret ne sera pris que plus tard.

M. Paul Galand demande à connaître le bilan du soutien aux premiers projets-pilotes, les évaluations des échecs et des succès, ainsi que le dernier rapport de la DRISU. Il demande si, dans la nouvelle législation proposée, l'on a tiré les leçons de ces échecs et succès.

Minister Jos Chabert zegt dat hij de commissieleden een tussentijds verslag over de huidige stand van de proefprojecten zal bezorgen.

De heer Denis Grimberghs wenst meer duidelijk over de band tussen "inschakelingsondernemingen" en "werkervaringsbedrijven".

Volgens het lid moet er gezorgd worden voor samenwerkingsverbanden tussen de inschakelingsondernemingen en de werkervaringsbedrijven omdat de opleiding in deze laatste van te korte duur is.

Minister-voorzitter Charles Picqué zegt dat men niet "eeuwig" mag opleiden.

Volgens de heer Paul Galand horen de inschakelingsondernemingen wel degelijk thuis in de sector van de sociale economie. Zijn fractie vindt evenwel dat ze niet mogen worden beschouwd als het "prototype" op het vlak van de sociale economie.

De heer Mohammed Daïf is ingenomen met dit ontwerp, dat aansluit bij de initiatieven van de Cocof.

De minister-voorzitter wijst erop dat de "beschutte werkplaatsen", waarvoor de Cocof een regeling heeft ingevoerd, niet onder de toepassing van de ordonnantie vallen en dat deze bedrijven een louter sociaal oogmerk hebben.

Minister-voorzitter Charles Picqué wenst nog eens terug te komen op een aantal eerder besproken punten.

De inschakelingsonderneming is een sociaal experiment in de economische sector en niet omgekeerd. Het ontwerp heeft dus te maken met werkgelegenheid. Er moet bijgevolg voor nieuwe werkgelegenheid worden gezorgd om degenen die men opgeleid heeft niet te ontmoedigen.

Het ontwerp biedt werknemers de mogelijkheid ervaring op te doen opdat ze zich later in de economische sector zouden kunnen inschakelen.

Wat de mogelijke soorten van steun betreft, herhaalt de minister-voorzitter dat de inschakelingsbedrijven in aanmerking komen voor alle mogelijke steun waarvoor de traditionele bedrijven in aanmerking komen. Hij erkent echter wel dat, in een bedrijf waaraan vele soorten steun wordt verleend, het streven naar autofinanciering van ondergeschikt belang kan worden, omdat subsidies voor enig gemak zorgen. Er moet dus een evenwicht gezocht worden. In het ontwerp van de regering is op dat punt rekening gehouden met het advies van de Economische en Sociale Raad. Het is de bedoeling ervoor te zorgen dat de inschakelingsondernemingen concurrerend zijn, zonder de concurrentie te vervalsen.

Le ministre Jos Chabert transmettra aux membres un rapport intermédiaire sur la situation actuelle des projets-pilotes.

M. Denis Grimberghs souhaite que l'on éclaire l'articulation entre "entreprises d'insertion" et "entreprises de formation par le travail".

Le membre est d'avis qu'il faudrait établir des synergies entre les systèmes de formation par le travail et le système des entreprises d'insertion, parce que la formation offerte par les "entreprises de formation par le travail" est trop courte.

Le ministre-président Charles Picqué rétorque qu'il faut prendre garde aux formations "éternelles".

Enfin, M. Paul Galand estime que les entreprises d'insertion sont une des composantes de l'économie sociale mais, selon son groupe, ne doivent pas être considérées comme le "prototype" de l'économie sociale.

M. Mohamed Daïf se réjouit de ce projet et du fait qu'il apporte une concordance avec les initiatives prises par la COCOF.

Le ministre-président précise que les "entreprises de travail adapté" (ETA) visées à la COCOF ne sont pas visées par la présente ordonnance et que ces entreprises de travail adapté sont dans le champ social pur.

Le ministre-président Charles Picqué souhaite encore revenir sur certains points évoqués :

L'entreprise d'insertion sociale est une expérimentation sociale qui investit le champ économique et pas l'inverse. Ce projet est donc un projet lié à l'emploi. Il faut par conséquent promouvoir de nouveaux gisements de possibilités d'emploi pour ne pas décourager ceux que l'on aura formés.

Ce projet permet à des travailleurs de s'initier, pour pouvoir s'intégrer après dans le secteur économique.

A propos des différentes aides possibles, le ministre-président répète que toutes les aides accessibles aux entreprises "classiques" sont accessibles aux entreprises d'insertion. Il admet que si une entreprise accumule trop d'aides, l'objectif d'autofinancement peut devenir secondaire, à cause du relatif confort des subventions. Il y a donc un équilibre à trouver et il rappelle à ce sujet que le projet du gouvernement a tenu compte, sur ce point, de l'avis du Conseil Economique et Social. L'objectif est que les entreprises d'insertion soient concurrentielles et pas en situation de concurrence déloyale.

In verband met de documenten die hij opgevraagd heeft, wijst de heer Denis Grimberghs erop dat sommige van die stukken de opmerking die hij heeft gemaakt bevestigen, inzonderheid in verband met de meer algemene initiatieven die de regering beloofd heeft op het vlak van de sociale economie te zullen nemen.

Hij wijst er ook op dat de Economische en Sociale Raad een belangrijke opmerking heeft geformuleerd over de omschakeling van bestaande (normale) bedrijven tot inschakelingsondernemingen en over de mogelijke gevaren die hieruit voor de werkgelegenheid zouden kunnen voortvloeien.

Hij attendeert ook op de aanbevelingen in het rapport van de Koning Boudewijnstichting betreffende de selectieprocedure en de nodige objectiviteit van deze procedure.

Minister Jos Chabert zegt dat er met die aanbevelingen rekening is gehouden.

De heer Denis Grimberghs herhaalt dat men een bestaand bedrijf dat zich tot een inschakelingsonderneming wil omvormen meer tijd zou moeten gunnen om te voorkomen dat werknemers worden ontslagen en vervangen door werknemers waarvoor het bedrijf deze bijzondere steun zou kunnen krijgen.

Volgens hem hoeft men niet te denken dat men voor de inschakelingsondernemingen veel rendabele afzetmogelijkheden zal vinden, namelijk dat de zaken voldoende rendabel zijn om personeel aan te werven en om te bloeien. De bestaande afzetmogelijkheden waarop de gewone bedrijven zich richten, bieden misschien meer mogelijkheden. Het kan dus interessant zijn om de omschakelingsvoorwaarden te versoepelen, bijvoorbeeld bij de overdracht van een bedrijf.

Minister Jos Chabert zegt dat het zeker niet de bedoeling is toe te laten dat gewone werknemers worden ontslagen en vervangen door personeel waarvoor men de in de ordonnantie vastgestelde subsidie kan krijgen. Als men bijvoorbeeld op grond van de gewone gegevens van de RSZ vaststelt dat een onderneming aldus te werk gaat, zal ze niet worden erkend.

Op de vraag van de heer Denis Grimberghs over de voortgang van het voorontwerp van besluit van de regering dat de uitvoering van sommige bepalingen van het ontwerp moet regelen, antwoordt de minister dat dit voorontwerp nog altijd niet aan de regering is voorgelegd.

De heer Serge de Patoul zegt dat hij de redenering van de heer Denis Grimberghs moeilijk kan volgen. Het lijkt hem weinig waarschijnlijk dat een handelsonderneming zich zal omvormen tot vennootschap met sociaal oogmerk,

A propos des documents qu'il avait demandés, M. Denis Grimberghs note que certains de ces documents confortent certaines des remarques qu'il avait formulées précédemment, notamment à propos des initiatives plus générales que le gouvernement s'était engagé à prendre dans le domaine de l'économie sociale.

Il souligne également que le Conseil Economique et Social formulait une remarque importante sur la transformation d'entreprises existantes (normales) en entreprises d'insertion et sur les dangers potentiels qui pourraient en découler pour l'emploi.

Il pointe également, dans le rapport de la Fondation Roi Baudouin, les recommandations relatives à la procédure de sélection et à la nécessaire objectivité de cette procédure.

Le ministre Jos Chabert répond qu'il a été tenu compte des recommandations émises dans le rapport de la Fondation Roi Baudouin.

M. Denis Grimberghs persiste à soutenir qu'il faudrait donner plus de temps à une entreprise existante qui veut se transformer en entreprise d'insertion, de manière à éviter des licenciements de travailleurs qui seraient remplacés par des travailleurs donnant à l'entreprise le bénéfice de ces aides spéciales.

Il répète qu'il est probablement illusoire de croire que l'on va trouver beaucoup de créneaux rentables pour les entreprises d'insertion c.a.d des créneaux suffisamment rentables que pour leur permettre d'engager du personnel et de prospérer ; il y a peut-être plus de possibilités dans le cadre de créneaux déjà développés et dans lesquels des entreprises normales sont actives. Il peut donc être intéressant d'assouplir les possibilités de transformation, par exemple à l'occasion d'une cession ou d'une transmission d'entreprise.

Le ministre Jos Chabert répond que l'intention n'est certainement pas de permettre de licencier les travailleurs ordinaires déjà en place pour les remplacer par des travailleurs pouvant bénéficier des subsides prévus par l'ordonnance. Si l'on constate, par exemple par le biais des données régulières de l'ONSS, qu'une entreprise agit de la sorte, elle ne recevra pas son agrément.

En réponse à la question de M. Denis Grimberghs concernant l'état d'avancement de l'avant-projet d'arrêté du gouvernement qui doit mettre en œuvre certaines dispositions du projet, le ministre déclare que cet avant-projet n'a pas encore été soumis au gouvernement.

M. Serge de Patoul déclare qu'il peut difficilement suivre le raisonnement tenu par M. Denis Grimberghs. La transformation d'une société commerciale en société à finalité sociale comme le sera une entreprise d'insertion lui

zoals een inschakelingsonderneming. Er wordt immers totaal anders met het kapitaal omgesprongen.

Anderzijds vindt hij dat het percentage laaggeschoolden waarvan sprake in het 4° van artikel 4 van het ontwerp, vrij hoog ligt. Een bedrijf zal moeilijk kunnen overleven als zij dit percentage in acht neemt.

De heer Denis Grimberghs komt terug op de problematiek van de omschakeling van een bedrijf en neemt een garage als voorbeeld. Dit is het soort bedrijf waar personen zoals bedoeld in het ontwerp kunnen worden tewerkgesteld. Als de persoon of de vennootschap die de garage exploiteert de zaak overdoet aan een persoon of aan een vennootschap die het bedrijf tot een inschakelingsonderneming omvormt, zal het volgens het lid onmogelijk zijn om de werknemers in dienst te houden en zullen er ontslagen vallen om de in het ontwerp bedoelde werknemers te kunnen aanwerven en aldus de vastgestelde steun genieten. Aangezien een en ander in de tijd zal worden gespreid, wordt het heel moeilijk dit op grond van de gegevens van de RSZ te achterhalen.

Het lid meent dus dat men een onderneming meer tijd moet geven om zich om te schakelen om de nieuwe onderneming (die nu een inschakelingsonderneming is) de mogelijkheid te geven zijn personeel in dienst te houden en geleidelijk de werknemers aan te werven die in het ontwerp worden bedoeld.

De heer Paul Galand is het daarmee eens. Volgens hem is ook het aantal werknemers zoals bepaald in artikel 4 te hoog.

Het verontrust hem ook dat met een aantal waarschuwingen die in het verslag van de Koning Boudewijnstichting zijn geformuleerd geen rekening is gehouden in het ontwerp.

Minister Jos Chabert meent dat het fout is te veronderstellen dat er onvoldoende nieuwe inschakelingsondernemingen zullen zijn.

Hij meent ook dat het onzin is te denken dat een commerciële onderneming die goed draait er belang bij heeft zich om een vennootschap met sociaal oogmerk zoals de inschakelingsonderneming te worden.

V. Bespreking en stemming van de artikelen

Artikel 1

Dit artikel lokt geen commentaar uit.

- Het wordt aangenomen bij eenparigheid van de aanwezige leden (9 stemmen)

paraît peu probable : le traitement du capital est fondamentalement différent.

Par contre, il estime qu'à l'article 4 du projet, le pourcentage de personnes de faible qualification visées au quarto de cet article est fort lourd. Il sera difficile à une entreprise de vivre en respectant ce pourcentage.

M. Denis Grimberghs revient encore sur la problématique de la transformation d'une entreprise et cite l'exemple d'un garage. C'est un genre d'entreprises dans laquelle on peut employer des travailleurs tels que ceux visés par le projet. Si la personne ou la société qui exploite le garage remet son affaire à une personne ou à une société qui la transforme en entreprise d'insertion, le membre estime qu'il sera impossible de maintenir l'emploi classique déjà existant et qu'il y aura des licenciements pour permettre l'engagement de travailleurs visés par le projet et bénéficier ainsi des aides prévues. Comme cette manœuvre sera étalée dans le temps, il est fort probable qu'on ne pourra pas la détecter à l'aide des données de l'ONSS.

Le membre estime donc qu'il faut donner plus de temps dans le cas de la transformation d'une entreprise existante pour permettre à la nouvelle entreprise (devenue entreprise d'insertion) de garder le personnel en place et d'engager progressivement les travailleurs visés par le projet.

M. Paul Galand partage cette préoccupation. Il estime aussi que le pourcentage de travailleurs prévu à l'article 4 est trop élevé.

Il se déclare également inquiet de ne pas retrouver traduites dans le projet certaines mises en garde formulées dans le rapport publié par la Fondation Roi Baudouin.

Le ministre Jos Chabert pense qu'il est erroné de supposer qu'il n'y aura pas assez de nouvelles entreprises d'insertion.

Il estime également que c'est une vue de l'esprit de penser qu'une entreprise commerciale qui marche bien trouve intérêt à se transformer en entreprise à finalité sociale comme l'entreprise d'insertion.

V. Discussion et vote des articles

Article 1er

Cet article ne suscite pas de commentaires.

- Il est adopté à l'unanimité des membres présents (9 voix).

Artikel 2

Dit artikel lokt geen commentaar uit.

- Het wordt aangenomen bij eenparigheid van de aanwezige leden (9 stemmen)

Artikel 3

Dit artikel lokt geen commentaar uit.

- Het wordt aangenomen bij eenparigheid van de aanwezige leden (9 stemmen)

Artikel 4

Paragraaf 1

Het *primo* van deze paragraaf lokt geen commentaar uit.

Wat het *secundo* betreft, vraagt de heer Serge de Patoul om het cijfer “drie” te verantwoorden.

De heer Denis Grimberghs herinnert eraan dat hij het in zijn voorstel over drie voltijds equivalenten heeft en vraagt of men dezelfde idee heeft behouden.

De heer Alain Zenner vindt dat zo'n discussie over cijfers niet erg nuttig is. Hoewel hij globaal bekeken sceptisch staat tegenover dit ontwerp, meent hij toch dat het een positieve bijdrage kan leveren aan het probleem dat het wil oplossen.

Hij voegt eraan toe dat een aantal criteria altijd wat willekeurig of zelfs onmogelijk te verantwoorden zullen zijn. Hij herinnert eraan dat de regering een reeks concrete regels zal moeten bepalen die zij trouwens nog kan veranderen in het licht van het experiment.

De heer Serge de Patoul vraagt of aan al deze voorwaarden kan worden voldaan en of deze tekst niet tot mislukken gedoemd is. Hij vraagt of de regering zich op experimenten heeft gebaseerd waaruit zou blijken dat drie werknemers een haalbare kaart zijn.

De heer Alain Leduc dient de twee voorgaande sprekers van antwoord en zegt dat de in deze *secundo* gestelde voorwaarde moet worden beschouwd als een uitgangspunt, waarvan de regering zelf zegt dat het later kan worden veranderd.

Wat het probleem van de voltijdse betrekkingen betreft, antwoordt de minister-voorzitter dat het gaat om voltijdse banen of om banen waarvan het totaal overeenkomt met

Article 2

Cet article ne suscite pas de commentaires.

- Il est adopté à l'unanimité des membres présents (9 voix).

Article 3

Cet article ne suscite pas de commentaires.

- Il est adopté à l'unanimité des membres présents (9 voix).

Article 4

Paragraphe premier

Le *primo* de ce paragraphe ne suscite pas de commentaires.

A propos du *secundo*, M. Serge de Patoul demande la justification du chiffre “trois”.

M. Denis Grimberghs rappelle que, dans sa proposition, il parlait de trois équivalent-temps-plein et demande si l'on a retenu la même idée.

M. Alain Zenner estime pareille discussion de chiffres assez stérile. Tout en étant globalement sceptique à l'égard de ce projet, il l'estime susceptible d'apporter une contribution positive au problème qu'il tend à résoudre.

Il ajoute que certains critères sont forcément toujours un peu discrétionnaires voire impossibles à justifier. Il rappelle que le gouvernement devra aussi fixer une série de modalités concrètes, que celui-ci pourra d'ailleurs modifier à la lumière de l'expérience.

M. Serge de Patoul se demande si toutes ces conditions sont bien réalisables et si ce texte, généreux, ne contient pas en lui-même des conditions d'échec. Il demande si le gouvernement s'est basé sur des expériences qui montreraient que le chiffre de trois travailleurs est un objectif réalisable.

M. Alain Leduc estime, en réponse aux deux membres précédents, que la condition prévue dans ce *secundo* doit être considérée comme une base de départ, dont le gouvernement dit lui-même qu'elle pourra être modifiée ultérieurement.

En ce qui concerne la question des temps plein, le ministre-président répond qu'il s'agit bien d'emplois à temps plein ou d'emplois dont le total correspond à trois

drie voltijds equivalenten. Hij voegt eraan toe dat dit in de uitvoeringsbesluiten zal worden geregeld.

De heer Alain Leduc vraagt dat dit in het verslag wordt vermeld.

De heer Alain Zenner meent dat het niet mag gaan om drie leden van eenzelfde gezin. De minister-voorzitter deelt dit standpunt niet.

Het *tertio* van deze paragraaf 1 lokt geen commentaar uit.

Wat het *quarto* van deze eerste paragraaf betreft, zijn amendementen ingediend op het tweede streepje van dit *quarto*: amendement nr. 1, van mevrouw Françoise Dupuis en de heer Mostafa Ouezekhti, en amendement nr. 6 van de heer Walter Vandenbossche. De bedoeling van dit tweede amendement is dezelfde als van het eerste.

- Amendement nr. 1 en amendement nr. 6 worden aangenomen bij eenparigheid van de aanwezige leden (10 stemmen).

Wat het derde streepje van deze *quarto* betreft, vraagt de heer Denis Grimberghs hoe de vermelde 150 uren worden berekend.

De minister-voorzitter antwoordt dat men de federale voorschriften hierover volgt. Hij onderstreept dat het voor de zelfstandigen om een berekening per kwartaal gaat.

De heer Alain Leduc doet opmerken dat 150 uren in een aantal gevallen iets meer dan een maand activiteit betreft en dat voor de bedienden, in tegenstelling tot de arbeiders, de berekening per maand gebeurt.

Dit zou volgens hem een onrechtvaardige benadeling kunnen betekenen en hij stelt via een mondeling amendement voor na de woorden "150 uren" de woorden "of een maand" in te voegen.

- Dit mondeling amendement wordt aangenomen bij eenparigheid van de aanwezige leden (10 stemmen).

De heer Denis Grimberghs betreurt dat men niet meer rekening heeft gehouden met de problematiek van de bestaande ondernemingen die zijn omgevormd of worden omgevormd tot inschakelingsondernemingen met sociaal oogmerk.

Hij verwijst naar het geval van de vzw's die reeds actief zijn op het vlak van de inschakeling en die in het nieuwe systeem willen stappen om echte inschakelingsondernemingen te worden. Wat zal er gebeuren met de huidige werknemers van deze vzw's?

Wat met de werknemers van beschutte werkplaatsen die naar een inschakelingsonderneming zouden willen?

équivalent-temps-plein. Il ajoute que cela sera prévu dans les arrêtés d'exécution.

M. Alain Leduc demande que cela soit acté au rapport.

M. Alain Zenner estime qu'il ne devrait pas pouvoir s'agir de trois personnes d'une même famille. Le ministre-président ne partage pas cette opinion.

Le *tertio* de ce paragraphe premier ne suscite pas de commentaires.

En ce qui concerne le *quarto* de ce paragraphe premier, des amendements ont été déposés au sujet du deuxième tiret de ce *quarto*: l'amendement n° 1, de Mme Françoise Dupuis et M. Mostafa Ouezekhti et l'amendement n° 6 de M. Walter Vandenbossche. Le second amendement cité a un objectif identique au premier cité.

- L'amendement n° 1 et l'amendement n° 6 sont adoptés à l'unanimité des membres présents (10 voix).

A propos du troisième tiret de ce *quarto*, M. Denis Grimberghs demande comment se calculent les 150 heures visées.

Le ministre-président répond que l'on s'est aligné sur des dispositions fédérales en la matière. Il souligne que, pour les indépendants, c'est un calcul par trimestre.

Monsieur Alain Leduc fait remarquer que 150 heures peuvent représenter, dans certains cas, juste un petit plus qu'un mois d'activité et que, pour les employés, au contraire des ouvriers, le calcul se fait par mois.

Il estime que cela pourrait représenter une pénalisation injuste et propose, en amendement oral, d'insérer les mots "ou un mois" après les mots "150 heures".

- Cet amendement oral est adopté à l'unanimité des membres présents (10 voix).

M. Denis Grimberghs regrette que l'on ait pas mieux pris en considération la problématique des entreprises existantes qui sont transformées ou se transforment en entreprises d'insertion à finalité sociale.

Il soulève aussi le cas des ASBL qui sont actuellement déjà actives dans l'insertion et qui voudraient rentrer dans le nouveau système proposé pour devenir de véritables entreprises d'insertion. Que se passera-t-il pour les travailleurs mis à l'emploi dans ces ASBL ?

Qu'en est-il aussi des travailleurs déjà occupés dans une entreprise de travail adapté qui voudraient passer dans une entreprise d'insertion ?

Minister-voorzitter Charles Picqué antwoordt dat men zal wachten tot de erkenning van de bestaande proefondernemingen ten einde loopt en dat er bij de erkenning rekening zal worden gehouden met het systeem waarin door de nieuwe ordonnantie wordt voorzien.

Hij sluit de mogelijkheid niet uit dat er hierdoor een beperkt personeelsverloop zal plaatsvinden.

De algemene ratio van dit ontwerp is trouwens een zekere doorstroming van het personeel te bewerkstelligen.

De heer Paul Galand vraagt of het wel is aangewezen om een aantal personen weer af te wijzen wegens van de strikte voorwaarden van het ontwerp. Er zijn mensen die opnieuw zonder werk zullen zitten nadat ze in een inschakelingsonderneming werkzaam waren, wat men moet vermijden. Hij betreurt dat in het ontwerp geen specifieke voorwaarden zijn gesteld voor de bestaande ondernemingen.

De heer Denis Grimberghs doet opmerken dat het geval van de reeds bestaande proefondernemingen geregeld wordt in artikel 12 van het ontwerp. Hij meent dat dit artikel 12 moet worden gewijzigd.

De heer Alain Zenner komt terug op de voorwaarde om minder dan vijf jaar tewerkgesteld te zijn: volgens hem betekent dit niet dat, als de persoon reeds meer dan vijf jaar is tewerkgesteld, er geen voorwaarden meer zijn. Dus als een inschakelingsonderneming vraagt om haar erkenning te verlengen, kan ze niet anders dan het personeel te ontslaan dat langer dan vijf jaar in dienst is.

Minister-voorzitter Charles Picqué antwoordt dat het geen zin heeft om langer dan vijf jaar in een inschakelingsonderneming te werken en dat dit ook het doel niet is van inschakelingsondernemingen. Hun doel is werknemers op middellange termijn weer in te schakelen in het gewone economische en sociale circuit. Doorstroming blijft de algemene grondgedachte.

Mevrouw Evelyne Huytebroeck vraagt of men niet in een overgangperiode van een of twee jaar zou voorzien voor de inschakelings-vzw's die zich willen omvormen en in het nieuwe systeem stappen, omdat zij meer tijd nodig zullen hebben.

De minister-voorzitter Charles Picqué herhaalt dat er geen oneindige reeks van opleidingen mag zijn waarbij men van het ene systeem naar het andere overstapt.

Amendement nr. 9, ingediend door mevrouw Evelyne Huytebroeck en de heer Paul Galand, heeft betrekking op het *quinto* van deze eerste paragraaf. Het strekt ertoe de geplande percentages te wijzigen.

De heer Paul Galand verklaart dat hij verkiest dat de regering de percentages later opwaarts aanpast, in plaats

Le ministre-président Charles Picqué répond que l'on va attendre la fin de l'agrément des entreprises-pilotes existantes, puisqu'elles pourront reconduire leur agrément dans le cadre du nouveau système prévu par l'ordonnance.

Il n'écarte pas la possibilité qu'il puisse y avoir, de ce fait, une certaine rotation limitée de personnel.

La philosophie générale du projet est d'ailleurs d'assurer une certaine rotation de personnel.

M. Paul Galand se demande s'il est utile, en quelque sorte, de provoquer un nouvel échec pour certaines personnes à cause de dispositions formelles strictes de l'ordonnance. Il y a des personnes qui seront à nouveau exclues du travail après un passage dans une entreprise d'insertion, ce qu'il convient d'éviter. Il regrette que le projet ne prévoie pas des conditions spécifiques pour les entreprises existantes.

M. Denis Grimberghs fait remarquer que le cas des entreprises-pilotes déjà existantes est prévu à l'article 12 du projet. Il serait donc d'avis d'apporter une modification à cet article 12.

M. Alain Zenner revient sur la condition d'être employé depuis moins de 5 ans : il présume que cela ne veut pas dire que si la personne est employée depuis plus de 5 ans, il n'y a plus de conditions. Donc, si une entreprise d'insertion demande une reconduction de son agrément, elle devra forcément licencier le personnel qui s'y trouverait depuis plus de 5 ans.

Le ministre-président Charles Picqué répond que travailler plus de 5 ans dans une entreprise d'insertion n'a guère de sens et que ce n'est pas le but des entreprises d'insertion : leur but est de réinsérer les travailleurs à moyen terme dans le circuit normal économique et social. La philosophie générale reste bien la rotation.

Mme Evelyne Huytebroeck demande si l'on ne peut pas prévoir une période de transition d'un ou deux ans pour les ASBL d'insertion qui souhaiteraient se transformer et entrer dans le nouveau régime, car elles auront besoin de plus de temps.

Le ministre-président Charles Picqué répète qu'il ne faut pas qu'il y ait une sorte de parcours infini de formation, d'un dispositif à un autre.

Le *quinto* de ce paragraphe premier fait l'objet de l'amendement n° 9 déposé par Mme Evelyne Huytebroeck et M. Paul Galand. Il vise à modifier les pourcentages prévus.

M. Paul Galand déclare qu'il vaut mieux que le gouvernement procède ultérieurement à un ajustement des pour-

van ze te moeten verlagen omdat problemen of mislukkingen zijn vastgesteld. Want als er mislukkingen zijn, moeten de werknemers en de meest kwetsbare het gelag betalen.

Zijn ervaring leert hem dat het reeds zeer moeilijk is om lager dan de ratio 1 tegen 1 te gaan, te weten een geschoolde werknemer tegenover een lager geschoolde. Ondernemingen die tijdens het eerste jaar de 30% halen, zijn dus zeer efficiënte ondernemingen. Verder gaan zou erop neerkomen dat men de mensen bezighoudt, maar dat past dus niet in het doel van de onderneming voor professionele inschakeling.

De inschakelingsonderneming mag ook niet dood zijn op het ogenblik dat het percentage neerwaarts wordt aangepast na een – te – lange evaluatie. Men moet ook vermijden dat de inschakelingsondernemingen worden verplicht om hun zwakste werknemers te laten gaan.

De indieners van het amendement dienen een mondeling subamendement in op hun eigen amendement om de drie in het *quinto* vermelde percentages te wijzigen en deze te vervangen door respectievelijk 30, 40 en 50 percent in plaats van 30, 50 en 60.

– Amendement nr. 9 wordt, zoals mondeling gesubamendeerd, aangenomen bij eenparigheid van de aanwezige leden (10 stemmen).

Het *sexto* en het *septimo* van deze paragraaf lokken geen commentaar uit.

Paragraaf 2

De heer Serge de Patoul vraagt dat men duidelijk bepaalt dat deze tweede paragraaf de regering er niet toe machtigt om het *secundo* van de eerste paragraaf te wijzigen.

De heer Alain Leduc voegt hieraan toe dat deze tweede paragraaf duidelijk is en de regering er niet toe machtigt om het *primo*, het *secundo* en het *tertio* van de eerste paragraaf te wijzigen.

De minister-voorzitter bevestigt dat deze interpretatie juist is.

De heer Denis Grimberghs meent dat het woord “bijkomende” aan het slot van het tweede lid van deze tweede paragraaf niet meer eenduidig is na de bespreking in de commissie. Hij stelt voor om via een mondeling amendement het woord “bijkomende” te schrappen.

– Het mondeling amendement op het tweede lid van de tweede paragraaf wordt aangenomen bij eenparigheid van de aanwezige leden (10 stemmen).

centages vers le haut plutôt que de devoir abaisser ceux-ci parce que l'on aurait constaté des difficultés ou des échecs, car s'il y a échec, ce sont des travailleurs, et des travailleurs fragiles, qui en feront les frais.

De son expérience, il estime que c'est déjà extrêmement difficile de descendre en dessous du ratio 1 pour 1, c.-à-d. un travailleur qualifié pour un travailleur moins qualifié ; donc, les entreprises qui arriveront à 30% la première année seront vraiment des entreprises performantes. Aller plus loin serait faire de l'occupation et donc rater le but de l'entreprise d'insertion professionnelle.

Il ne faudrait pas non plus que l'entreprise d'insertion soit morte au moment où le pourcentage serait revu à la baisse après une – trop – longue évaluation. Il faut éviter aussi que les entreprises d'insertion ne soient contraintes de rejeter leurs propres travailleurs les plus fragilisés.

Les auteurs de l'amendement déposent un sous-amendement oral à leur propre amendement visant à modifier les trois pourcentages prévus au *quinto* et à les remplacer respectivement par 30, 40 et 50 pour cent au lieu de 30, 50 et 60.

– L'amendement n° 9, tel que sous-amendé oralement, est adopté à l'unanimité des membres présents (10 voix).

Le *sexto* et le *septimo* de ce paragraphe premier ne suscitent pas de commentaires.

Paragraphe 2

M. Serge de Patoul demande que l'on précise bien que ce deuxième paragraphe n'habilite pas le gouvernement à modifier le *secundo* du premier paragraphe.

M. Alain Leduc ajoute que ce deuxième paragraphe est clair et n'autorise pas le gouvernement à modifier le *primo*, le *secundo* et le *tertio* du premier paragraphe.

Le ministre-président confirme que cette lecture est bien exacte.

M. Denis Grimberghs estime que le mot “supplémentaire”, à la fin du deuxième alinéa de ce paragraphe deux, est devenu ambigu, suite aux débats de la commission. Par amendement oral, il propose de supprimer le mot “supplémentaire”.

– L'amendement oral au deuxième alinéa du paragraphe deux est adopté à l'unanimité des membres présents (10 voix).

Paragraaf 3

In verband met de derde paragraaf dienen de heren Mohamed Daïf en Serge de Patoul een amendement (nr. 2) in dat ertoe strekt in het Frans de woorden “ateliers protégés” te vervangen door de woorden “entreprises de travail adapté”, wat in overeenstemming is met de nieuwe terminologie.

- Amendement nr. 2 wordt aangenomen bij eenparigheid van de aanwezige leden (10 stemmen).

Stemming over artikel 4 in zijn geheel

- Artikel 4 wordt, zoals geamendeerd, aangenomen bij eenparigheid van de aanwezige leden (10 stemmen).

Artikel 5

De heer Serge de Patoul meent dat de eisen gesteld in de twee laatste streepjes van dit artikel aantonen dat men alle voorzorgen wil nemen met betrekking tot de bevoegdheden.

Hij vraagt of deze interpretatie correct is. De minister-voorzitter bevestigt dat.

- Dit artikel wordt bij eenparigheid van de aanwezige leden aangenomen (10 stemmen).

Artikel 6

De heer Alain Zenner stelt een technische correctie in de Franse tekst voor. De woorden ‘considéré comme’ zouden moeten vervangen worden door het woord ‘réputé’, dat juridisch beschouwd, het meest correcte is.

Deze technische correctie wordt bij eenparigheid van de aanwezige leden aangenomen.

- Dit artikel wordt, met de technische correctie, bij eenparigheid van de aanwezige leden aangenomen (10 stemmen).

Artikel 7

Paragraaf 1

Op deze paragraaf is een amendement nr. 3 ingediend door mevrouw Françoise Dupuis en de heer Mostafa Ouezekhti en is een amendement nr. 7 ingediend door de heer Walter Vandenbossche, met hetzelfde onderwerp.

- Amendement nr. 3 en amendement nr. 7 worden bij eenparigheid van de aanwezige leden aangenomen (10 stemmen).

Paragraphe 3

Au sujet de ce paragraphe trois, un amendement (n° 2) est déposé par MM. Mohamed Daïf et Serge de Patoul visant à remplacer dans le texte français les mots “ateliers protégés” par les mots “entreprises de travail adapté”, pour respecter la nouvelle terminologie applicable.

- L'amendement n° 2 est adopté à l'unanimité des membres présents (10 voix).

Vote sur l'article 4 dans son ensemble

- L'article 4 tel qu'amendé est adopté à l'unanimité des membres présents (10 voix).

Article 5

M. Serge de Patoul considère que les exigences prévues aux deux derniers tirets de cet article montrent que l'on veut donc bien prendre toutes ses assurances quant aux compétences.

Il demande si cette interprétation est bien exacte, ce que lui confirme le ministre-président.

- Cet article est adopté à l'unanimité des membres présents (10 voix).

Article 6

M. Alain Zenner propose une correction technique visant à remplacer dans le texte français les mots “considéré comme” par le mot “réputé” lequel est le plus correct du point de vue de la terminologie juridique.

Cette correction technique est adoptée à l'unanimité des membres présents.

- Cet article est adopté, avec la correction technique, à l'unanimité des membres présents (10 voix).

Article 7

Paragraphe premier

Ce paragraphe fait l'objet de l'amendement n° 3 de Mme Françoise Dupuis et M. Mostafa Ouezekhti ainsi que de l'amendement n° 7 de M. Walter Vandenbossche, dont l'objet est identique.

- L'amendement n° 3 et l'amendement n° 7 sont adoptés à l'unanimité des membres présents (10 voix).

Paragraaf 2

De heren Paul Galand en Denis Grimberghs dienen een amendement nr. 5 in dat ertoe strekt de formaliteiten voor de inschakelingsondernemingen te vereenvoudigen en te voorkomen dat de activiteiten moeten worden stopgezet omdat de onderneming vergeten is dat de erkenning vervallen is.

- Dit amendement nr. 5 wordt bij eenparigheid van de aanwezige leden aangenomen (10 stemmen).

Het derde lid van deze tweede paragraaf zorgt volgens de heer Denis Grimberghs noodzakelijkerwijs voor het personeelsverloop waarover eerder sprake. Hij vindt dat de woorden 'derde streepje' zouden moeten vervallen zodat de beginpercentages opnieuw van toepassing zijn na de verlenging van de erkenning.

De heer Alain Zenner wil de tekst laten zoals hij is. Hij herinnert eraan dat het juist de bedoeling van de ordonnantie is een zeker personeelsverloop na te streven.

De heer Denis Grimberghs repliceert dat het ook de bedoeling is rendabele inschakelingsondernemingen te hebben.

De heer Serge de Patoul neemt het voorbeeld van een inschakelingsonderneming die 10 personen te werk stelt. Na de eerste periode van erkenning is het helemaal niet zeker dat deze 10 personen op één lijn gesteld kunnen worden en zij allemaal of enkelen onder hen ontslagen zouden moeten worden: het is omzeggens zeker dat dit personeelsbestand van 10 personen geleidelijk tot stand gekomen is, want deze 10 personen zijn niet allemaal op de eerste dag aangeworven; in de loop der jaren zullen er mensen de onderneming verlaten hebben om opnieuw een gewone baan te nemen.

Stemming over het gehele artikel 7

- Het aldus geamendeerde artikel 7 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 8

Mevrouw Evelyne Huytebroeck en de heer Paul Galand dienen een amendement nr. 10 in om de verplichting van een sociale balans in te voeren.

De minister-voorzitter antwoordt dat de sociale balans in ieder geval verplicht is als aanvulling bij de jaarlijkse boekhoudkundige balans.

De heer Alain Zenner onderstreept dat het tweede lid van dit artikel bepaalt dat de regering de inhoud van het voor te leggen jaarverslag vaststelt. Men zal dus precise-

Paragraphe 2

Un amendement n° 5 est déposé par MM. Paul Galand et Denis Grimberghs, visant à simplifier les formalités et à éviter des arrêts d'activité en raison d'un oubli d'échéance.

- Cet amendement n° 5 est adopté à l'unanimité des membres présents (10 voix).

A propos du troisième alinéa de ce paragraphe deux, M. Denis Grimberghs estime que cette disposition introduit forcément la rotation du personnel déjà évoquée. Il estime qu'il faudrait supprimer les mots " troisième tiret " pour permettre que les taux redémarrent lors du renouvellement de l'agrément.

M. Alain Zenner est favorable au maintien du texte tel que proposé. Il rappelle que le but de cette ordonnance est de pousser à une certaine rotation.

M. Denis Grimberghs réplique que le but est aussi d'avoir des entreprises d'insertion rentables.

M. Serge de Patoul prend l'exemple d'une entreprise d'insertion qui occupe par exemple 10 personnes. A la fin de la première période d'agrément, il n'est pas du tout acquis que ces 10 personnes seront sur le même pied et devraient être partiellement ou entièrement licenciées : il est à peu près certain que cet effectif de 10 personnes se sera constitué au fur et à mesure, car ces 10 personnes n'auront pas toutes été recrutées le premier jour ; en outre, il y aura eu des personnes qui auront quitté l'entreprise en cours de route pour se réinsérer dans le circuit normal.

Vote sur l'article 7 dans son ensemble

- L'article 7 tel qu'amendé est adopté par huit voix pour et une abstention.

Article 8

Un amendement n° 10 est déposé par Mme Evelyne Huytebroeck et M. Paul Galand visant à ajouter l'obligation de fournir un bilan social.

Le ministre-président répond que le bilan social est de toute façon obligatoire en complément au bilan comptable annuel.

M. Alain Zenner souligne que l'alinéa deux de cet article prévoit que le gouvernement fixe le contenu du rapport annuel à fournir. On pourra donc préciser, pour autant que

ren, voor zover dat nodig is, dat het jaarverslag ook een sociale balans moet bevatten.

Amendement nr. 10 wordt door de indieners ervan ingetrokken, gelet op de preciseringen van de minister.

- Artikel 8 wordt aangenomen bij eenparigheid van de aanwezige leden (9 stemmen).

Artikel 9

Dit artikel lokt geen opmerkingen uit.

- Het wordt aangenomen bij eenparigheid van de aanwezige leden (9 stemmen).

Artikel 10

Op punt 3° van het eerste lid van dit artikel wordt een amendement nr. 4 ingediend door mevrouw Françoise Dupuis en de heer Mostafa Ouezekhti, een amendement nr. 8 door de heer Walter Vandebossche (met hetzelfde doel als het voorgaande amendement), en een amendement nr. 11 van mevr. Evelyne Huytebroeck en de heren Paul Galand en Serge de Patoul.

Al deze amendementen betwisten de beperking tot de materiële investeringen.

De heer Alain Zenner vindt dat de woorden 'kunnen deze bedrijven genieten van' geen recht verlenen maar enkel een mogelijkheid bieden. Hij vraagt of deze interpretatie juist is. De twee leden van de regering bevestigen dit. De heer Alain Zenner vraagt dat dit in het verslag vermeld wordt.

De heer Serge de Patoul ziet het nut van punt 3° niet in: ieder bedrijf heeft het recht een dossier in te dienen bij om het even welke financiële instelling en zelfs bij de GIMB.

De heer Alain Leduc meent dat het beter is de inschakelingsondernemingen duidelijk op deze mogelijkheid te wijzen in de tekst.

De heer Denis Grimberghs vraagt of het nodig is dergelijke bepalingen betreffende de financiering van deze ondernemingen op te nemen. Hij vindt dat men duidelijkheid moet nastreven en concrete regels in de tekst opnemen zoals in andere wetgevende teksten.

Hij heeft ook vragen bij de taak van de GIMB die nu niets doet voor dergelijke bedrijven; de taak en de verplichtingen van de GIMB moeten verduidelijkt worden, zoniet zal die maatschappij geen initiatieven nemen. Het risico moet gewaarborgd worden door bijvoorbeeld een bijzonder fonds zoals in het Waalse Gewest.

de besoin, que ce rapport annuel doit aussi comprendre un bilan social.

L'amendement n° 10 est retiré par ses auteurs, vu les précisions données par le ministre.

- L'article 8 est adopté à l'unanimité des membres présents (9 voix).

Article 9

Cet article ne suscite pas de commentaires.

- Il est adopté à l'unanimité des membres présents (9 voix).

Article 10

Le *tertio* du premier alinéa de cet article fait l'objet de l'amendement n° 4 de Mme Françoise Dupuis et M. Mostafa Ouezekhti, de l'amendement n° 8 de M. Walter Vandebossche, ce dernier amendement ayant un objet identique au précédent, ainsi que de l'amendement n° 11 de Mme Evelyne Huytebroeck et MM. Paul Galand et Serge de Patoul.

Tous ces amendements contestent la limitation aux seuls investissements matériels.

M. Alain Zenner considère que les mots "peuvent bénéficier" ne représentent pas un droit à bénéficier mais bien une possibilité et demande si cette interprétation est bien exacte. Cela lui est confirmé par les deux membres du gouvernement. M. Alain Zenner demande que cela soit acté au rapport.

M. Serge de Patoul ne voit pas l'intérêt de ce *tertio*: toute société a le droit de déposer un dossier dans n'importe quelle institution financière et même à la SRIB.

M. Alain Leduc estime que cette mention constitue un intérêt pédagogique pour les entreprises d'insertion.

M. Denis Grimberghs pose la question de l'opportunité de stipulations relatives au financement de ces entreprises. Il est d'avis qu'il faut être précis et inscrire des règles concrètes comme dans d'autres législations.

Il s'interroge aussi sur le rôle de la SRIB qui, aujourd'hui, n'intervient pas en faveur de telles entreprises; il faudrait préciser le rôle et les obligations de la SRIB qui, autrement, ne bougera pas dans ce secteur sauf si on lui garantit le risque, par exemple par un Fonds spécial comme en Région Wallonne.

Hij herinnert eraan dat zijn voorstel voorzag in bijzondere verhogingen van bestaande steun. In bepaalde gevallen, zoals voor de sectoren die geen recht hebben op steun, is een wijziging enkel mogelijk door een wijziging van de wet en niet door een uitvoeringsbesluit.

Minister Jos Chabert antwoordt dat de regering geen afwijkingen wil toestaan op bestaande wettelijke regelingen en dat de nodige verduidelijkingen in de uitvoeringsbesluiten gegeven zullen worden.

De heer Alain Zenner verklaart dat hij geen voorstander is van een overhaaste wijziging van bepalingen die hij belangrijk vindt. Hij vraagt dat men geen nieuwe gedelegeerde opdrachten aan de GIMB met de waarborg van het Gewest zou opleggen, terwijl dergelijke gedelegeerde opdrachten beperkt of zelfs geschrapt worden voor de gewone bedrijven.

Hij vindt het meer dan voldoende dat de verwijzing naar een investering geschrapt wordt, want op die manier zou ook een lening toegekend kunnen worden voor het bedrijfskapitaal.

Mevrouw Evelyne Huytebroeck vraagt of er geen ondergrens bepaald moet worden voor de degressieve regeling bedoeld in punt 1° en punt 2° van het eerste lid van dit artikel. Kan men tot nul gaan?

Minister-voorzitter Charles Picqué antwoordt dat men geen ondergrens vaststelt en dat men inderdaad tot nul kan gaan.

Mevrouw Evelyne Huytebroeck betreurt dit. Zij vindt dat een inschakelingsonderneming nood blijft hebben aan steun - die duur is -, ook nog na meerdere werkingsjaren.

Minister-voorzitter Charles Picqué vindt dat enkele van de laatste opmerkingen aan de bedoeling van de voorgestelde regeling voorbijgaan: het is wel degelijk de bedoeling de ondernemingszin en de groei aan te moedigen en ervoor te zorgen dat de onderneming zo snel mogelijk autonoom wordt. Anders vervalt men in een steeds terugkerende subsidieregeling.

In verband met het laatste lid van dit artikel 10, vraagt de heer Mohamed Daïf of het niet beter zou zijn de maximumduur van acht jaar te verhogen tot tien jaar.

Minister Jos Chabert antwoordt dat 8 jaar reeds uitzonderlijk lang is omdat de normale duur vijf jaar is. Hij voegt hieraan toe dat de duur van 8 jaar trouwens bepaald is op basis van een advies van de GIMB.

De regering is van mening dat de duur van 8 jaar behouden moet blijven.

Il rappelle que sa proposition prévoyait des majorations spéciales d'aides déjà existantes. Dans certains cas, comme pour les secteurs exclus des aides, une éventuelle modification ne peut se faire que par une modification de la loi et pas par un arrêté d'exécution.

Le ministre Jos Chabert répond que le gouvernement ne souhaite pas apporter de dérogations aux régimes légaux existants et que les précisions voulues seront données dans les arrêtés d'exécution.

M. Alain Zenner déclare qu'il n'est pas favorable à une modification précipitée de dispositions qu'il juge importantes. Il souhaite qu'on ne crée pas de nouvelles missions déléguées pour la SRIB sous la garantie régionale, alors que ces systèmes de missions déléguées sont limités, voire parfois supprimés pour les entreprises ordinaires.

Il estime déjà très généreux le fait de supprimer la référence à un investissement puisque de la sorte, un prêt pourrait aussi être octroyé pour le fonds de roulement.

Mme Evelyne Huytebroeck se demande s'il ne conviendrait pas de prévoir un plancher à la dégressivité prévue dans le *primo* et le *secundo* du premier aliéna de cet article. Peut-on en arriver à zéro ?

Le ministre-président Charles Picqué répond que l'on ne fixe pas de plancher et qu'on peut effectivement arriver à zéro.

Mme Evelyne Huytebroeck le regrette. Elle estime qu'une entreprise d'insertion a toujours besoin d'un encadrement - coûteux - même après plusieurs années de fonctionnement.

Le ministre-président Charles Picqué estime que certaines des dernières interventions s'écartent de la logique et de la philosophie du régime proposé : le but est clairement de stimuler le sens de l'entreprise et la croissance et de pousser le plus vite possible l'entreprise à l'autonomie. Autrement, on tombera dans la subsidiation récurrente.

Au sujet du dernier alinéa de cet article 10, M. Mohamed Daïf demande s'il ne serait pas plus judicieux de modifier la durée maximale de 8 ans et de la porter à 10 ans.

Le ministre Jos Chabert répond que 8 ans est déjà une durée exceptionnellement longue car ce serait normalement 5 ans. Il ajoute que la durée de 8 ans a été fixée sur base précisément d'un avis de la SRIB.

Le gouvernement estime donc qu'il faut maintenir la durée de 8 ans.

De heer Denis Grimberghs vraagt of de GIMB akkoord gaat met deze tekst en of er een besluit is van de raad van bestuur van de GIMB.

Minister Jos Chabert antwoordt dat deze tekst opgesteld is in overleg met de GIMB en dat die haar akkoord heeft gegeven. Hij weet echter niet of er een formeel besluit van de raad van bestuur van de GIMB bestaat.

De heer Serge de Patoul komt terug op het voornemen om elke verwijzing naar een investering te schrappen, ook al voorziet de tekst slechts in een mogelijkheid en niet in een recht. Hij meent dat het vragen van een lening voor de werking een teken is van slecht beheer. Hij is voorstander van amendement nr. 11, waarbij de verwijzing naar een investering behouden blijft.

Minister-voorzitter Charles Picqué en minister Jos Chabert verklaren dat zij amendement nr. 4 steunen.

- Amendement nr. 4 en amendement nr. 10 worden aangenomen met 5 stemmen tegen drie.
- Amendement nr. 11 is doelloos.

Stemming over het gehele artikel 10

Het aldus geamendeerde artikel 10 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1 stem, bij 1 onthouding.

Artikel 11

Dit artikel lokt geen commentaar uit.

- Het wordt aangenomen bij eenparigheid van de aanwezige leden (10 stemmen).

Artikel 12

De heer Denis Grimberghs stelt voor het tweede lid van dit artikel te doen vervallen om de bestaande ondernemingen en vooral het personeel dat er reeds werkt, niet te straffen.

De leden van de regering wensen de tekst te behouden zoals hij is.

Mevrouw Sylvie Foucart stelt voor in dit tweede lid de verwijzing naar de tweede paragraaf van artikel 7 te schrappen en alleen "bepaald in artikel 7" te schrijven. Zij vraagt zich af hoe dit artikel 12 kan worden toegepast op de reeds bestaande modelbedrijven.

Een medewerker van de minister-voorzitter verklaart dat deze verlenging ook zal gelden voor de reeds bestaande modelbedrijven. Te gelegener tijd, vóór het einde van hun

M. Denis Grimberghs demande si la SRIB a marqué son accord sur ce texte et s'il y a une délibération du conseil d'administration de la SRIB.

Le ministre Jos Chabert répond que ce texte a été élaboré en concertation avec la SRIB et que celle-ci a marqué son accord. Il ignore toutefois s'il y a eu une délibération formelle de son conseil d'administration.

M. Serge de Patoul revient sur la suppression envisagée de toute référence à un investissement, même si le texte ne prévoit qu'une possibilité et non pas un droit. Il estime que demander un prêt de fonctionnement est le signe d'une mauvaise gestion. Il se déclare donc en faveur de l'amendement n° 11 qui maintient la référence à un investissement.

Le ministre-président Charles Picqué et le ministre Jos Chabert se déclarent en faveur de l'amendement n° 4.

- L'amendement n° 4 et l'amendement n° 8 sont adoptés par cinq voix pour et trois voix contre.
- L'amendement n° 11 est devenu sans objet.

Vote sur l'article 10 dans son ensemble

L'article 10, tel qu'amendé, est adopté par huit voix pour, une voix contre et une abstention.

Article 11

Cet article ne suscite pas de commentaires.

- Il est adopté à l'unanimité des membres présents (10 voix).

Article 12

M. Denis Grimberghs propose de supprimer le deuxième alinéa de cet article pour ne pas pénaliser les entreprises existantes et surtout le personnel qui y est déjà au travail.

Les membres du gouvernement sont d'avis de maintenir le texte tel quel.

Mme Sylvie Foucart propose, pour ce deuxième alinéa, de supprimer la référence au paragraphe deux de l'article 7 et d'écrire seulement "visée à l'article 7". Elle se demande comment cet article 12 pourra être appliqué aux entreprises-pilotes expérimentales déjà existantes.

Un collaborateur du ministre-président explique que la reconduction s'appliquera aussi aux entreprises-pilotes déjà existantes. En temps voulu avant la fin de leur contrat

huidige contract met de regering, zullen ze hun erkenning moeten aanvragen om in het door de ordonnantie bepaalde systeem te worden opgenomen. Deze aanvraag zal als een verlenging worden beschouwd.

Hij verduidelijkt tevens dat de eerste modelbedrijven in 1998 zijn opgericht en dat zij door een overeenkomst zijn erkend voor een periode van vier jaar. Zij zullen dus ten vroegste in 2002 in het systeem van de ordonnantie worden opgenomen.

Mevrouw Evelyne Huytebroeck wenst terug te komen om het "Brussels netwerk" van inschakelingsondernemingen en vraagt welke vorm dit netwerk zal aannemen.

De heer Alain Leduc vraagt of men geen artikel moet toevoegen dat de deelname aan een dergelijk netwerk verplicht.

Minister-voorzitter Charles Picqué antwoordt dat het de enige bedoeling van de regering is om de samenwerking tussen de inschakelingsondernemingen gestalte te geven en te bevorderen, maar dat dit "netwerk" informeel zal blijven. Deelname hieraan is geen vereiste voor een inschakelingsonderneming.

– Artikel 12 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 13

Dit artikel lokt geen commentaar uit.

– Het wordt aangenomen bij eenparigheid van de aanwezige leden (10 stemmen).

VI. Stemming over het geheel

Het volledige ontwerp van ordonnantie, zoals geamendeerd, wordt aangenomen met 9 stemmen bij 1 onthouding.

Bijgevolg, wordt het voorstel van ordonnantie betreffende de erkenning en de financiering van inschakelingsbedrijven in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, nr. A-87/1 – 95/96 doelloos.

actuel avec le gouvernement, elles devront demander leur agrément pour passer dans le régime prévu par l'ordonnance. Cette demande sera considérée comme une reconduction.

. Il précise aussi que les premières entreprises-pilotes ont été créées en juillet 1998 et qu'elles ont été agréées par convention pour une période de quatre ans. C'est donc en 2002 au plus tôt qu'elles devront rentrer dans le régime de l'ordonnance.

Mme Evelyne Huytebroeck souhaite revenir au "réseau bruxellois" d'entreprises d'insertion et demande quelle forme aura ce réseau.

M. Alain Leduc se demande s'il ne faudrait pas ajouter un article prévoyant une participation obligatoire à un tel réseau.

Le ministre-président Charles Picqué répond que le gouvernement a voulu seulement consacrer et promouvoir la collaboration entre entreprises d'insertion mais que ce "réseau" restera informel. Ce ne sera pas une exigence pour une entreprise d'insertion.

– L'article 12 est adopté par huit voix pour et deux abstentions.

Article 13

Cet article ne suscite pas d'observations.

– Il est adopté à l'unanimité des membres présents (10 voix).

VI. Vote sur l'ensemble

L'ensemble du projet d'ordonnance, tel qu'amendé, est adopté par neuf voix pour et une abstention.

Par conséquent, la proposition d'ordonnance relative à l'agrément et au financement des entreprises d'insertion en Région Bruxelloise n° A - 87/1 – 95/96 est devenue sans objet.

**VII. Lezing en goedkeuring
van het verslag**

Na lezing en enkele correcties, wordt het verslag aangenomen bij eenparigheid van de aanwezige leden (8 stemmen).

Serge de PATOUL,

Rapporteur.

Alain LEDUC

Voorzitter.

**VII. Lecture et approbation
du rapport**

Après lecture et quelques corrections, le présent rapport est adopté à l'unanimité des membres présents (8 voix).

Serge de PATOUL,

Rapporteur.

Alain LEDUC

Président.

**VIII. Tekst aangenomen
door de commissie**

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

**betreffende de erkenning en de financiering
van de inschakelingsondernemingen**

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

Voor de toepassing van deze ordonnantie dient te worden verstaan onder:

- de Regering : de Brusselse Hoofdstedelijke Regering;
- het Bestuur : het Gewestelijk Bestuur voor Economie en Werkgelegenheid;
- de Dienst : de Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling;
- een werkloze werkzoekende : elk persoon zonder werk, beschikbaar om te werken en op zoek naar een baan.

HOOFDSTUK II

Voorwerp

Artikel 3

De Regering kan inschakelingsondernemingen erkennen die tot doel hebben : de tewerkstelling van laag- of middelmatig geschoolde werkloze werkzoekenden die uit de traditionele arbeidscircuits zijn uitgesloten of bijzonder moeilijk bemiddelbaar zijn.

**VIII. Texte adopté
par la commission**

PROJET D'ORDONNANCE

**relatif à l'agrément et au financement
des entreprises d'insertion**

CHAPITRE Ier

Dispositions générales

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

Pour l'application de la présente ordonnance, il faut entendre par :

- le Gouvernement : Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale;
- l'Administration : l'Administration Régionale de l'Economie et de l'Emploi;
- l'Office : l'Office Régional bruxellois de l'Emploi;
- un demandeur d'emploi inoccupé : toute personne, sans travail, disponible pour travailler et à la recherche d'un emploi.

CHAPITRE II

Objet

Article 3

Le Gouvernement peut agréer des entreprises d'insertion qui ont pour objet la mise au travail et l'emploi de demandeurs d'emploi inoccupés peu ou moyennement qualifiés, exclus des circuits traditionnels de l'emploi ou particulièrement difficiles à placer.

Deze inschakelingsondernemingen oefenen een economische activiteit uit op het gebied van de productie van goederen of de verlening van diensten.

HOOFDSTUK III

De erkenning van de ondernemingen

Article 4

§ 1. – Om te worden erkend als inschakelingsonderneming moet de onderneming :

1° opgericht zijn onder de vorm van een vennootschap met sociaal oogmerk als bedoeld in de artikelen 164*bis* tot 164*quater* van de wetten op de handelsvennootschappen, gecoördineerd op 30 november 1935.

2° zich ertoe verbinden ten minste drie werknemers tewerk te stellen binnen een periode van zes maanden na de erkenning;

3° een gematigde loonspanning eerbiedigen die op equivalente voltijdse basis niet groter zal mogen zijn dan een verhouding van 1 tot 4 tussen het laagste en het hoogste brutoloon, met inbegrip van de legale en bovenwettelijke voordelen, van het uitvoerings- en directiepersoneel van de inschakelingsonderneming;

4° in de onder 5° van deze paragraaf vermelde verhouding, personen verbonden door een arbeidsovereenkomst tewerkstellen die op het ogenblik van hun aanwerving aan volgende voorwaarden voldoen of voldeden op voorwaarde dat ze minder dan vijf jaar in de onderneming tewerkgesteld zijn :

- geen diploma van hoger secundair onderwijs hebben behaald;
- ingeschreven zijn als werkzoekende bij de Dienst gedurende minstens één jaar of ingeschreven zijn bij de Dienst als werkzoekende bestaansminimumtrekker of als werkzoekende die maatschappelijke steun geniet van het OCMW;
- gedurende de laatste twaalf maanden niet meer dan 150 uren of een maand gewerkt hebben als werknemer of 1 kwartaal als zelfstandige.

5° op het totaal aantal tewerkgestelde werknemers moet het aandeel van de tewerkgestelden zoals bedoeld in 4° ten minste

- gemiddeld 30% bedragen gedurende de eerste twaalf maanden vanaf de datum van indiensttreding van de eerste werknemer;

Ces entreprises d'insertion exercent une activité économique de production de biens ou de prestation de services.

CHAPITRE III

L'agrément des entreprises

Article 4

§ 1er – Pour être agréée en qualité d'entreprise d'insertion, l'entreprise doit :

1° être constituée sous la forme d'une société à finalité sociale, visée aux articles 164*bis* à 164*quater* des lois sur les sociétés commerciales, coordonnées le 30 novembre 1935.

2° s'engager à occuper au minimum trois travailleurs dans les six mois après l'agrément;

3° respecter une tension salariale modérée qui ne pourra excéder, en équivalent temps plein, un rapport de 1 à 4 entre le salaire brut le plus bas et le salaire brut le plus élevé, en ce compris les avantages légaux et extralégaux, du personnel d'exécution et du personnel de direction de l'entreprise d'insertion;

4° occuper sous contrat de travail et dans les proportions visées au 5° du présent paragraphe, des personnes qui, au moment de leur engagement, remplissent ou ont rempli les conditions suivantes, à condition qu'elles soient employées depuis moins de cinq ans dans l'entreprise :

- ne pas avoir obtenu un diplôme de l'enseignement secondaire supérieur;
- être inscrit comme demandeur d'emploi à l'Office pendant au moins une année, ou être inscrit à l'Office comme demandeur d'emploi et être bénéficiaire du minimum de moyens d'existence ou de l'aide sociale octroyée par un CPAS;
- au cours des douze derniers mois ne pas avoir travaillé plus de 150 heures ou 1 mois comme salarié ou 1 trimestre comme indépendant.

5° sur le total des personnes occupées, le pourcentage des personnes mentionnées sous 4° doit s'élever à au moins

- 30% en moyenne pendant les douze premiers mois dès la date d'engagement du premier travailleur;

– gemiddeld 40% gedurende de volgende twaalf maanden;

– gemiddeld 50% per jaar gedurende de volgende jaren.

6° de onderneming verbindt er zich toe om geen aandelen aan toonder uit te geven en het Bestuur te allen tijde toegang te verlenen tot het aandelenregister.

7° haar exploitatiezetel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gelegen zijn.

§ 2. – De Regering kan de voorwaarden in § 1, 4° nader preciseren of wijzigen teneinde voor de omschrijving van de aan te werven werknemers een parallellisme na te streven met andere reglementaire teksten of indien zij wijzigingen vaststelt in de samenstelling van de bij de Dienst ingeschreven werkzoekenden.

De Regering kan eveneens de in § 1, 5° opgegeven percentages wijzigen, in de mate dat een evaluatie zou wijzen op de noodzaak om aanpassingen door te voeren.

In geval van toepassing van deze paragraaf, vraagt de Regering voorafgaandelijk het advies van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

§ 3. – Beschutte werkplaatsen kunnen geen aanspraak maken op erkenning.

Artikel 5

De erkenningsaanvraag wordt op de door de Regering bepaalde wijze aan het Bestuur gericht.

Deze omvat onder meer :

- een historisch overzicht van het project;
- een beschrijving van de geplande activiteiten en van de kenmerken van de goederen en de diensten, evenals van de voorwaarden voor de afzet ervan op de markt;
- een voorstelling van de algemene organisatie en een omschrijving van de materiële en menselijke middelen die worden ingezet voor de verwezenlijking van het project;
- een financieel plan dat de eerste drie boekjaren dekt.

Artikel 6

De erkenning wordt verleend door de Regering, na advies van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of het orgaan dat deze Raad in haar schoot hiertoe mandateert.

– 40% en moyenne pendant les douze mois suivants;

– 50% en moyenne annuelle pendant les années suivantes.

6° l'entreprise s'engage à ne pas émettre d'actions au porteur et à donner à l'Administration à tout moment accès au registre des actionnaires.

7° avoir son siège d'exploitation dans la Région de Bruxelles-Capitale.

§ 2. – Le Gouvernement peut préciser ou modifier les conditions au § 1er, 4° afin de poursuivre pour la description des travailleurs à engager un parallélisme avec d'autres textes réglementaires ou en cas de modifications au niveau de la composition des demandeurs d'emploi inscrits auprès de l'Office.

Le Gouvernement peut également modifier les pourcentages repris au § 1er, 5°, dans la mesure où une évaluation ferait apparaître la nécessité de procéder à des adaptations.

Au cas où le présent paragraphe serait appliqué, le Gouvernement solliciterait l'avis préalable du Conseil Economique et Social de la Région de Bruxelles-Capitale.

§ 3. – Les entreprises de travail adapté ne peuvent prétendre à l'agrément.

Article 5

La demande d'agrément est adressée à l'administration, selon les modalités fixées par le Gouvernement.

Elle comporte notamment :

- un historique du projet;
- une description des activités projetées et des caractéristiques des biens et des services ainsi que des modalités pour leur écoulement sur le marché;
- une présentation de l'organisation générale et une description des moyens matériels et humains mis en oeuvre pour la réalisation du projet;
- un plan financier couvrant les trois premiers exercices.

Article 6

L'agrément est accordé par le Gouvernement, après l'avis du Conseil Economique et Social de la Région de Bruxelles-Capitale ou de l'organe que ce Conseil mandate à cet effet en son sein.

Dit advies zal moeten worden verstrekt binnen een termijn van dertig dagen vanaf de ontvangst van de aanvraag. Bij ontstentenis van een advies binnen de in het vorige lid bepaalde termijn, wordt dit als positief beschouwd.

Artikel 7

§ 1. – De Regering doet een uitspraak over de erkenningaanvraag binnen vier maanden na indiening ervan. De beslissing van de Regering inzake de erkenning geldt voor een periode van vier jaar vanaf de maand van de betekening ervan door de Regering.

De inschakelingsonderneming moet met zijn activiteiten starten binnen zes maanden volgend op deze betekening.

§ 2. – Om een verlenging van de erkenning te bekomen, moet de inschakelingsonderneming een aanvraag indienen, ten vroegste twaalf maanden en ten laatste negen maanden voor het verstrijken van de erkenning.

Uiterlijk zes maanden voor het verstrijken van de erkenning wordt aan de onderneming een bericht toegestuurd dat de erkenningsperiode ten einde loopt, alsmede een dossier om een verlenging van de erkenning aan te vragen.

Deze verlenging geldt voor zesendertig maanden.

De inschakelingsonderneming die een verlenging wenst te bekomen, dient op het ogenblik van de aanvraag tot erkenning te voldoen aan al de voorwaarden vervat in artikel 4 § 1, met dien verstande dat het in artikel 4, § 1, 5°, derde streepje, bepaalde aandeel van de werknemers vereist is.

De vraag tot verlenging van de erkenning wordt op de door de Regering bepaalde wijze aan het Bestuur gericht.

Artikel 8

De inschakelingsonderneming is ertoe gehouden om aan het Bestuur een jaarverslag voor te leggen.

De Regering bepaalt de inhoud en de indieningsvoorwaarden van dit verslag.

Artikel 9

Indien een inschakelingsonderneming niet meer voldoet aan de voorwaarden gesteld bij deze ordonnantie, trekt de Regering de erkenning in of schort zij deze op.

De modaliteiten van opschorting en intrekking van de erkenning worden vastgesteld door de Regering.

Cet avis devra être remis dans un délai de trente jours à dater de la réception de la demande. En l'absence d'avis dans le délai prévu à l'alinéa précédent, l'avis est réputé favorable.

Article 7

§ 1er. – Le Gouvernement statue sur la demande d'agrément dans les quatre mois qui suivent son introduction. La décision du Gouvernement vaut agrément pour une période de quatre ans à dater du mois de sa notification par le Gouvernement.

L'entreprise d'insertion doit entamer son activité dans les six mois qui suivent cette notification.

§ 2. – Pour obtenir la reconduction de l'agrément, l'entreprise d'insertion doit en faire la demande, au plus tôt douze mois et au plus tard neuf mois avant l'expiration de l'agrément.

Un avis d'échéance d'agrément et un dossier de demande de reconduction sont envoyés à l'entreprise au plus tard six mois avant l'expiration de l'agrément.

Cette reconduction est valable pour trente-six mois.

L'entreprise d'insertion qui désire obtenir une reconduction doit au moment de la demande de l'agrément satisfaire à toutes les conditions reprises à l'article 4 § 1er, étant entendu que la part de travailleurs prévue à l'article 4, § 1er, 5°, troisième tiret est requise.

La demande de reconduction de l'agrément est adressée à l'Administration selon les modalités fixées par le Gouvernement.

Article 8

L'entreprise d'insertion est tenue de remettre un rapport annuel à l'Administration.

Le Gouvernement fixe le contenu et les modalités d'introduction du rapport.

Article 9

Lorsqu'une entreprise d'insertion ne satisfait plus aux conditions fixées par la présente ordonnance, le Gouvernement retire ou suspend l'agrément.

Les modalités de suspension et de retrait d'agrément sont fixées par le Gouvernement.

HOOFDSTUK IV

De financiering van de ondernemingen

Article 10

Onverminderd de toepassing van de wetgeving in verband met de economische expansie, kunnen deze bedrijven binnen de beperkingen van de begroting genieten :

- 1° een meerjarige degressieve loonsubsidie voor een persoon die een leidende functie uitoefent in de onderneming;
- 2° een meerjarige degressieve loonsubsidie voor elke aangeworven persoon zoals bedoeld in artikel 4 § 1, 4°;
- 3° de mogelijkheid om bij de Gewestelijke Investeringsmaatschappij van Brussel tegen bijzondere voorwaarden een lening te verkrijgen.

De bedragen, de duur en de toepassingsmodaliteiten van de in het vorig lid bedoelde subsidies en lening worden vastgesteld door de Regering.

Het bedrag van de loonsubsidie, vermeld in het eerste lid, 1°, kan voor het eerste jaar hoogstens overeenstemmen met het loon van een personeelslid met de wervingsgraad van niveau 1 in de diensten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. Een stelsel van een degressieve vermindering, gespreid over meerdere jaren, zal worden toegepast.

In geval van de verlenging van de erkenning, zoals voorzien in artikel 7, § 2, kan het laagste bedrag, voorzien in de degressieve vermindering behouden blijven.

Het bedrag van de loonsubsidie vermeld in het eerste lid, 2°, kan voor het eerste jaar hoogstens overeenstemmen met anderhalve keer het bedrag van de aanwervingspremies voor werkzoekenden die door de Dienst toegekend worden. Een stelsel van een degressieve vermindering, gespreid over meerdere jaren, zal worden toegepast.

Het bedrag van de lening, vermeld in het eerste lid, 3°, wordt bepaald in functie van het zakenplan van de inschakelingsonderneming, zonder evenwel het bedrag van 10.000.000 BEF te kunnen overschrijden. De duur van de lening dient eveneens te worden bepaald in functie van het zakenplan met als maximale duur een periode van 8 jaar. De toegepaste rente wordt bepaald in functie van de geldende marktrente die wordt toegepast door financiële instellingen bij de toekenning van een investeringskrediet.

CHAPITRE IV

Financement des entreprises

Article 10

Sans préjudice de l'application de la législation sur l'expansion économique, ces entreprises peuvent bénéficier dans les limites des budgets disponibles :

- 1° d'une subvention salariale dégressive pluriannuelle pour une personne qui exerce une fonction dirigeante au sein de l'entreprise;
- 2° d'une subvention salariale dégressive pluriannuelle pour chaque personne engagée, visée à l'article 4 § 1er, 4°;
- 3° de la faculté d'obtenir auprès de la Société Régionale d'Investissement de Bruxelles un prêt à des conditions particulières.

Les montants, durées et modalités d'application des subventions et du prêt visés au précédent alinéa sont fixés par le Gouvernement.

Pour la première année, le montant de la subvention salariale, visée à l'alinéa 1er, 1°, peut correspondre au maximum au salaire d'un membre du personnel avec un grade de recrutement de niveau 1 dans les services du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale. Un système de diminution dégressive étalée sur plusieurs années sera appliqué.

Dans le cas de la reconduction de l'agrément, comme prévue à l'article 7, § 2, le montant le moins élevé qui est prévu dans la diminution dégressive peut être conservé.

Le montant de la subvention salariale visée à l'alinéa 1er, 2°, peut correspondre pour la première année au maximum à une fois et demie le montant des primes à l'embauche pour des demandeurs d'emploi qui sont octroyées par l'Office. Un système de diminution dégressive étalée sur plusieurs années sera appliqué.

Le montant du prêt visé à l'alinéa 1er, 3°, est fixé en fonction du plan d'affaires de l'entreprise d'insertion, mais ne peut cependant excéder un montant de 10.000.000 BEF. La durée du prêt doit également être arrêtée en fonction du plan d'entreprise, tout en respectant une durée maximale de 8 années. L'intérêt mis en compte est fixé en fonction de l'intérêt du marché qui est appliqué par les institutions financières lors de l'octroi d'un crédit d'investissement.

HOOFDSTUK V

Slot- en overgangsbepalingen

Article 11

De Regering wijst de ambtenaren aan belast met de inspectie en het toezicht op de naleving van deze ordonnantie en haar uitvoeringsbesluiten. Zij kan nadere regels betreffende die inspectie en dat toezicht vaststellen.

Artikel 12

De inschakelingsondernemingen die bij wijze van experiment reeds werden gesubsidieerd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kunnen bij het aflopen van de voorziene financiering een aanvraag tot erkenning indienen.

Een dergelijke aanvraag tot erkenning wordt beschouwd als een aanvraag tot verlenging van erkenning zoals bepaald in artikel 7 § 2.

Artikel 13

Deze ordonnantie treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

CHAPITRE V

Dispositions finales et transitoires

Article 11

Le Gouvernement désigne les fonctionnaires chargés de l'inspection et du contrôle du respect de la présente ordonnance et de ses arrêtés d'exécution. Il peut fixer des modalités relatives à cette inspection et à ce contrôle.

Article 12

Les entreprises d'insertion qui à titre d'expérience ont déjà été subventionnées par la Région de Bruxelles-Capitale peuvent introduire une demande d'agrément quand le financement prévu vient à échéance.

Une telle demande d'agrément est considérée comme une demande de reconduction d'agrément, visée à l'article 7 § 2.

Article 13

La présente ordonnance entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

BIJLAGEN
AMENDEMENTEN

Nr. 1 (van mevrouw Françoise DUPUIS en de heer Mostafa OUEZEKHTI)

Artikel 4

In de eerste paragraaf, 4°, tweede streepje, na de woorden "werkzoekende bestaansminimumtrekker" de woorden "of als werkzoekende die maatschappelijke steun geniet van een OCMW" toe te voegen.

VERANTWOORDING

De huidige wetgeving inzake werkgelegenheid stelt de rechthebbenden op maatschappelijke steun meestal gelijk met de bestaansminimumtrekkers.

Het amendement strekt ertoe met deze categorie rekening te houden.

Nr. 2 (van de heren Mohamed DAÏF en Serge de PATOUL)

Artikel 4

In de Franse tekst, in de derde paragraaf, de woorden "ateliers protégés" te vervangen door de woorden "entreprises de travail adapté".

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe de tekst aan de nieuwe terminologie aan te passen.

Nr. 3 (van mevrouw Françoise DUPUIS en de heer Mostafa OUEZEKHTI)

Artikel 7

In de eerste paragraaf, de woorden "tweeënveertig maanden" te vervangen door de woorden "vier jaar".

ANNEXES
AMENDEMENTS

N° 1 (de Mme Françoise DUPUIS et M. Mostafa OUEZEKHTI)

Article 4

Au paragraphe premier, 4°, deuxième tiret de cet article, après les mots "bénéficiaire du minimum de moyens d'existence", ajouter les mots "ou de l'aide sociale octroyée par un CPAS".

JUSTIFICATION

Les législations actuelles en matière d'emploi tendent à assimiler les bénéficiaires de l'aide sociale aux bénéficiaires du minimex.

L'amendement vise donc à inclure cette catégorie.

N° 2 (de MM. Mohamed DAÏF et Serge de PATOUL)

Article 4

Au paragraphe 3 de cet article, remplacer les mots "ateliers protégés" par les mots "entreprises de travail adapté".

JUSTIFICATION

Cet amendement vise à se conformer à la nouvelle terminologie actuelle.

N° 3 (de Mme Françoise DUPUIS et M. Mostafa OUEZEKHTI)

Article 7

Au paragraphe premier de cet article, remplacer les mots "quarante-deux mois" par les mots "quatre ans".

VERANTWOORDING

In het ontwerp van ordonnantie geldt de erkenning van de regering voor een periode van 42 maanden, dit is drieënhalf jaar, terwijl de subsidies een periode van vier jaar bestrijken (zie commentaar bij artikel 10, bladzijden 12 en 13).

Wij stellen dus eenvoudigheidshalve voor de (eerste) erkenningsperiode te doen overeenstemmen met de subsidieperiode.

De verlenging van de erkenning zou voor een periode van drie jaar gelden.

Nr. 4 (van mevrouw Françoise DUPUIS
en de heer Mostafa OUEZEKHTI)

Artikel 10

In het eerste lid, 3°, de woorden “ die bestemd is voor de materiële investeringen ” te doen vervallen.

VERANTWOORDING

Het lijkt niet opportuun de mogelijkheid om een lening te krijgen bij de GIMB te beperken tot de materiële investeringen alleen.

De inschakelingsondernemingen kunnen dit soort leningen nogal gemakkelijk verkrijgen bij traditionele instellingen zoals de banken.

Het kan daartegen wel nuttig zijn een beroep te doen op de GIMB voor het verkrijgen van bedrijfskapitaal, wat moeilijker is bij de banken.

Nr. 5 (van de heren Paul GALAND
en Denis GRIMBERGHS)

Artikel 7

Aan het slot van de tweede paragraaf de volgende zin toe te voegen :

“ Uiterlijk zes maanden voor het verstrijken van de erkenning wordt aan de onderneming een bericht toegezonden dat de erkenningsperiode ten einde loopt, alsmede een dossier om een verlenging van de erkenning aan te vragen ”.

VERANTWOORDING

Er is een dubbele verantwoording :

- de administratieve formaliteiten voor de inschakelingsondernemingen vereenvoudigen
- voorkomen dat de activiteiten moeten worden stopgezet omdat de onderneming vergeten is dat de erkenning verstreken is.

JUSTIFICATION

Dans le projet d'ordonnance, l'agrément du gouvernement vaut pour une période de 42 mois, soit trois ans et demi, alors que les subsides couvrent une période de 4 ans (cf. commentaire de l'article 10, pages 12 et 13).

Par souci de facilité, il est donc proposé d'adapter la (première) période d'agrément à la période de subsideation.

La reconduction de l'agrément serait, quant à elle, maintenue pour une période de 3 ans.

N° 4 (de Mme Françoise DUPUIS
et M. Mostafa OUEZEKHTI)

Article 10

Au premier alinéa, 3°, de cet article, supprimer les mots “ destinés aux investissements matériels ”.

JUSTIFICATION

Il ne paraît pas opportuun de limiter la possibilité de prêt par la SRIB aux seuls investissements matériels.

Les entreprises d'insertion peuvent en effet obtenir relativement facilement ce type de prêt auprès des organismes traditionnels tels que les banques.

En revanche, il peut être utile de faire appel à la SRIB pour l'octroi de fonds de roulement, plus difficilement accessibles auprès des banques.

N° 5 (de MM. Paul GALAND
et Denis GRIMBERGHS)

Article 7

Ajouter à la fin du 2ème paragraphe de cet article la phrase suivante :

“ Un avis d'échéance d'agrément et un dossier de demande de reconduction sont envoyés à l'entreprise au plus tard six mois avant l'expiration de l'agrément ”.

JUSTIFICATION

La justification est double :

- simplifier les formalités administratives pour les entreprises d'insertion
- éviter des arrêts d'activité pour un oubli d'échéance d'agrément.

Nr. 6 (van de heer Walter VANDENBOSSCHE)

Artikel 4

In de eerste paragraaf, 4°, 2de streepje, de woorden " of begunstigde van sociale uitkeringen " toe te voegen.

VERANTWOORDING

Men spreekt over bestaansminimumtrekkers maar men vergeet de begunstigten van sociale uitkeringen.

Aangezien men in teksten die verband houden met tewerkstelling meer en meer de begunstigten van sociale uitkeringen wil gelijkstellen met bestaansminimumtrekkers, zou deze categorie moeten worden toegevoegd.

Nr. 7 (van de heer Walter VANDENBOSSCHE)

Artikel 7

In de eerste paragraaf, de woorden " tweeënveertig maanden " te vervangen door de woorden " vier jaar ".

VERANTWOORDING

De erkenning van de Regering geldt voor een periode van 42 maanden (3 ½ jaar) terwijl de subsidies worden verdeeld over een periode van 4 jaar.

Gemakkelijkheidshalve stellen wij voor om de erkenningsperiode te laten overeenstemmen met de periode van de subsidiëring, of 4 jaar.

De hernieuwing van de erkenning zou daarentegen blijven gelden voor een periode van 3 jaar.

Nr. 8 (van de heer Walter VANDENBOSSCHE)

Artikel 10

In 3°, de woorden " die bestemd is voor de materiële investeringen " te doen vervallen.

VERANTWOORDING

Men spreekt over de mogelijkheid om bij de GIMB een lening te bekomen voor materiële investeringen. Welnu, het lijkt niet gepast om de mogelijke toekenning van leningen enkel te voorzien voor materiële investeringen.

De inschakelingsondernemingen kunnen deze leningen immers nogal gemakkelijk verkrijgen bij de traditionele instellingen (banken, ...).

Het voordeel van de GIMB ligt eerder op het vlak van de toekenning van bedrijfskapitaal dat moeilijker te verkrijgen is bij de banken. Wij stellen daarom voor om de woorden " Deze lening moet dienen om materiële investeringen van de inschakelingsonderneming te helpen dragen " te schrappen teneinde de mogelijkheid open te laten voor andere vormen van leningen.

N° 6 (de M. Walter VANDENBOSSCHE)

Article 4

Au paragraphe premier, 4°, 2ème tiret de cet article, ajouter les mots " bénéficiaire de l'aide sociale ".

JUSTIFICATION

On parle des bénéficiaires du minimex mais on oublie les bénéficiaires de l'aide sociale.

Etant donné que l'on essaie de plus en plus, dans les textes relatifs à l'emploi, d'assimiler les bénéficiaires de l'aide sociale aux bénéficiaires du minimex, il conviendrait d'ajouter cette catégorie.

N° 7 (de M. Walter VANDENBOSSCHE)

Article 7

Au paragraphe premier de cet article, remplacer les mots " quarante-deux mois " par les mots " quatre ans ".

JUSTIFICATION

L'agrément du gouvernement vaut pour une période de 42 mois (3 ans et demi) tandis que les subsides sont répartis sur une période de 4 ans.

Par facilité, il est proposé de faire concorder la période d'agrément et la période de subsidiation.

La reconduction de l'agrément serait par contre maintenue pour une période de 3 ans.

N° 8 (de M. Walter VANDENBOSSCHE)

Article 10

A l'article 10, tertio, supprimer les mots " destinés aux investissements matériels de l'entreprise d'insertion ".

JUSTIFICATION

On parle de la possibilité d'obtenir auprès de la SRIB un prêt destiné aux investissements matériels. Or, il semble inopportun de limiter la possibilité d'octroi de prêt uniquement aux investissements matériels.

Les entreprises d'insertion peuvent en effet relativement facilement obtenir ce prêt dans les organismes traditionnels (banques, etc...).

Par contre, l'intérêt de la SRIB réside plutôt dans l'octroi de fonds de roulement, plus difficilement accessibles via les banques. Il est donc proposé de supprimer les mots " Ce prêt doit contribuer à financer les investissements matériels de l'entreprise d'insertion " afin de laisser la possibilité d'obtenir d'autres formes de prêts.

Nr. 9 (van mevrouw Evelyne HUYTEBROECK
en de heer Paul GALAND)

Artikel 4

In §1, 5°, derde streepje, de woorden “ gemiddeld 60% per jaar gedurende de volgende jaren ” te vervangen door de woorden “ gemiddeld 50% per jaar gedurende de volgende jaren ”.

VERANTWOORDING

Het percentage lijkt, rekening houdend met de praktijk, te hoog. Bijgevolg wordt voorgesteld om het, zoals in Wallonië, te verlagen van 60% tot 50%.

Nr. 10 (van mevrouw Evelyne HUYTEBROECK
en de heer Paul GALAND)

Artikel 8

Aan het slot van de eerste zin, de woorden “ dat onder meer de sociale balans ” toe te voegen.

VERANTWOORDING

Een jaarlijkse balans lijkt niet voldoende. Men moet ook nagaan in welke mate een bedrijf erin sloeg zijn sociaal oogmerk te bereiken.

Nr. 11 (van mevrouw Evelyne HUYTEBROECK,
de heren Paul GALAND
en Serge de PATOUL)

Artikel 10

In het 3° van de eerste paragraaf, tussen het woord “ materiële ” en het woord “ investeringen ”, de woorden “ en immateriële ” in te voegen.

VERANTWOORDING

De steun mag niet beperkt worden tot de materiële investeringen, maar de steun van de GIMB moet verder gaan.

N° 9 (de Mme Evelyne HUYTEBROECK
et M. Paul GALAND)

Article 4

Au paragraphe premier, quinto, troisième tiret de cet article, remplacer les mots “ 60% en moyenne annuelle pendant les années suivantes ” par les mots “ 50% en moyenne annuelle pendant les années suivantes ”.

JUSTIFICATION

Le pourcentage semble, après évaluation sur le terrain, trop ambitieux. Dans ce sens, il est proposé, comme en Wallonie que le pourcentage de 60% soit ramené à 50%.

N° 10 (de Mme Evelyne HUYTEBROECK
et M. Paul GALAND)

Article 8

Ajouter à la fin de la première phrase de cet article les mots suivants : “ comprenant notamment le bilan social ”.

JUSTIFICATION

Un bilan annuel ne semble pas suffisant ; il est également nécessaire de voir avec quel degré de succès une entreprise met en œuvre son but social.

N° 11 (de Mme Evelyne HUYTEBROECK,
MM. Paul GALAND
et Serge de PATOUL)

Article 10

Au tertio du premier alinéa de cet article, insérer les mots “ et immatériels ” entre les mots “ matériels ” et “ à des conditions particulières ”.

JUSTIFICATION

Ne pas limiter les aides aux seuls investissements matériels mais aller plus loin dans le soutien par SRIB.

Advies van de Raad van State

Nr. L. 25.772/1

De Raad van State, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 18 november 1998 door de Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Werkgelegenheid, Huisvesting en Monumenten en Landschappen, en door de Minister van Economie, Financiën, Begroting, Energie en Externe Betrekkingen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest verzocht hun van advies te dienen over een voorontwerp van ordonnantie «betreffende de erkenning en de financiering van de inschakelingsbedrijven», heeft op 24 april 1997 het volgende advies gegeven:

1. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van ordonnantie voorziet in een erkennings- en subsidiëringsregeling voor inschakelingsbedrijven. Blijkens artikel 3 van het voorontwerp oefenen deze bedrijven een economische activiteit uit op het gebied van de productie van goederen of de verlening van diensten en hebben die bedrijven als doel «de sociaal-economische integratie van laag- of middelmatig geschoolde werkloze werkzoekenden die uit de traditionele arbeidscircuits zijn uitgesloten of bijzonder moeilijk bemiddelbaar zijn».

Het voorontwerp van ordonnantie stelt de voorwaarden vast waaraan de betrokken bedrijven moeten voldoen om als inschakelingsbedrijf te worden erkend (artikel 4) en regelt de procedure van indiening van de aanvraag tot erkenning en tot verlenging van de erkenning (artikelen 5 en 7, § 2). Tevens wordt bepaald door welk orgaan de erkenning zal worden verleend en gedurende welke termijn de beslissing omtrent de erkenningsaanvraag haar gelding zal behouden (artikelen 6 en 7, § 1). Voorts legt het voorontwerp aan de inschakelingsbedrijven de verplichting op om een jaarverslag aan het Gewestelijk Bestuur voor Economie en Werkgelegenheid voor te leggen, waarvan de inhoud en de voorwaarden van indiening door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering zullen worden bepaald (artikel 8). Tevens wordt in de mogelijkheid van opschorting of intrekking van de erkenning voorzien «indien een inschakelingsbedrijf niet meer voldoet aan (de) ordonnantie» (artikel 9).

De steun kan aan de inschakelingsbedrijven worden verleend onder de vorm van, eensdeels, degressieve en in de tijd beperkte loonsubsidies (niet: «toelagen») en, anderdeels, een lening welke tegen bijzondere voorwaarden kan worden verkregen en welke bestemd is voor de materiële investeringen (artikel 10). De aldus met toepassing van de ontworpen regeling verleende steun staat er niet aan in de weg dat de betrokken bedrijven verder in aanmerking komen voor economische expansiesteun.

Het voorwerp bevat tot slot nog een overgangsbepaling ten gunste van de inschakelingsbedrijven welke in het verleden, bij wege van experiment, reeds werden gesubsidieerd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, in die zin dat de erkenningsaanvragen welke die bedrijven hebben ingediend beschouwd worden als aanvragen tot verlenging van de erkenning (artikel 13).

2.1. De ontworpen regeling betreft, in hoofdorde, een aangelegenheid inzake «arbeidsbemiddeling» welke krachtens artikel 6, § 1, IX, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen als een gewestbevoegdheid te catalogeren valt (1).

(1) Tijdens de parlementaire voorbereiding van de betrokken wetsbepaling werd onder meer gesteld: «Zijn plaatsgebonden aangelegenheden: de tegemoetkomingen in het loon van de moeilijk te plaatsen arbeiders, evenals het toekennen van andere bijzondere voordelen bij tewerkstelling, onder meer de aangelegenheden, bedoeld in de artikelen 53 tot 81bis van het koninklijk besluit van 20 december 1963 betreffende de arbeidsvoorziening en de werkloosheid» (Gedr. St., Senaat, 1979-1980, nr. 434/1, 33).

Avis du Conseil d'Etat

N^o L. 25.772/1

Le Conseil d'Etat, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites, et par le Ministre de l'Economie, des Finances, du Budget, de l'Energie et des Relations extérieures de la Région de Bruxelles-Capitale, le 18 novembre 1996, d'une demande d'avis sur un avant-projet d'ordonnance «relatif à l'agrément et au financement des entreprises d'insertion», a donné le 24 avril 1997 l'avis suivant:

1. L'avant-projet d'ordonnance soumis pour avis prévoit un régime d'agrément et de subvention en faveur d'entreprises d'insertion. Selon l'article 3 de l'avant-projet, ces entreprises exercent une activité économique de production de biens ou de prestation de services et elles ont pour objet «la mise au travail et l'emploi de demandeurs d'emploi inoccupés peu qualifiés ou moyennant qualifiés, exclus des circuits traditionnels de l'emploi ou particulièrement difficiles à placer».

L'avant-projet d'ordonnance fixe les conditions auxquelles les entreprises concernées doivent satisfaire pour être agréées en qualité d'entreprise d'insertion, (article 4) et règle la procédure d'introduction de la demande d'agrément et de reconduction de l'agrément (articles 5 et 7, § 2). Il désigne également l'organe qui accordera l'agrément et le délai pendant lequel la décision relative à la demande d'agrément restera valable (articles 6 et 7, § 1er). L'avant-projet impose en outre aux entreprises d'insertion l'obligation de soumettre à l'Administration régionale de l'Economie et de l'Emploi un rapport annuel dont le contenu et les modalités d'introduction seront fixées par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale (article 8). Le projet prévoit aussi la faculté de suspendre ou de retirer l'agrément «lorsqu'une entreprise d'insertion ne satisfait plus à (l')ordonnance» (article 9).

L'aide peut être accordée aux entreprises d'insertion sous la forme, d'une part, d'une subvention salariale dégressive limitée dans le temps, et d'autre part, d'un prêt destiné aux investissements matériels, obtenu à des conditions particulières (article 10). L'aide ainsi accordée en application des règles en projet n'empêche pas les entreprises concernées d'encore être prises en considération pour une aide à l'expansion économique.

Enfin, l'avant-projet contient une disposition transitoire en faveur des entreprises d'insertion ayant déjà bénéficié par le passé d'une subvention à titre expérimental de la Région de Bruxelles-Capitale, en ce sens que les demandes d'agrément introduites par ces entreprises sont considérées comme des demandes de reconduction de l'agrément (article 13).

2.1. Les règles en projet concernent principalement une matière de «placement des travailleurs» qui, selon l'article 6, § 1er, IX, 1°, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles doit être considérée comme une compétence régionale (1).

(1) Au cours des travaux préparatoires de la disposition législative concernée, il a été déclaré notamment: «Sont des matières régionales: l'intervention dans le salaire des travailleurs difficiles à placer, ainsi que l'octroi d'autres avantages spéciaux lors de la mise au travail, notamment les matières visées aux articles 53 à 81bis de l'arrêté royal du 20 décembre 1963 concernant l'emploi et le chômage» (Doc. Sénat, 1979-1980, n° 434/1, 33).

Deze bevoegdheid moet als zodanig onderscheiden worden van de gewestbevoegdheid welke wordt omschreven in artikel 6, § 1, IX, 2°, van de voornoemde wet, en welke betrekking heeft op de programma's voor wedertewerkstelling van de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen of van de daarmee gelijkgestelde personen. Zoals werd bevestigd door de gemachtigde van de Regering zal immers de in het voorontwerp beoogde tewerkstelling niet gepaard gaan met enige financiële tegemoetkoming van de federale overheid, zoals artikel 6, § 1, IX, 2°, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 dat voorschrijft, t.a.v. de in die bepaling bedoelde programma's voor wedertewerkstelling. Mede om die reden moet worden aangenomen dat de ontworpen regeling niet de bevoegdheid betreft vervat in artikel 6, § 1, IX, 2°, van de voornoemde wet, met betrekking tot de programma's voor wedertewerkstelling (1).

2.2. Heeft de ontworpen regeling in essentie een tewerkstellingsbevoeging en dient zij om die reden in de eerste plaats als een aangelegenheid van arbeidsbemiddeling te worden beschouwd, dan ligt nochtans mede een economisch oogmerk eraan ten grondslag. Dat blijkt duidelijk uit de tekst van het voorontwerp. Zo bepaalt bijvoorbeeld artikel 3, tweede lid, uitdrukkelijk dat de inschakelingsbedrijven een «economische activiteit (...)» op het gebied van de productie van goederen of de verlening van diensten» uitoefenen. In de memorie van toelichting wordt dan ook niet zonder reden gewezen op de noodzakelijke samenwerking tussen de gewestelijke bevoegdheden van tewerkstelling en economie, welke het voorontwerp impliceert (2) en wordt erin gesteld dat het ontworpen stelsel bestemd is om de gewestelijke steun aan te vullen waarop elke handelsonderneming beroep kan doen.

Uit wat voorafgaat blijkt alvast dat het voorontwerp niet uitsluitend als een zaak van arbeidsbemiddeling valt te bestempelen, doch tevens als een zaak betreffende het «economisch beleid» in de zin van artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Deze laatste materie is eveneens een plaatsgebonden en derhalve gewestelijke bevoegdheid.

3. De inschakelingsbedrijven zullen economische activiteiten verrichten (3) en zullen daartoe een stelsel van specifieke steunmaatregelen kunnen genieten. Er kan dan ook niet bij voorbaat worden uitgesloten dat de ontworpen en op een vooralsnog algemene wijze uitgewerkte regeling maatregelen bevat welke de Commissie van de Europese Gemeenschappen zou kunnen beschouwen als zijnde «steunmaatregelen» in de zin van artikel 93, lid 3, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, hetwelk voorschrijft dat de Commissie tijdig door de Lid-Staat op de hoogte moet worden gebracht van elk voornemen tot het invoeren of wijzigen van dergelijke maatregelen, en dit teneinde eventueel haar opmerkingen te kunnen maken (4). Hoe dan ook maakt de vast-

(1) Derhalve diende met betrekking tot de ontworpen regeling evenmin toepassing te worden gemaakt van artikel 6, § 3bis, 1°, van de bijzondere wet, dat een overleg voorschrijft tussen de betrokken Regeringen en de federale overheid omtrent, onder meer, «de initiatieven met betrekking tot de wedertewerkstellingsprogramma's van werklozen».

(2) De uitvoering van de ontworpen regeling zal blijkens de memorie van toelichting trouwens aan het Gewestelijk Bestuur voor Economie en Werkgelegenheid worden opgedragen, zij het dat dit bestuur daarbij door de Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling zal worden bijgestaan.

(3) De aard en de omvang van die activiteiten worden in het voorontwerp op een slechts algemene wijze omschreven. De memorie van toelichting doet er wel van blijken dat het ontwerp de bevordering beoogt van «de sociaal-economische initiatieven van privé-ondernemingen en in bepaalde sectoren van handelsondernemingen».

(4) Het is zaak van de Commissie, en niet van de Lid-Staat, om erover te oordelen of er uiteindelijk van steunmaatregelen in de zin van het E.G.-Verdrag sprake is of niet en of die maatregelen verenigbaar zijn met de gemeenschappelijke markt. Wanneer derhalve de Lid-Staat van oordeel zou zijn dat de voorgenomen maatregelen verenigbaar zijn met de gemeenschappelijke markt ontslaat haar dit niet van de naleving van de in artikel 93, lid 3, van het E.G.-Verdrag vermelde verplichting.

En tant que telle, cette compétence est à distinguer de la compétence régionale définie à l'article 6, § 1er, IX, 2°, de la loi précitée, et qui est relative aux programmes de remise au travail des chômeurs complets indemnisés ou des personnes assimilées. Ainsi que le délégué du Gouvernement l'a confirmé, la mise au travail visée dans le projet ne sera, en effet, assortie d'aucune intervention financière de l'autorité fédérale, ainsi que le prescrit l'article 6, § 1er, IX, 2°, alinéa 2, de la loi spéciale du 8 août 1980, en ce qui concerne les programmes de remise au travail visés dans cette disposition. C'est notamment pour cette raison qu'il faut considérer que les règles en projet ne concernent pas la compétence faisant l'objet de l'article 6, § 1er, IV, 2°, de la loi précitée, relative aux programmes de remise au travail (1).

2.2. S'il est vrai que les règles en projet poursuivent essentiellement un objectif de promotion de l'emploi et si, pour cette raison, elles doivent être considérées en premier lieu comme une matière relevant du placement des travailleurs, il n'en reste pas moins que leur objectif, à la base, est tout autant d'ordre économique. C'est ce qui ressort manifestement du texte de l'avant-projet. C'est ainsi, par exemple, que l'article 3, alinéa 2, dispose expressément que les entreprises d'insertion «exercent une activité économique de production de biens ou de prestation de services». Ce n'est donc pas sans raison que l'exposé des motifs souligne l'articulation indispensable des compétences régionales d'emploi et d'économie, implicitement inscrite dans l'avant-projet (2) et qu'il énonce que le régime en projet est destiné à compléter les aides régionales dont toute société commerciale peut se prévaloir.

Il résulte d'emblée de ce qui précède que l'avant-projet ne peut pas être considéré exclusivement comme une affaire de placement des travailleurs, mais qu'il concerne également la «politique économique» au sens de l'article 6, § 1er, VI, alinéa 1er, 1°, de la loi spéciale du 8 août 1980. Cette dernière matière est également une compétence localisée et, partant, régionale.

3. Les entreprises d'insertion assureront des activités économiques (3) et pourront bénéficier à cet effet d'un régime de mesures d'aide spécifiques. Il ne peut donc être exclu d'avance que les règles en projet, qui sont jusqu'à présent élaborées en termes généraux, contiennent des mesures que la Commission des Communautés européennes pourrait considérer comme constituant des «aides» au sens de l'article 93, paragraphe 3, du Traité instituant la Communauté économique européenne, qui prescrit que la Commission est informée, en temps utile pour présenter ses observations, des projets tendant à instituer ou à modifier de telles mesures (4). En tout état de cause, la constatation que les règles en projet s'avèrent ne pas avoir une finalité exclusivement sociale, mais présenter également une

(1) Dès lors, il n'y pas davantage lieu, en ce qui concerne les règles en projet, de faire application de l'article 6, § 3bis, 1°, de la loi spéciale, qui prescrit une concertation entre les Gouvernements concernés et l'autorité fédérale, concernant notamment «les initiatives concernant les programmes de remise au travail des chômeurs».

(2) Selon l'exposé des motifs, l'exécution des règles en projet sera d'ailleurs confiée à l'Administration régionale de l'Economie et de l'Emploi, même si cette administration sera assistée à cet effet par l'Office régional bruxellois de l'Emploi.

(3) L'avant-projet ne définit que d'une manière très générale la nature et l'ampleur de ces activités. Il est vrai qu'il appert de l'exposé des motifs que le projet vise la promotion «des initiatives d'économie sociale qui sont menées par des entreprises privées et dans des secteurs d'activités commerciales».

(4) Il appartient à la Commission, non à l'Etat membre, de juger s'il est ou non question, en définitive, d'aides au sens du Traité C.E. et si ces mesures sont compatibles avec le marché commun. Si l'Etat membre devait estimer, dès lors, que les mesures projetées sont compatibles avec le marché commun, cela ne le dispense pas du respect de l'obligation inscrite à l'article 93, paragraphe 3, du Traité C.E.

stelling dat de ontworpen regeling niet bij uitsluiting een sociale finaliteit blijkt te hebben, doch dat zij ook een economische dimensie heeft, het op zijn minst aangewezen dat met betrekking tot die regeling voorafgaandelijk de procedure van artikel 93, lid 3, van het E.G.-Verdrag, zou worden doorlopen.

Daar dit in het voorliggende geval niet is gebeurd, kan het voorontwerp niet worden geacht in zoverre gereed te zijn dat de Raad van State, afdeling wetgeving, erover advies kan uitbrengen. Wel kan het nuttig zijn om nu reeds een opmerking te formuleren met betrekking tot het woonplaats vereiste, vermeld in artikel 4, § 1, 4°, van het ontwerp.

4. Luidens artikel 4, § 1, 4°, van het voorontwerp, moet een bedrijf dat als inschakelingsbedrijf wil worden erkend, personen aanwerven die aan bepaalde vereisten voldoen. Een daarvan is «hun woonplaats hebben binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest». Dergelijk vereiste lijkt moeilijk verenigbaar te zijn met zowel het intern Belgisch recht, als het Europees gemeenschapsrecht.

4.1. Overeenkomstig artikel 6, § 1, VI, derde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, oefenen de Gewesten in economische aangelegenheden hun bevoegdheden uit met inachtneming van de beginselen van het vrije verkeer van personen, goederen, diensten en kapitalen en van de vrijheid van handel en nijverheid, alsook met inachtneming van het algemeen normatief kader van de economische unie en de monetaire eenheid, zoals vastgesteld door of krachtens de wet, en door of krachtens de internationale verdragen (1).

Met het inschrijven van een woonplaatsvereiste in het ontworpen artikel 4, § 1, 4°, wordt er blijkbaar naar gestreefd het tewerkstellingsbevorderend effect van de regeling strikt binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te houden. Dergelijk oogmerk is evenwel moeilijk verenigbaar met de fundamentele kenmerken van een open en geïntegreerde Belgische economische unie. Een maatregel van die aard plaatst bovendien de werknemers die hun woonplaats in een ander Gewest hebben in een minder gunstige uitgangspositie, doordat de bedrijven er door middel van een gewestelijke financiële incentive toe worden aangezet hun voorkeur te laten uitgaan naar werknemers die woonachtig zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ook in dat opzicht is de voorgestelde maatregel een belemmering van het vrij verkeer van werknemers in de Belgische economische unie.

4.2. Het woonplaatsvereiste, vermeld in artikel 4, § 1, 4°, van het voorontwerp, roept ook op het vlak van het Europees gemeenschapsrecht vragen op. Zo zou de betrokken maatregel kunnen worden aangemerkt als een verkapt vorm van discriminatie waardoor het vrij verkeer van personen wordt gehinderd. In dat verband volstaat het te refereren aan het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in de zaak 41/84 van 15 januari 1986 (2).

(1) Het naleven van de beginselen, vermeld in artikel 6, § 1, VI, derde lid, van de bijzondere wet, is niet enkel van toepassing op de uitoefening van de economische bevoegdheden door de Gewesten, maar strekt zich tot alle gewestelijke bevoegdheidsdomeinen uit (zie wat dat betreft onder meer Arbitragehof, arrest nr. 32/91 van 14 november 1991). De juridische kwalificatie van de in het ontwerp beoogde steunmaatregelen – arbeidsbemiddeling dan wel economisch beleid – is vanuit dat oogpunt bekeken dan ook niet relevant.

(2) H.v.J., arrest nr. 41/84, Pinna, van 15 januari 1986, Jur., 1986, 17. Blijkens het arrest kunnen de in een andere Lid-Staat wonende familieleden van aan de Franse wetgeving onderworpen werknemers niet uitgesloten worden van de toekenning van gezinsbijslag.

dimension économique, implique qu'il est à tout le moins indiqué de soumettre préalablement ces règles à la procédure prévue à l'article 93, paragraphe 3, du Traité C.E.

Dès lors qu'il n'en a pas été ainsi dans le cas présent, l'avant-projet ne peut être réputé en état de faire l'objet d'un avis du Conseil d'Etat, section de législation. Il peut cependant être utile de formuler d'ores et déjà une observation relative à la condition de domicile, figurant à l'article 4, § 1er, 4°, du projet.

4. Selon l'article 4, § 1er, 4°, de l'avant-projet, une entreprise désireuse d'être agréée comme entreprise d'insertion doit recruter des personnes répondant à certaines conditions. L'une d'elles étant d'avoir leur domicile dans la Région de Bruxelles-Capitale. Pareille condition paraît difficilement conciliable, tant avec le droit interne belge qu'avec le droit communautaire européen.

4.1. Conformément à l'article 6, § 1er, VI, alinéa 3, de la loi spéciale du 8 août 1980, les Régions exercent leurs compétences en matière économique dans le respect des principes de la libre circulation des personnes, biens, services et capitaux et de la liberté de commerce et d'industrie, ainsi que dans le respect du cadre normatif général de l'union économique et de l'unité monétaire, tel qu'il est établi par la loi ou en vertu de celle-ci et par les traités internationaux ou en vertu de ceux-ci (1).

L'inscription, dans l'article 4, § 1er, 4°, en projet, d'une condition de domicile vise manifestement à limiter à la Région de Bruxelles-Capitale l'effet de promotion de l'emploi. Toutefois, pareil objectif est difficilement conciliable avec les caractères fondamentaux d'une union économique belge ouverte et intégrée. Une telle mesure, en outre, place les travailleurs ayant leur domicile ou leur résidence dans une autre Région dans une position de départ moins favorable, en ce que les entreprises sont encouragées par un incitant financier régional à donner leur préférence à des travailleurs habitant la Région de Bruxelles-Capitale. A cet égard également, la mesure proposée constitue une entrave à la libre circulation des travailleurs dans l'union économique belge.

4.2. La condition de domicile, inscrite à l'article 4, § 1er, 4°, de l'avant-projet, appelle également des questions sur le plan du droit communautaire européen. C'est ainsi que la mesure concernée pourrait être qualifiée de forme déguisée de discrimination, entravant la libre circulation des personnes. A cet égard, il suffit se référer à l'arrêt de la Cour de Justice des Communautés européennes dans l'affaire 41/84 du 15 janvier 1986 (2).

(1) Les principes visés à l'article 6, § 1er, VI, alinéa 3, de la loi spéciale ne doivent pas uniquement être respectés dans l'exercice des compétences économiques par les Régions mais s'étendent à tous les domaines de compétences régionales (voir notamment à ce sujet Cour d'arbitrage, arrêt n° 32/91 du 14 novembre 1991). De ce point de vue, la qualification juridique des aides visées dans le projet – placement des travailleurs ou politique économique – est donc dénuée de pertinence.

(2) C.d.J., arrêt n° 41/84, Pinna, du 15 janvier 1986, Jur., 1986, 17. Selon cet arrêt, les membres de la famille de travailleurs soumis à la législation française, qui résident dans un autre Etat membre ne peuvent par conséquent être exclus du bénéfice des prestations familiales.

De kamer was samengesteld uit

De heren J. DE BRABANDERE, kamervoorzitter,
 M. VAN DAMME, staatsraden,
 D. ALBRECHT,
 G. SCHRANS, assessoren van de
 E. WYMEERSCH, afdeling wetgeving,
 Mevrouw A. BECKERS, griffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer D. ALBRECHT.

Het verslag werd uitgebracht door de heer W. VAN VAERENBERGH, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de heer E. VANHERCK, referendaris.

De Griffier,

A. BECKERS

De Voorzitter,

J. DE BRABANDERE

La chambre était composée de

Messieurs J. DE BRABANDERE, président de chambre,
 M. VAN DAMME, conseillers d'Etat,
 D. ALBRECHT,
 G. SCHRANS, assesseurs de la
 E. WYMEERSCH, section de législation,
 Madame A. BECKERS, greffier.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. D. ALBRECHT.

Le rapport a été présenté par M. W. VAN VAERENBERGH, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. E. VANHERCK, référendaire.

Le Greffier,

A. BECKERS

Le Président,

J. DE BRABANDERE

Advies van de Europese Commissie

Brussel, 18 mei 1998.

SG (98) D/3909

Betref: Staatssteun nr. N 469/97 - België (Hoofdstedelijk Gewest Brussel)
«Agrément et financement des entreprises d'insertion»

Excellentie,

Met een brief gedateerd 16 juni 1997, geregistreerd op 27 juni 1997, heeft de Belgische Permanente Vertegenwoordiging overeenkomstig artikel 93, lid 3, EG-Verdrag aan de Commissie genotificeerd de regeling «Agrément et financement des entreprises d'insertion». Na een aantal verzoeken om aanvullende informatie hebben de Belgische autoriteiten geantwoord met een brief gedateerd op 13 februari 1998 (geregistreerd op 2 maart 1998).

Het doel van de regeling is om steun te geven op het terrein van de sociale economie, door werkgelegenheid te ondersteunen van langdurig werklozen met lage kwalificaties. De «entreprises d'insertion» zullen steun ontvangen in ruil voor het in dienst nemen van mensen, die moeilijkheden ondervinden om toe te treden tot de arbeidsmarkt of opnieuw een arbeidsplaats te vinden. De «entreprises d'insertion» zullen steun toegerekend krijgen onder de volgende condities:

- a) De onderneming moet als doel hebben het creëren van werkgelegenheid, waarbij de sociale en professionele plaatsing van werklozen wordt veilig gesteld, die zeer laag dan wel laag gekwalificeerd zijn, die echter uitgezonderd zijn van traditionele werkgelegenheidscircuits of moeilijkheden hebben om een baan te vinden (hierna de doelgroep).
- b) Het doel van de onderneming is het uitvoeren van activiteiten in het sociaal economisch veld.
- c) Er moet sprake zijn van een billijke verdeling van opbrengsten.
- d) De onderneming moet een economische activiteit uitvoeren met een hoge arbeidsintensiteit.

De regeling zal de netto creatie van banen ondersteunen, als gedefinieerd in punt 17 van de Richtsnoeren betreffende werkgelegenheidssteun.

Een netto toename van het volume van de werkgelegenheid is niet noodzakelijk. Dit is in overeenstemming met punt 21 van de corresponderende richtsnoeren, volgens welke steun gegeven mag worden om ondernemingen aan te moedigen om bepaalde groepen werknemers, die moeilijkheden ondervinden om toe te treden tot de arbeidsmarkt of opnieuw een arbeidsplaats te vinden, in dienst te nemen, zonder dat er sprake is van een netto werkgelegenheidscreatie, onder de voorwaarde dat de vacatures ontstaan door vrijwillig vertrek en niet door overtolligheid. De Belgische autoriteiten hebben aangegeven deze conditie te zullen respecteren.

De steun wordt gegeven in de vorm van subsidies en leningen. Degressieve subsidies zullen worden gegeven voor individuele lonen. Leningen die worden toegekend voor tastbare investeringen van «entreprises d'insertion», zullen onderworpen zijn aan de *de minimis* regels.

Het budget voor 1998 is 40 miljoen BEF (1 MECU). Dit is als volgt opgedeeld: 30 miljoen BEF voor subsidies en 10 miljoen BEF voor leningen. De maximum subsidie, die een onderneming voor het personeel van de onderneming kan krijgen, bedraagt per onderneming 3,5 miljoen BEF

Avis de la Commission européenne

Bruxelles, le 18 mai 1998.

SG (98) D/3909

Objet: Aide d'Etat n° N 469/97 - Belgique (Région de Bruxelles-Capitale)
Agrément et financement des entreprises d'insertion

Monsieur le Ministre,

Par lettre du 16 juin 1997, enregistrée le 27 juin 1997, la Représentation Permanente de Belgique a notifié à la Commission conformément à l'article 93, paragraphe 3 du traité CE le régime «Agrément et financement des entreprises d'insertion». Suite à plusieurs demandes d'informations complémentaires, les autorités belges ont répondu le 13 février 1998 (lettre enregistrée le 2 mars 1998).

Le principal objectif du régime est de fournir un soutien au secteur de l'économie sociale en permettant l'emploi de chômeurs de longue durée et faiblement qualifiés. Les entreprises d'insertion recevront une aide en échange de l'emploi de personnes éprouvant des difficultés particulières à s'insérer ou se réinsérer sur le marché du travail. Les entreprises d'insertion recevront une aide dans les conditions suivantes:

- a) l'objectif de l'entreprise doit être la promotion de l'emploi en garantissant l'insertion sociale et professionnelle de personnes sans emploi peu ou très peu qualifiées et exclus des circuits traditionnels de l'emploi ou ayant des difficultés à trouver un travail (ci-après le groupe cible);
- b) le but de l'entreprise est de mener ses activités dans le domaine de l'économie sociale;
- c) il doit y avoir une équitable distribution des revenus;
- d) l'entreprise doit avoir une activité économique qui implique une haute intensité de main-d'oeuvre.

Le régime permettra une création nette d'emplois telle que définie au point 17 des lignes directrices concernant les aides à l'emploi.

Toutefois, une création nette globale d'emplois n'est pas nécessaire. En effet, conformément au point 21 des lignes directrices susmentionnées, des aides destinées à encourager le recrutement de certaines catégories de travailleurs éprouvant des difficultés particulières à s'insérer ou à se réinsérer sur le marché du travail peuvent être octroyées, sans nécessité de création nette d'emploi, pour autant que le poste vacant le soit à la suite d'un départ naturel et non d'un licenciement. Les autorités belges se sont engagées à respecter cette condition.

L'aide prendra la forme de subventions et de prêts. Les subventions seront dégressives lorsqu'elles concerneront les salaires du personnel. Les prêts seront octroyés pour les investissements matériels des entreprises d'insertion, dans le respect des montants *de minimis*.

Le budget pour 1998 est de BEF 40 millions (1 MECU) qui se répartit comme suit: BEF 30 millions pour les subventions et BEF 10 millions pour les prêts. Le montant maximum de subvention qu'une entreprise peut obtenir est de BEF 3.500.000 pour le personnel d'encadrement et de BEF

en bedraagt maximaal 585.000,- per werknemer, gedurende een periode van 4 jaar. Het maximum van de lening is 2 miljoen BEF voor een periode van 3 jaar.

De steun is gelimiteerd in tijd doordat de goedkeuring om een «entreprises d'insertion» te zijn gegeven wordt voor de duur van drie jaar en werknemers niet langer dan 5 jaar steun zullen ontvangen. De goedkeuring kan eventueel verlengd worden, indien meer dan 60% van het personeel van de onderneming overeenkomt met de doelgroep. Een werknemer, die 5 jaar voor de onderneming heeft gewerkt, wordt uitgezonderd van de doelgroep.

Met betrekking tot training zal speciale aandacht worden gegeven aan het trainen van werknemers.

De steun die wordt gegeven op basis van deze regeling kan worden beschouwd als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt omdat het de ontwikkeling van bepaalde economische activiteiten mogelijk maakt maar de handelscondities niet zodanig beïnvloedt dat er sprake zou zijn van strijdigheid met het gemeenschappelijke belang.

De steun is in overeenstemming met punt 21 van de eerder genoemde richtsnoeren betreffende werkgelegenheidssteun, waaruit blijkt dat het voldoen aan de volgende condities positief wordt beoordeeld:

1. Het in dienst nemen van werknemers voor een onbeperkte duur.
2. Het steunniveau zal niet hoger zijn dan noodzakelijk om de schepping van arbeidsplaatsen te stimuleren.
3. De steun moet tijdelijk zijn.

De Commissie herinnert de regering van België aan de verplichting om elke wijziging van de regeling te notificeren.

De Commissie merkt op dat, met betrekking tot de leningen voor investeringsdoeleinden, het plafond en de *de minimis* regels zullen worden gerespecteerd (PB C 68 van 6.3.1996, blz. 6).

De Commissie merkt op dat de Belgische regering heeft verzekerd dat bij toepassing van deze regeling de regels met betrekking tot cumulatie van steun gerespecteerd zullen worden, zowel als een dergelijke cumulatie betrekking heeft op steun voor verscheidene doeleinden (PB C 3 van 5.1.1985), alswel steun voor dezelfde doeleinden onder regelingen van dezelfde instantie of verschillende instanties (centraal, regionaal en/of lokaal). In voorkomend geval mag de gecumuleerde steun de maxima die voor elk van deze regelingen afzonderlijk zijn vastgesteld, niet overschrijden.

Tot slot merkt de Commissie op dat de regering van België heeft verzekerd de regels van de Gemeenschap en de richtsnoeren met betrekking tot bepaalde industriële activiteiten, waaronder die referen naar het EGKS-Verdrag, transport en visserij (PB C 29 van 2.2.1996, blz. 4), te respecteren.

Met bijzondere hoogachting,

Voor de Commissie,

Karel VAN MIERT,

Lid van de Commissie.

Zijne Excellentie
de Heer Eric DERYCKE
Minister van Buitenlandse Zaken
Quatre-Barastraat 2
1000 BRUSSEL

585.000 par travailleur, pendant une période de 4 ans. Le montant maximum des prêts est de BEF 2.000.000 pendant une période de trois ans.

L'aide est limitée dans le temps dans la mesure où l'autorisation pour être une entreprise d'insertion dure trois ans et que les employés se vront subventionnés pendant une période qui ne dépassera pas 5 ans. L'autorisation peut être éventuellement renouvelée aussi longtemps que plus de 60% du personnel de l'entreprise correspond au groupe-cible.

En ce qui concerne la formation, une attention particulière sera apportée à la formation des employés.

L'aide accordée en application de ce régime peut être considérée comme compatible avec le marché commun car elle facilite le développement de certaines activités économiques sans altérer les conditions des échanges dans une mesure contraire à l'intérêt commun.

L'aide répond au point 21 des lignes directrices communautaires susmentionnées qui prévoient les conditions suivantes pour que de telles aides bénéficient d'un préjugé favorable:

1. les travailleurs bénéficieront d'un contrat de travail à durée indéterminée;
2. le niveau de l'aide n'excède pas ce qui est nécessaire pour inciter à la création d'emploi;
3. l'aide doit être temporaire.

La Commission rappelle au gouvernement belge l'obligation qui lui incombe de notifier tout changement aux modalités du régime.

La Commission prend note de ce que, en ce qui concerne les prêts destinés aux investissements, les plafonds et règles applicables au *de minimis* seront respectés (JO C 68 du 6.3.1996, p. 6).

La Commission prend note que le gouvernement belge s'est engagé à respecter les règles de cumul des aides, que ce cumul concerne des aides à finalités différentes (JO C 3 du 5.1.1995) ou des aides à même facilité provenant de régimes adoptés par une même entité ou par des entités différentes (centrales, régionales et/ou locales). Dans ce dernier cas, l'aide cumulée doit respecter le plafond le plus élevé des différents régimes engagés.

Enfin, la Commission prend note que le gouvernement belge s'engage à respecter les dispositions et les encadrements du droit communautaire visant certains secteurs d'activité dans l'industrie, dont ceux qui relèvent du traité CECA, les transports et la pêche (JO C 29 du 2.2.1996, p. 4).

Veillez agréer, Monsieur le Ministre, les assurances de ma haute considération.

Pour la Commission,

Karel VAN MIERT,

Membre de la Commission.

Son Excellence
Monsieur Eric DERYCKE
Ministre des Affaires étrangères
rue des Quatre-Bras 2
1000 BRUXELLES

Advies van de Economische en Sociale Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

19 september 1996

1. Aanhangigmaking

De Economische en Sociale Raad kreeg op 17 juni 1996 van de Ministers Ch. Picqué en J. Chabert een verzoek tot advies over een voorontwerp van ordonnantie betreffende de erkenning en de financiering van de inschakelingsbedrijven.

Krachtens de ordonnantie van 8 september 1994 houdende oprichting van de Economische en Sociale Raad moet deze laatste zijn adviezen aan het Brussels Parlement meedelen. Welnu, gezien de Raad hierna een advies uitbrengt over een voorontwerp dat eventueel kan verschillen van het ontwerp dat bij het Brussels Parlement zal worden ingediend, is hij van oordeel dat zijn advies de tekst van het ontwerp van ordonnantie bij de verschillende fasen van haar uitwerking moet begeleiden.

De Raad neemt zich voor dit ontwerp, zo nodig, opnieuw te onderzoeken.

Op dezelfde wijze wenst hij geraadpleegd te worden over de uitvoeringsbesluiten van de ordonnantie.

2. Economie van het voorontwerp van ordonnantie

2.1. De Raad stelt vast dat het bovenvermelde voorontwerp van ordonnantie in het verlengde ligt van de federale maatregelen ter bevordering van het ontstaan van inschakelingsbedrijven door middel van een degressieve vermindering van de patronale lasten voor werknemers die deel uitmaken van de groep werkzoekenden waarvoor zeer moeilijk een betrekking te vinden is (koninklijk besluit van 30 maart 1995 houdende uitvoering van Hoofdstuk II van Titel IV van de wet van 21 december 1994 houdende de sociale bepalingen voor de inschakelingsbedrijven).

2.2. De Raad stelt eveneens vast dat de memorie van toelichting van het bovenvermeld voorontwerp van ordonnantie duidelijk verwijst naar de sociale economie als een economisch activiteitendomein dat bevorderd dient te worden. Hij verwijst eveneens naar een brede definitie van de sociale economie.

2.3. De Economische en Sociale Raad heeft op 18 april 1996 een aantal verplichte criteria goedgekeurd om tot de sociale economie te behoren. Tijdens het onderzoek van onderhavig voorontwerp van ordonnantie heeft hij er nauwlettend op toegezien dat dit voorontwerp tegemoet komt aan alle criteria die hij heeft vastgesteld. De Raad voegt deze criteria bij onderhavig advies.

2.4. De Raad wijst op de dubbelzinnigheid ten gevolge van het feit dat er uitdrukkelijk verwezen wordt naar een brede definitie van de sociale economie in het kader van een voorontwerp betreffende de inschakelingsbedrijven. Want hoewel de inschakelingsbedrijven inderdaad een bestanddeel van de sociale economie kunnen zijn, vormen ze niet de sociale economie in haar geheel.

Het koninklijk besluit van 30 maart 1995 en het voorontwerp van ordonnantie bepalen dat de inschakelingsbedrijven kunnen worden erkend en gefinancierd in de mate waarin ze de aanwerving verzekerden van werkzoekenden waarvoor zeer moeilijk een betrekking te vinden is.

De Raad meent dat de tekst die hem werd voorgelegd een bijkomende dubbelzinnigheid bevat daar waar in de memorie van toelichting wordt voorgesteld om een nieuw type economische actoren

Avis du Conseil économique et social de la Région de Bruxelles-Capitale

19 septembre 1996

1. Saisine

Le Conseil économique et social a été saisi le 17 juin 1996 d'une demande d'avis émanant des Ministres Ch. Picqué et J. Chabert au sujet d'un avant-projet d'ordonnance relatif à l'agrément et au financement des entreprises d'insertion.

L'ordonnance du 8 septembre 1994 crée le Conseil économique et social impose que celui-ci communique ses avis au Parlement bruxellois. Or, le Conseil fournissant ci-après un avis sur un avant-projet qui est susceptible d'être différent du projet qui sera déposé au Parlement bruxellois, il estime que son avis doit accompagner le texte du projet d'ordonnance aux différents stades de son élaboration.

Le Conseil se propose de procéder, le cas échéant, à un nouvel examen de ce projet.

De même, il souhaite être consulté sur les arrêtés d'exécution de l'ordonnance.

2. Economie de l'avant-projet d'ordonnance

2.1. Le Conseil constate que l'avant-projet d'ordonnance sous rubrique s'inscrit dans le prolongement des mesures fédérales visant à favoriser l'émergence d'entreprises d'insertion par le biais d'un allègement dégressif des charges patronales concernant des travailleurs qui appartiennent au groupe des demandeurs d'emploi particulièrement difficiles à placer (arrêté royal du 30 mars 1995 portant exécution du Chapitre II du Titre IV de la loi du 21 décembre 1994 portant des dispositions sociales aux entreprises d'insertion).

2.2. Le Conseil constate également que l'exposé des motifs de l'avant-projet d'ordonnance fait explicitement référence à l'économie sociale comme un domaine d'activité économique qu'il s'agit de promouvoir. Il fait également référence à une définition large de l'économie sociale.

2.3. Le Conseil économique et social a adopté le 18 avril 1996 un certain nombre de critères impératifs d'appartenance à l'économie sociale. Il a été particulièrement attentif lors de l'examen du présent avant-projet d'ordonnance à vérifier que celui-ci rencontre tous les critères qu'il a défini. Le Conseil joint ces critères au présent avis.

2.4. Le Conseil souligne l'ambiguïté que représente le fait de se référer explicitement à une définition large de l'économie sociale dans le cadre d'un avant-projet relatif aux entreprises d'insertion. En effet, si les entreprises d'insertion peuvent effectivement représenter un élément constitutif de l'économie sociale, elles ne constituent pas l'économie sociale dans son ensemble.

L'arrêté royal du 30 mars 1995 et l'avant-projet d'ordonnance disposent que les entreprises d'insertion peuvent être agréées et financées dans la mesure où elles assurent l'embauche de demandeurs d'emploi particulièrement difficiles à placer.

Le Conseil estime que le document qui lui est proposé présente une ambiguïté supplémentaire dans la mesure où l'exposé des motifs propose de promouvoir un nouveau type d'acteurs économiques

(sociale economie) te bevorderen, terwijl het beschikkend gedeelte van het voorontwerp van ordonnantie hoofdzakelijk de integratie beoogt van werkzoekenden waarvoor zeer moeilijk een betrekking te vinden is.

De Raad is bijgevolg van oordeel dat de memorie van toelichting in overeenstemming moet worden gebracht met de tekst van het voorontwerp.

- 2.5. Anderzijds verwacht de Raad van de Regering dat ze naast de bepalingen die ze voorstelt betreffende de inschakelingsbedrijven, tegelijkertijd initiatieven neemt om de bevordering te organiseren van de economische activiteiten die de ondernemingen van de sociale economie uitoefenen, zoals ze reeds meerdere malen sinds het begin van deze legislatuur heeft gezegd voornemens is te doen.

3. Bevoorrechte economische activiteiten

- 3.1. De Raad stelt vast dat de memorie van toelichting beginselen vermeldt inzake de soorten economische activiteiten die bevorderd moeten worden door middel van de gewestelijke steun aan de inschakelingsbedrijven.

Aldus wordt voorgesteld om enerzijds in Brussel het ontstaan te bevorderen van nieuwe economische actoren die in het bijzonder bezorgd zijn voor een betere sociaal-economische ontwikkeling van de stad, en anderzijds op bevoorrechte wijze de ontwikkeling te ondersteunen van activiteiten die eerder afgestemd zijn op de mogelijkheden en noden van de stad, zoals de stadsindustrie, de handel en de dienstverlening aan bedrijven.

Tenslotte wil het voorontwerp de bevordering organiseren van nieuwe vormen van economische initiatieven die streven naar de bevrediging van de economische noden van de stad door gebruik te maken van de mogelijkheden die haar wijken bieden.

De Raad stelt vast dat deze beginselen niet terug te vinden zijn in de bepalingen van het voorontwerp van ordonnantie.

- 3.2. De Raad meent dat er geen reden is om te verwijzen naar bijzondere economische activiteitendomeinen, noch in de memorie van toelichting – zelfs al is de verwijzing hier louter indicatief –, noch *a fortiori* in de tekst van het voorontwerp van ordonnantie.

4. Erkenningsvoorwaarden

- 4.1. *Oprichting van de inschakelingsbedrijven in de vorm van een vennootschap met sociaal oogmerk*

Het voorontwerp van ordonnantie voorziet als één van de erkenningsvoorwaarden dat het bedrijf moet worden opgericht in de vorm van een handelsvennootschap met sociaal oogmerk.

De Raad vestigt de aandacht op de gevolgen van het aannemen van dit statuut en op de huidige juridische onzekerheid die eraan verbonden is. Tevens vindt ze de verplichting van het voorontwerp van ordonnantie om meteen het statuut van vennootschap met sociaal oogmerk aan te nemen, te voorbarig en te dwingend.

De Raad stelt evenwel vast dat de voorwaarden die werden bepaald om te worden beschouwd als een vennootschap die een sociaal oogmerk nastreeft, terug te vinden zijn in de wetsbepalingen tot organisatie van de vennootschappen met sociaal oogmerk, en dat deze overeenstemmen met de door de Raad gedefinieerde criteria. Daarom is hij van oordeel dat deze bepalingen moeten worden opgenomen in de statuten van de inschakelingsbedrijven, ongeacht de door hun aangenomen juridische vorm.

(économie sociale) alors que le dispositif de l'avant-projet d'ordonnance vise essentiellement l'insertion de demandeurs d'emploi particulièrement difficiles à placer.

Le Conseil considère, dès lors, que l'exposé des motifs devrait être mis en concordance avec le texte de l'avant-projet.

- 2.5. Par ailleurs, le Conseil attend du Gouvernement qu'en plus des dispositions qu'il propose concernant les entreprises d'insertion, il prenne conjointement des initiatives en vue d'organiser la promotion d'activités économiques exercées par des entreprises d'économie sociale, comme il en a manifesté l'intention à plusieurs reprises depuis le début de cette législature.

3. Activités économiques privilégiées

- 3.1. Le Conseil constate que l'exposé des motifs énonce des principes quant aux types d'activités économiques à promouvoir par le biais du soutien régional aux entreprises d'insertion.

Ainsi, est-il proposé, d'une part, d'encourager l'émergence à Bruxelles de nouveaux acteurs économiques qui sont particulièrement soucieux d'un meilleur développement socio-économique de la ville, et, d'autre part, de soutenir de manière privilégiée le développement d'activités davantage tournées vers les ressources et les besoins de la ville comme l'industrie urbaine, le commerce et les services aux entreprises.

Enfin, l'avant-projet veut organiser la promotion de nouvelles formes d'activités économiques qui cherchent à satisfaire les besoins économiques de la ville en puisant dans les ressources de ses quartiers.

Le Conseil constate que ces principes ne se retrouvent pas dans les dispositions de l'avant-projet d'ordonnance.

- 3.2. Le Conseil considère qu'il n'y a pas lieu de faire référence à des domaines d'activités économiques particuliers, ni dans l'exposé des motifs – même si la référence à cet endroit n'a qu'un caractère indicatif –, ni *a fortiori* dans le texte de l'avant-projet d'ordonnance.

4. Conditions d'agrément

- 4.1. *Constitution des entreprises d'insertion sous la forme de société à finalité sociale*

L'avant-projet d'ordonnance prévoit parmi les conditions d'agrément que l'entreprise soit constituée sous forme d'une société commerciale à finalité sociale.

Le Conseil attire l'attention sur les conséquences liées à l'adoption de ce statut et sur l'insécurité juridique actuelle qui y est attachée. Aussi, estime-t-il prématurée et trop contraignante l'obligation faite par l'avant-projet d'ordonnance d'adopter dès à présent le statut de société à finalité sociale.

Le Conseil, constatant cependant que les conditions fixées à une société pour être considérée comme poursuivant une finalité sociale se retrouvent dans les dispositions légales organisant les sociétés à finalité sociale et qu'elles correspondent aux critères définis par le Conseil, il estime que ces dispositions doivent figurer dans les statuts des entreprises d'insertion, quelle que soit la forme juridique de société commerciale qu'elles revêtent.

4.2. *Relaties met de actoren voor sociaal-economische integratie en integratie in een net van inschakelingsbedrijven.*

De memorie van toelichting wijst erop dat de toepassing van het voorontwerp van ordonnantie nauwe banden veronderstelt tussen de inschakelingsbedrijven en het instrument voor partnership voor sociaal-economische inschakeling van de BGDA, teneinde de sociale en pedagogische begeleiding van de werknemers te verzekeren.

Anderzijds wordt gesteld dat een deskundig net van de sociale ondernemers moet worden opgezet, dat vormen van samenwerking zullen worden geëist tussen de erkende ondernemingen bij het toekennen van het stelsel van specifieke steun, en dat een rol van de begeleiding van de projecten zal kunnen worden toevertrouwd aan de Interministeriële delegatie voor stedelijke solidariteit.

Hoewel de Raad de bedoelingen van de auteurs van het voorontwerp van ordonnantie begrijpt om enerzijds de samenwerking tussen het Brussels instrument voor sociaal-economische inschakeling en de inschakelingsbedrijven te bevorderen, en anderzijds een technische steun te bieden aan de promotoren van de inschakelingsbedrijven, is hij van oordeel dat de mogelijkheden tot begeleiding en het deel uitmaken van een net, geen verplichte voorwaarden mogen zijn, noch voor de erkenning, noch voor de financiering van de inschakelingsbedrijven.

De tekst van het voorontwerp van ordonnantie rept hier trouwens met geen woord over.

De Raad is tegen elke uitbreiding van de opdrachten van de Interministeriële delegatie voor stedelijke solidariteit die van aard zouden zijn aan deze laatste bevoegdheden toe te kennen inzake begeleiding en ondersteuning van het beheer van de inschakelingsbedrijven. De Raad meent bovendien dat andere actoren zoals de bedrijvent centra van de sociale economie, die reeds gefinancierd worden met het budget van de Economie (SYNECO, ECOSOC, EUCLIDES), betrokken zouden kunnen worden bij de toepassing en de begeleiding van de inschakelingsbedrijven.

De Raad is van oordeel dat de memorie van toelichting dienovereenkomstig moet worden gewijzigd.

4.3. *Coherentie tussen het koninklijk besluit van 30 maart 1995 en het voorontwerp van ordonnantie*

De Raad stelt vast dat het voorontwerp van ordonnantie soms restrictiever, dan weer ruimer is dan het koninklijk besluit, wat met name tot gevolg heeft dat de doelgroep van het voorontwerp verschilt van deze die het koninklijk besluit beoogt.

Aldus verstaat men, voor de toepassing van het besluit, onder inschakelingsbedrijf, bedrijven die de sociale en economische integratie nastreven van de werkzoekenden waarvoor zeer moeilijk een betrekking te vinden is, terwijl het voorontwerp van ordonnantie voorziet dat de Regering inschakelingsbedrijven kan erkennen die de tewerkstelling en aanwerving nastreven van werkloze werkzoekenden (alle personen, zonder werk, beschikbaar om te werken, op zoek naar een betrekking), die zich buiten de traditionele arbeidscircuits bevinden of waarvoor zeer moeilijk een betrekking te vinden is.

Anderzijds beschouwt het koninklijk besluit als werkzoekenden waarvoor zeer moeilijk een betrekking te vinden is, die personen welke op het ogenblik van hun aanwerving gedurende ten minste twaalf maanden als werkzoekende ingeschreven zijn bij een gewestelijke plaatsingsdienst, terwijl het voorontwerp enkel stipuleert dat ze als werkzoekende moeten ingeschreven zijn bij de BGDA, zonder termijnvoorwaarde.

Tenslotte stipuleert het koninklijk besluit nog dat de werkzoekenden waarvoor zeer moeilijk een betrekking te vinden is, tijdens de laatste twaalf maanden geen voltijds onderwijs genoten mogen hebben,

4.2. *Liaisons avec les opérateurs d'insertion socio-professionnelle et intégration dans un réseau d'entreprises d'insertion*

L'exposé des motifs indique que la mise en oeuvre du projet d'ordonnance suppose des liaisons étroites entre les entreprises d'insertion et le dispositif de partenariat d'insertion socio-professionnelle de l'ORBEM en vue d'assurer l'encadrement social et pédagogique des travailleurs.

Par ailleurs, il est dit que constituer un réseau de compétence des entrepreneurs sociaux est impératif, que des collaborations entre les entreprises agréées seront exigées lors de l'octroi du régime d'aides spécifiques, et qu'un rôle d'encadrement des projets pourra être confié à la Délégation interministérielle aux solidarités urbaines.

Le Conseil, tout en comprenant les intentions des auteurs de l'avant-projet d'ordonnance, d'une part, de favoriser des liaisons entre le dispositif bruxellois d'insertion socio-professionnelle et les entreprises d'insertion, et, d'autre part, d'offrir un appui technique aux promoteurs des entreprises d'insertion, estime que les possibilités d'encadrement et d'appartenance à un réseau ne doivent pas constituer des conditions impératives ni pour l'agrément ni pour le financement des entreprises d'insertion.

Le texte de l'avant-projet d'ordonnance est d'ailleurs muet à cet égard.

Le Conseil est défavorable à toute extension des missions de la Délégation interministérielle aux solidarités urbaines qui auraient pour effet de confier à celle-ci des compétences en matière d'encadrement et d'aide à la gestion des entreprises d'insertion. Le Conseil considère, en outre, que d'autres acteurs comme les centres d'entreprises de l'économie sociale déjà financés par le budget de l'Economie (SYNECO, ECOSOC, EUCLIDES) pourraient être associés à la mise en oeuvre et à l'encadrement des entreprises d'insertion.

Le Conseil estime que l'exposé des motifs doit être modifié en conséquence.

4.3. *Cohérence entre l'arrêté royal du 30 mars 1995 et l'avant-projet d'ordonnance*

Le Conseil constate que l'avant-projet d'ordonnance se montre parfois plus restrictif, parfois plus large que l'arrêté royal, ce qui a notamment pour résultat que le public-cible de l'avant-projet d'ordonnance est différent de celui visé par l'arrêté royal.

Ainsi, pour l'application de l'arrêté, on entend par entreprise d'insertion des entreprises qui ont pour objet l'insertion sociale et professionnelle de demandeurs d'emploi particulièrement difficiles à placer, tandis que l'avant-projet d'ordonnance prévoit que le Gouvernement peut agréer des entreprises d'insertion qui ont pour projet la mise au travail et l'emploi de demandeurs d'emploi inoccupés (toute personne, sans travail, disponible pour travailler, à la recherche d'un travail), exclus des circuits traditionnels de l'emploi ou particulièrement difficiles à placer.

Par ailleurs, sont considérés par l'arrêté royal comme demandeurs d'emploi particulièrement difficiles à placer, ceux qui au moment de leur engagement étaient inscrits depuis au moins douze mois comme demandeur d'emploi auprès d'un office régional de l'emploi, tandis que l'avant-projet stipule uniquement, quant à lui, qu'ils soient inscrits comme demandeurs d'emploi à l'ORBEM sans condition de durée.

Enfin, l'arrêté royal stipule encore que les demandeurs d'emploi particulièrement difficiles à placer n'auront pas bénéficié, au cours des douze derniers mois, d'un enseignement de plein exercice, ni tra-

niet meer dan 150 uren gewerkt mogen hebben als loontrekkende of 1 trimester als zelfstandige, terwijl het voorontwerp stipuleert dat de werkzoekenden niet meer dan 150 uren gewerkt mogen hebben als loontrekkende of zelfstandige tijdens de laatste twaalf maanden.

De Raad meent, teneinde verstoorte evenwichten te vermijden, dat het gewestelijke beschikkend gedeelte dezelfde definitie van de doelgroep moet aannemen als het federale beschikkend gedeelte dat het organiseert.

De Raad is evenwel van mening dat het gewestelijke beschikkend gedeelte minder restrictief mag zijn dan het federale beschikkend gedeelte voor de berekening van het percentage tewerkgestelde werknemers (art. 4, § 1, 5°). Het zou met name kunnen toestaan dat personen die houder zijn van een getuigschrift van hoger secundair onderwijs of meer, kunnen worden opgenomen in de berekening van de in te schakelen doelgroep.

In dit opzicht wijst de Raad op de moeilijkheid die erin bestaat te bewijzen dat een getuigschrift van hoger secundair onderwijs ontbreekt, of dat men geen 150 uren als loontrekkende of 1 trimester als zelfstandige heeft gewerkt.

4.4. Financiële doorzichtigheid

De Raad is van mening dat alle houders van kapitaal aandelen permanent en openbaar geïdentificeerd moeten zijn. Hij wenst dat deze voorwaarde uitdrukkelijk wordt vermeld bij de gewestelijke erkennings- en financieringsvoorwaarden van de inschakelingsbedrijven.

4.5. Hoofdzetel, activiteiten zetel en domiciliëring van de betrokken werkzoekenden

Het voorontwerp van ordonnantie heeft tot doelstellingen ondernemingen die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gevestigd zijn te erkennen, zodat deze kunnen genieten van de vrijstellingen van de sociale lasten die op federaal niveau voorzien zijn, en hun integratieactiviteiten te financieren in het kader van het gewestelijk budget. Daarom is de Raad van mening dat de erkende inschakelingsbedrijven hun hoofdzetel en een activiteitenzetel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moeten hebben.

Op dezelfde wijze is de Raad van oordeel dat de toekomstige werknemers van de inschakelingsbedrijven niet alleen als werkzoekenden bij de BGDA ingeschreven moeten zijn, maar ook in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gedomicilieerd dienen te zijn.

4.6. Bestaande ondernemingen

De Raad stelt vast dat het voorontwerp van ordonnantie zich richt op de startende ondernemingen.

De Raad is echter van mening dat bestaande ondernemingen, hoewel ze reeds werknemers in dienst hebben, ook erkend moeten kunnen worden als inschakelingsbedrijf, gezien het voortbestaan van deze ondernemingen op de concurrentiemarkt een bewijs en waarborg is van de leefbaarheid van de projecten die ze nastreven.

Wat deze ondernemingen betreft, is de Raad van oordeel dat een langere termijn moet worden voorzien om te beantwoorden aan de erkenningsvoorwaarden die stelt dat men een percentage werknemers in dienst moet nemen die behoren tot de categorie van werkzoekenden waarvoor zeer moeilijk een betrekking te vinden is.

5. Financiering

5.1. Duur van de erkenning en overeenstemming met de duur van de financiering van de inschakelingsbedrijven

De inschakelingsbedrijven zullen kunnen worden erkend voor een periode van 42 maanden (eerste erkenning) en vervolgens voor 36

maanden plus de 150 h comme salarié ou 1 trimestre comme indépendant, tandis que l'avant-projet stipule que les demandeurs d'emploi n'auront pas travaillé plus de 150 h comme salarié ou indépendant au cours des douze derniers mois.

Le Conseil estime que, afin d'éviter des distorsions, le dispositif régional doit adopter les mêmes définitions du public-cible que le dispositif fédéral qu'il organise.

Le Conseil considère néanmoins que le dispositif régional peut être moins restrictif que le dispositif fédéral pour le calcul du pourcentage des personnes occupées (art. 4, § 1er, 5°). Il pourrait notamment autoriser de faire entrer dans le calcul du public à insérer des personnes disposant d'un certificat d'enseignement secondaire supérieur ou plus.

A cet égard, le Conseil fait remarquer la difficulté qui consiste à prouver l'absence de certificat d'enseignement secondaire supérieur ou le fait de ne pas avoir travaillé plus de 150 h comme salarié ou 1 trimestre comme indépendant.

4.4. Transparence financière

Le Conseil considère que tous les détenteurs de parts du capital doivent être en permanence et publiquement identifiés. Il souhaite que cette condition figure expressément parmi les conditions régionales d'agrément et de financement des entreprises d'insertion.

4.5. Siège social, siège d'activité et domiciliation des demandeurs d'emploi concernés

L'avant-projet d'ordonnance ayant pour objectifs d'agréer des entreprises sises dans la Région de Bruxelles-Capitale en vue de leur permettre d'accéder aux exonérations des cotisations sociales prévues au niveau fédéral et de financer leurs activités d'insertion dans le cadre du budget régional, le Conseil considère que les entreprises d'insertion agréées devront avoir leur siège social et un siège d'activité en Région de Bruxelles-Capitale.

De même, le Conseil estime que les futurs travailleurs des entreprises d'insertion doivent, outre le fait d'être inscrits comme demandeurs d'emploi à l'ORBEM, être domiciliés en Région de Bruxelles-Capitale.

4.6. Entreprises existantes

Le Conseil constate que l'avant-projet d'ordonnance centre sa préoccupation sur les sociétés débutantes.

Toutefois, le Conseil considère que des entreprises existantes doivent également pouvoir être agréées comme entreprises d'insertion alors qu'elles occupent déjà des travailleurs, la pérennité de la présence de ces entreprises sur le marché concurrentiel constituant une preuve et une garantie de la viabilité des projets qu'elles poursuivent.

En ce qui concerne ces entreprises, le Conseil est d'avis qu'un délai plus important est à prévoir pour répondre à la condition d'agrément d'occuper un pourcentage de travailleurs appartenant à la catégorie des demandeurs d'emploi particulièrement difficiles à placer.

5. Financement

5.1. Durée de l'agrément et concordance avec la durée du financement des entreprises d'insertion

Les entreprises d'insertion pourront être agréées pour une durée de 42 mois (premier agrément) et puis de 36 mois (renouvellement).

maanden (vernieuwing). Welnu, hun financiering, voorzien door het federaal koninklijk besluit (vrijstelling van patronale lasten), wordt geregeld voor een periode van 48 maanden (16 trimesters).

De Raad is van mening dat de duur van de erkenning en deze van de financieringen in overeenstemming moeten worden gebracht, en dat het voorontwerp in die zin zal moeten worden aangepast.

5.2. *Tussenkost in het loon van de bedrijfsleider*

Het voorontwerp voorziet, voor een niet vastgestelde periode, een degressieve loonsubsidie voor de promotor/bedrijfsleider. Het voorontwerp van ordonnantie vertrouwt de toepassing van deze tussenkost toe aan de Regering.

De Raad zal hier in het bijzonder aandacht aan besteden bij het onderzoek van de uitvoeringsbesluiten van de ordonnantie.

Hij is ook van mening dat in het bijzonder aandacht moet worden besteed aan de vooraf verwezenlijkte onderzoeken naar de leefbaarheid van de projecten.

5.3. *Toegang tot de gewestelijke steun aan de ondernemingen*

De Raad is van oordeel dat de inschakelingsbedrijven, in hun hoedanigheid van handelsvennootschappen, zoals alle andere handelsvennootschappen toegang moeten kunnen krijgen tot de gewestelijke steun aan de ondernemingen, zonder daarvoor het voorwerp te moeten uitmaken van een bijzonder stelsel.

6. *Adviesprocedure inzake erkenning*

Het voorontwerp van ordonnantie voorziet dat bij de eerste aanvraag tot erkenning om het advies van de Economische en Sociale Raad inzake het economisch aspect verzocht wordt, en om het advies van het Beheerscomité van de BGDA inzake het tewerkstellingsaspect.

Aangezien om het advies van de sociale gesprekspartners, leden van de Economische en Sociale Raad, verzocht wordt in het kader van de door het voorontwerp voorziene procedure, meent de Raad dat de tussenkost van het Beheerscomité van de BGDA overbodig is.

Het advies van het bestuur van de BGDA moet daarentegen wel gevraagd worden met betrekking tot de voorwaarden van toebehoren van de werknemers tot de doelgroep.

De Raad vraagt dat zijn advies eveneens zou worden ingewonnen bij de vernieuwing van de erkenningen.

BIJLAGE 1

Sociale Economie Toebehorigscriteria, weerhouden door de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 18 april 1996

De Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, heeft tijdens zijn zitting van 18 april 1996, met eenheid der stemmen van alle leden, de criteria goedgekeurd waaraan een project moet beantwoorden om tot de sociale economie te kunnen behoren.

Er dient benadrukt te worden dat deze criteria betrekking hebben op de definitie van het concept van sociale economie in het algemeen, en geen beoordeling beogen van de projecten van sociale economie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Or, le financement de celles-ci prévu par l'arrêté royal fédéral (exonération des cotisations patronales) s'organise sur une période de 48 mois (16 trimestres).

Le Conseil considère qu'il y a lieu, ici aussi, d'assurer la concordance entre la durée de l'agrément et celle des financements et que l'avant-projet devrait être adapté en ce sens.

5.2. *Intervention dans le salaire du dirigeant*

L'avant-projet d'ordonnance prévoit le subventionnement dégressif, pendant une période non précisée, du salaire du promoteur/dirigeant. L'avant-projet d'ordonnance confie au Gouvernement la mise en oeuvre de cette intervention.

Le Conseil y sera particulièrement attentif lors de l'examen des arrêtés d'exécution de l'ordonnance.

Il estime également qu'une attention particulière doit être réservée à la réalisation d'études préalables portant sur la viabilité des projets.

5.3. *Accès aux aides régionales aux entreprises*

Le Conseil considère que les entreprises d'insertion, en tant que sociétés commerciales, doivent pouvoir, au même titre que les autres entreprises commerciales, accéder aux aides régionales aux entreprises, sans pour autant faire l'objet d'un régime particulier.

6. *Procédure d'avis en matière d'agrément*

L'avant-projet d'ordonnance prévoit, lors de la première demande d'agrément, l'avis du Conseil économique et social - en ce qui concerne l'aspect économique - ainsi que l'avis du Comité de gestion de l'ORBEM - en ce qui concerne l'aspect emploi -.

L'avis des interlocuteurs sociaux, membres du Conseil Economique et Social, étant sollicité dans le cadre de la procédure prévue par l'avant-projet, le Conseil estime superflue l'intervention du Comité de gestion de l'ORBEM.

L'avis de l'administration de l'ORBEM doit, par contre, être sollicité en ce qui concerne les conditions d'appartenance des travailleurs au public-cible.

Le Conseil demande que son avis soit également sollicité lors du renouvellement des agréments.

ANNEXE 1

Economie sociale Critères d'appartenance retenus par le Conseil économique et social de la Région de Bruxelles-Capitale 18 avril 1996

Le Conseil économique et social a adopté, en sa séance du 18 avril 1996, à l'unanimité de tous ses membres, les critères auxquels doit répondre un projet pour pouvoir être considéré comme appartenant à l'économie sociale.

Il est à souligner que ces critères concernent la définition du concept de l'économie sociale en général et ne visent pas l'appréciation des projets d'économie sociale localisés dans la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze projecten zullen immers ook beoordeeld dienen te worden in functie van bijzondere geografische criteria die eigen zijn aan de doelstellingen van de verschillende beleidsopties die door de verwezenlijking van deze projecten worden nagestreefd.

De door de Raad weerhouden criteria kunnen als volgt worden samengevat (hierbij dient rekening te worden gehouden dat er aan de eerste zes criteria gelijktijdig voldaan dient te worden):

1. Criterium om tot de economie te behoren

De activiteiten van sociale economie projecten bestaan erin om goederen en diensten op de concurrerende markt te plaatsen.

De klemtoon wordt gelegd op de economische aard van de activiteiten zoals uitgeoefend door de operatoren, en schrijft zich overigens in bij het vervolgen van de doelstellingen met een sociaal erkenbaar en een specifiek oogmerk.

Het wettelijk statuut van de operatoren is niet een criterium voor het behoren tot.

2. Differentiatiecriterium met het betrekking tot de profitsector

De uitoefening van de activiteiten moet erkenbare meerkosten voortbrengen, uitsluitend voortvloeiend uit het feit dat zij doelstellingen van sociaal belang nastreven die vreemd zijn aan de markt.

De meerkosten resulteren uit het feit dat de ontwikkeling van deze activiteiten, lasten op zich neemt, die op het niveau van de productie te wijten zijn aan het gebruik van bijzonder moeilijk te plaatsen arbeidskrachten, en op het niveau van het aanbod toe te schrijven zijn aan het op de markt brengen van goederen en diensten die omwille van werkingsredenen van de markt, niet op deze markt geproduceerd worden, terwijl het sociale belang het aanbod ervan rechtvaardigt.

3. Differentiatiecriterium met betrekking tot de overheidssector

De sociale economie projecten bieden, aan de marktprijs, goederen of diensten aan die niet als universeel worden beschouwd.

Het betreft in het onderhavige geval, het aanbod van goederen of diensten waarvan de burger ze niet van rechtswege van de overheidsdiensten kan verwachten.

Een openbare dienst behoort niet tot het domein van de sociale economie.

Dit criterium is er op gericht de activiteiten die door de overheid, in functie van zijn opdracht als overheidsdienst, rechtstreeks worden uitgeoefend, te onderscheiden van deze die door de projecten van de sociale economie worden uitgeoefend ook al zijn ze al dan niet gesubsidieerd.

4. Criterium van de bestemming van de winst

De winst is bestemd voor de financiering van de sociale oogmerken, rekening houdend met een bezoldiging van de productiefactoren, onder andere via naleving van de van kracht zijnde regels in de sector waar de activiteiten worden uitgeoefend.

Krachtens de sociale aard van de projecten, is de verrijking van de aandeelhouders niet het doel. Wat betreft de kapitaalvergoeding, kunnen we de rentevoet zoals toegepast door de Nationale Raad van Coöperatie weerhouden. In dezelfde gedachtengang zou de loondruk moeten worden beperkt.

Ces derniers devront, en effet, être appréciés, en plus, en fonction de critères géographiques particuliers, spécifiques aux objectifs des différentes politiques poursuivies par la réalisation de ces projets.

Les critères retenus par le Conseil se résument comme suit et les six premiers d'entre eux doivent être rencontrés simultanément.

1. Critère d'appartenance à l'économie

Les activités des projets d'économie sociale consistent à mettre sur le marché concurrentiel des biens et des services.

L'accent est mis sur la nature économique des activités exercées par les opérateurs et s'inscrivant, par ailleurs, dans la poursuite d'objectifs ayant une finalité sociale identifiée et spécifique.

Le statut juridique des opérateurs n'est pas un critère d'appartenance.

2. Critère de différenciation par rapport au domaine de l'économie marchande

L'exercice de ces activités doit engendrer des surcoûts identifiés qui résultent exclusivement de la poursuite d'objectifs d'intérêt social étrangers au marché.

Ces surcoûts résultent de ce que le développement de ces activités prend en charge des contraintes qui, au niveau de la production, sont dues à l'utilisation d'une main d'œuvre particulièrement difficile à placer, et au niveau de l'offre, sont imputables à la mise sur le marché de biens et de services qui, pour des raisons de fonctionnement du marché, ne sont pas produits sur celui-ci, alors que l'intérêt social en justifie l'offre.

3. Critère de différenciation par rapport au secteur public

Les projets d'économie sociale offrent au prix du marché des biens ou des services qui ne sont pas considérés comme universels.

Il s'agit, en l'occurrence, de l'offre de biens ou de services que le citoyen n'est pas en droit d'attendre du service public.

Un service public n'appartient pas au domaine de l'économie sociale.

Ce critère vise à différencier les activités exercées directement par le pouvoir public, en raison de sa mission de service public, de celles exercées par des projets d'économie sociale, qu'ils soient ou non subventionnés.

4. Critère d'affectation des bénéfices

Les bénéfices sont affectés au financement des finalités sociales, tenant compte d'une rémunération normale des facteurs de production, notamment en respectant les règles en vigueur dans le secteur où s'exercent les activités.

En vertu de la nature sociale des projets, l'enrichissement des détenteurs du capital n'est pas l'objectif. En ce qui concerne la rémunération du capital, on pourrait retenir le taux appliqué par le Conseil National de la Coopération. Dans le même ordre d'idée, la tension salariale devrait être limitée.

5. Criterium van financiële doorzichtigheid en autonoom beheer

Alle kapitaal-aandeelhouders moeten permanent en openbaar gekend zijn, en de onderneming bekleedt soeverein haar beheer.

6. Criterium van de democratische besluitname

Het sociale economie project vertolkt haar wil democratisch te functioneren via effectieve controle- en medebeheersorganen ten einde het sociale oogmerk van het project te verzekeren.

7. Juridisch criterium

Het juridisch statuut is nog geen voorwaarde om te behoren tot.

Een project behoort tot de sociale economie van het moment dat het voldoet aan de zes bovenvermelde criteria welke ook het aangenomen juridisch statuut weze.

Het is niettemin wensbaar dat het project het statuut van een vennootschap met een sociaal oogmerk bekleedt.

BIJLAGE 2

Advies van het ABVV, uitgedrukt op de algemene vergadering van de ESRBG van 19 september 1996, met betrekking tot het voorontwerp van ordonnantie betreffende de erkenning van de inschakelingsbedrijven

Het ABVV staat erop de perverse effecten van de gewestelijke ordonnantie aan te klagen. Inderdaad, deze laatste legt criteria op die haar eigen doelstellingen moeilijk realiseerbaar maken.

1. Op economisch vlak maken de criteria die in het voorontwerp werden ontwikkeld, de inschakelingsbedrijven moeilijk leefbaar en zeker weinig job-creërend.
2. De versoepeling van de aanwervingsvoorwaarden der werklozen zal als praktisch gevolg hebben dat kortdurige werklozen de voorkeur van de werkgevers zullen genieten ten nadele van langdurige werklozen. Dit in tegenstelling met de doelstelling zelf van de ordonnantie.

Daarenboven betreurt het ABVV de voortdurende verwarring tussen inschakelingsbedrijven en sociale economiebedrijven.

Wij herinneren hier aan de ABVV-resolutie over sociale economie, aangenomen op het Buitengewoon Congres van 19 en 20 oktober 1994:

«Het ABVV wil de ontwikkeling ondersteunen van de sociale economie, die omschreven wordt als een activiteit die in het economisch leven (in een concurrentiële relatie) door personen, groepen of verenigingen ontplooid wordt en waarvan de motivatie op de wil stoelt om collectief een project te beheersen en waarbij de winst (en de individuele toeëigening ervan) niet het eerste streefdoel is.»

Besluiten

Omdat het ABVV de promotoren van Brusselse projecten niet wil verhinderen het statuut van inschakelingsbedrijven aan te vragen,

hoewel het ABVV vreest dat deze ondernemingen worden gesubsidieerd met het gewestelijk budget bestemd voor sociale economiebedrijven,

steunt het ABVV het advies van de werkgroep van de ESRBG, want haar kritieken zijn grotendeels gelijklopend met deze van de ESRBG.

5. Critère de transparence financière et d'autonomie de gestion

Tous les détenteurs de parts du capital doivent être en permanence et publiquement identifiés. L'entreprise assume souverainement sa gestion.

6. Critère de décision démocratique

Le projet d'économie sociale traduit sa volonté de fonctionnement démocratique par le biais d'organes de contrôle et de gestion participative effective de manière à garantir la finalité sociale du projet.

7. Critère juridique

Le statut juridique n'est pas une condition d'appartenance.

Un projet relève de l'économie sociale dès lors qu'il rencontre les six critères énoncés ci-dessus, quel que soit le statut juridique adopté.

Il est néanmoins souhaitable que le projet revête le statut de société à finalité sociale.

ANNEXE 2

Avis de la FGTB exprimé lors de l'assemblée plénière du CESRB du 19 septembre 1996 au sujet de l'avant-projet d'ordonnance relatif à l'agrément et au financement des entreprises d'insertion

La FGTB de Bruxelles tient à dénoncer les effets pervers de l'ordonnance régionale. En effet, celle-ci impose des critères qui rendent ses propres objectifs difficilement réalisables.

1. Au niveau économique, les critères développés dans l'avant-projet rendent les entreprises d'insertion difficilement viables et certainement peu créatrices d'emplois.
2. L'assouplissement des conditions d'engagement des chômeurs aura comme conséquence pratique la mise au travail de chômeurs de courte durée, préférés par les employeurs aux chômeurs de longue durée, ce qui représente une contradiction avec l'objectif même de l'ordonnance.

De plus, la FGTB de Bruxelles regrette la confusion qui persiste entre les entreprises d'insertion et les entreprises d'économie sociale.

Pour rappel, la résolution de la FGTB sur l'économie sociale adoptée par le Congrès extraordinaire des 19 et 20 octobre 1994 est la suivante:

«La FGTB entend soutenir le développement de l'économie sociale définie comme l'activité déployée dans la vie économique (dans la relation concurrentielle) et par des individus, des groupes ou des associations dont la motivation repose sur des volontés de maîtrise collective d'un projet, et dont le profit (et son appropriation individuelle) ne constitue pas l'ambition première.»

Conclusions

Parce que la FGTB n'a pas la volonté d'entraver le droit aux porteurs de projets bruxellois de demander le statut d'entreprise d'insertion,

Et bien que la FGTB craigne que ces entreprises soient subventionnées avec le budget régional destiné aux entreprises d'économie sociale,

La FGTB se rallie à l'avis du groupe de travail du CESRB car ses critiques sont largement similaires aux siennes.

Ondertussen verwacht het ABVV-Brussel van de Gewestelijke regering dat zij *gelijklopend* een ordonnantie zullen neerleggen over de sociale economiebedrijven.

Cependant, la FGTB de Bruxelles attend du Gouvernement régional qu'il dépose *conjointement* une ordonnance sur les entreprises d'économie sociale.

Advies van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

19 februari 1997.

1. Voorgeschiedenis en voorbereidingen

De Economische en Sociale Raad heeft op 19 september 1996 een advies uitgebracht inzake een voorontwerp van ordonnantie, afkomstig van de ministers Ch. Picqué en J. Chabert, betreffende de erkenning en de financiering van de inschakelingsbedrijven.

Aangezien hij heeft vastgesteld dat het voorontwerp dat hem werd voorgelegd zou kunnen afwijken van het ontwerp dat door de Regering zou worden goedgekeurd en bij de Gewestelijke Raad zou worden neergelegd, vond hij het nodig het voorontwerp opnieuw te onderzoeken doorheen de verschillende fasen van zijn uitwerking.

De Raad zou anderzijds geraadpleegd willen worden over de uitvoeringsbesluiten van de ordonnantie.

Op 7 januari 1997 heeft de Raad de versie van het voorontwerp van de Regering ontvangen, dat op 7 november 1996 bij eerste lezing werd goedgekeurd. Deze versie neemt het advies in aanmerking dat de Raad in 1996 heeft geformuleerd.

De Raad verheugt zich erover dat daadwerkelijk aan een aantal van zijn opmerkingen en aanbevelingen tegemoet is gekomen.

In het onderstaand advies worden de wijzigingen ten overstaan van de vorige versie van het voorontwerp onderzocht en wordt ingegaan op de opmerkingen van de Raad, die volgens hem pertinent blijven. Hij vestigt eveneens de aandacht op de onnauwkeurigheden van sommige bepalingen en op de noodzaak om het geheel der maatregelen van de ordonnantie aan te passen aan de recente wijzigingen in de gebruikte terminologie.

De Raad stelt voor dat de beide adviezen in aanmerking zouden worden genomen bij het onderzoek van het ontwerp van ordonnantie dat bij de Gewestelijke Raad zal worden neergelegd.

2. Economie van het voorontwerp

In zijn advies van 19 september 1996 verzocht de Raad de Regering om gelijktijdig met de ordonnantie inzake de inschakelingsbedrijven, initiatieven te nemen ter bevordering van de sociale economie in haar geheel.

De Raad neemt akte van de verbintenis van de Regering om «maatregelen te onderzoeken ter bevordering van andere initiatieven in het kader van de sociale economie» (memorie van toelichting blz. 3).

Hij merkt evenwel op dat de Regering in dit opzicht achterop lijkt te blijven bij het Regeringsakkoord van 18 juni 1995, waarin deze laatste zich ertoe verbond «deze sociale economie bij ordonnantie te organiseren» (Regeringsakkoord blz. 13).

De Raad verwacht van de Regering dat ze de sociale economie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest organiseert. Hierbij herinnert hij aan de criteria om tot de sociale economie te behoren zoals hij deze op 18 april 1996 heeft gedefinieerd en die vervat zijn in de bijlage aan het advies van 19 september 1996.

Avis du Conseil économique et social de la Région de Bruxelles-Capitale.

19 février 1997.

1. Rétroactes et préalables

Le Conseil économique et social a émis le 19 septembre 1996 un avis au sujet d'un avant-projet d'ordonnance émanant des Ministres Ch. Picqué et J. Chabert relatif à l'agrément et au financement des entreprises d'insertion.

Constatant que l'avant-projet qui lui était soumis était susceptible d'être différent du projet qui serait approuvé par le Gouvernement et déposé au Conseil régional, il a estimé opportun de réexaminer l'avant-projet d'ordonnance aux différents stades de son élaboration.

Par ailleurs, il souhaitait être consulté sur les arrêtés d'exécution de l'ordonnance.

Le 7 janvier 1997, le Conseil a reçu du Gouvernement, communication de la version de l'avant-projet approuvée en première lecture en date du 7 novembre 1996, version qui prend en considération l'avis formulé par le Conseil en 1996.

Le Conseil se réjouit qu'effectivement nombre de ses observations et recommandations aient été rencontrées.

L'avis ci-après examine les modifications intervenues à la version précédente de l'avant-projet et relève les observations du Conseil qui lui paraissent conserver leur pertinence. Il attire aussi l'attention sur les imprécisions de certaines dispositions et sur la nécessité d'adapter le dispositif de l'ordonnance aux modifications récentes de la terminologie utilisée.

Pour la bonne information, le Conseil suggère que ses deux avis soient pris en compte conjointement lors de l'examen du projet d'ordonnance qui sera déposée au Conseil régional.

2. Economie de l'avant-projet

Dans son avis du 19 septembre 1996, le Conseil demandait au Gouvernement de prendre, conjointement à l'ordonnance sur les entreprises d'insertion, des initiatives en vue de promouvoir l'économie sociale dans son ensemble.

Le Conseil prend acte de l'engagement du Gouvernement «d'examiner d'autres mesures sur la promotion d'autres initiatives dans le cadre de l'économie sociale» (exposé des motifs p. 3).

Il remarque toutefois que le Gouvernement paraît se situer, à cet égard, en retrait par rapport à l'accord de Gouvernement du 18 juin 1995 dans lequel celui-ci s'engageait à «organiser par ordonnance cette économie sociale» (accord de Gouvernement p. 13).

Le Conseil attend du Gouvernement qu'il organise l'économie sociale en Région de Bruxelles-Capitale. Il rappelle, à cet égard, les critères d'appartenance à l'économie sociale tels qu'il les a définis le 18 avril 1996 et qui figurent en annexe de l'avis du 19 septembre 1996.

De Raad blijft wijzen op de dubbelzinnigheid die schuilt in de verwijzing – in de memorie van toelichting – naar een brede definitie van de sociale economie in het kader van een ordonnantie betreffende de erkenning en de financiering van enkel de inschakelingsbedrijven. In dit opzicht blijven de motieven die hij in zijn advies van 19 september 1996 aanbracht, relevant.

3. Bevoorrechte economische activiteiten

De Raad stelt vast dat het indicatief karakter van de verwijzingen naar het type van economische activiteiten welke door het voorontwerp van ordonnantie moeten worden bevorderd, in de memorie van toelichting werd versterkt. Hij geeft toe dat de nieuwe tekst de risico's van de selectie van de initiatieven uitsluit, zowel bij het onderzoek van de erkenning als bij deze van de financiering.

Rekening houdend met deze opmerking, blijft de Raad zich vragen stellen bij het nut van het geven van dergelijke voorbeelden, waar het dispositief van het voorontwerp van ordonnantie met geen woord over rept.

4. Erkenningsvoorwaarden

4.1. Oprichting van de inschakelingsbedrijven in de vorm van vennootschap met sociaal oogmerk

De Raad verheugt zich erover dat zijn standpunt inzake de voorwaarde voor de inschakelingsbedrijven in de vorm van een vennootschap met sociaal oogmerk te zijn opgericht, in aanmerking werd genomen in de door de Regering goedgekeurde versie van het voorontwerp van ordonnantie.

4.2. Oprichting van een net van inschakelingsbedrijven

De Raad blijft het dwingend karakter van de formulering van de memorie van toelichting betreuren met betrekking tot de oprichting van een Brussels net van inschakelingsbedrijven.

Hij herhaalt zijn negatief advies ten overstaan van de eis om samenwerkingsverbanden tot stand te brengen tussen de erkende inschakelingsbedrijven, als voorwaarde voor het toekennen van specifieke steunmaatregelen.

De Raad is van oordeel dat gezien het geheel der maatregelen deze verplichtingen niet voorziet, de memorie van toelichting bijgevolg moet worden gewijzigd.

N.B. De memorie van toelichting (blz. 7) vermeldt onder de operatoren van socio-professionele integratie de «Centres d'enseignement à horaire réduit», een term die voor wat de Franse Gemeenschap betreft niet meer bestaat. In de Franstalige versie zou men de «Centres d'éducation et de formation en alternance (CEFA)» moeten vermelden (cf. Décret de la Communauté française du 3 juillet 1991 organisant l'enseignement à horaire réduit, Belgisch Staatsblad van 24.09.91). De Nederlandstalige versie is juist omwille van het feit dat de Vlaamse Gemeenschap de term «Centra voor deeltijds onderwijs» blijft gebruiken (Besluit van de Vlaamse Executieve van 31 juli 1990 houdende inrichting van het deeltijds beroepssecundair onderwijs, Belgisch Staatsblad van 26 september 1990).

4.3. Doelgroep van de ordonnantie

De Raad stelt met tevredenheid vast dat het toekomstig dispositief een definitie van de doelgroep in zijn nieuwe versie aanneemt, die nauwer aansluit bij deze van het federaal dispositief dat het organiseert.

De Raad is er voorstander van dat de voorwaarde van 12 maanden inschrijving als werkzoekende bij de BGDA niet vereist wordt voor personen die het bestaansminimum trekken.

Le Conseil persiste à souligner l'ambiguïté que représente le fait de se référer – dans l'exposé des motifs – à une définition large de l'économie sociale dans le cadre d'une ordonnance relative à l'agrément et au financement des seules entreprises d'insertion. A cet égard, les motifs qu'il a fait valoir dans son avis du 19 septembre 1996 restent pertinents.

3. Activités économiques privilégiées

Le Conseil constate que le caractère indicatif des références aux types d'activités économiques à promouvoir par le biais de l'avant-projet d'ordonnance a été renforcé dans l'exposé des motifs. Il admet que le nouveau texte élimine les risques de sélection des initiatives, tant lors de l'instruction de l'agrément que de celle du financement.

Compte tenu de cette remarque, il continue à s'interroger sur la pertinence d'énoncer de tels exemples à propos desquels le dispositif de l'avant-projet d'ordonnance est d'ailleurs muet.

4. Conditions d'agrément

4.1. Constitution des entreprises d'insertion sous la forme de société à finalité sociale

Le Conseil se réjouit que son point de vue relatif à la condition pour les entreprises d'insertion d'être constituées sous la forme de société à finalité sociale ait été pris en considération dans la version de l'avant-projet d'ordonnance approuvée par le Gouvernement.

4.2. Mise en réseau des entreprises d'insertion

Le Conseil continue à regretter le caractère impératif de la formulation de l'exposé des motifs ayant trait à la constitution d'un réseau bruxellois d'entreprises d'insertion.

Il réitère son avis défavorable par rapport à l'exigence d'établir des collaborations entre les entreprises d'insertion agréées comme condition pour l'octroi des aides spécifiques.

Le Conseil considère que le dispositif ne prévoyant pas cette obligation, l'exposé des motifs doit être modifié en conséquence.

N.B. L'exposé des motifs (p. 7) cite parmi les opérateurs d'insertion socio-professionnelle, les «centres d'enseignement à horaire réduit», terme qui n'existe plus en ce qui concerne la Communauté française. Dans la version française, il faudrait citer les «centres d'éducation et de formation en alternance (CEFA)» (cf. Décret de la Communauté française du 3 juillet 1991 organisant l'enseignement à horaire réduit, Moniteur belge du 24.09.91). La version néerlandaise est coorrecte du fait que la Communauté flamande continue à utiliser le terme de «Centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs» (Besluit van de Vlaamse Executieve van 31 juli 1990 houdende inrichting van het deeltijds beroepssecundair onderwijs, Moniteur belge du 26 septembre 1990).

4.3. Public-cible de l'ordonnance

Le Conseil constate avec satisfaction que le futur dispositif régional adopte dans sa nouvelle version une définition du public-cible plus proche de celle du dispositif fédéral qu'il organise.

Le Conseil est favorable à ce que la condition de 12 mois d'inscription comme demandeur d'emploi à l'ORBEM ne soit pas requise pour les personnes bénéficiant du minimum.

Hij doet evenwel opmerken dat het begrip «bestaansminimumtrekker» verwijst naar de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een minimum aan bestaansmiddelen. Dit begrip dekt slechts een gedeelte van de werkzoekenden die door het OCMW worden gesteund.

Het is aan te raden eveneens de categorie van de sociale steuntrekkers, in de zin van de organieke wet van 8 juli 1976 op de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, expliciet in aanmerking te nemen. Deze categorie wordt trouwens expliciet als doelgroep vermeld in het commentaar van artikel 2 van het voorontwerp van ordonnantie betreffende de definitie van de werkloze werkzoekende.

De Raad is bijgevolg van mening dat het raadzaam is in artikel 4, § 1, 4°, aan het tweede streepje dat eindigt met «bestaansminimumtrekker» «en sociale steuntrekker» toe te voegen.

De Raad verheugt zich eveneens over het feit dat de voorwaarde van domiciliëring in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt weerhouden.

De Raad is van mening dat zijn opmerkingen die hij in zijn advies van 19 september 1996 maakte, relevant blijven inzake het in aanmerking nemen van werkzoekenden die een diploma hoger secundair onderwijs of meer hebben, voor de berekening van de percentages van de tewerkgestelde werknemers (cfr. art. 4, § 1, 5°), evenals de opmerking inzake de moeilijkheid om het ontbreken van een diploma te bewijzen (cfr. art. 4, § 1, 4°, 1ste streepje).

4.4. Financiële doorzichtigheid

De toevoeging van een 6de alinea bij de erkenningsvoorwaarden vloeit voort uit de wil van de Raad tot doorzichtigheid.

N.B.: Het advies van de Raad citerend, zou de Franstalige versie het commentaar van de artikels moeten vermelden: «tous les détenteurs de parts du capital doivent être en permanence et publiquement identifiés». In de Nederlandstalige versie is de aanhaling correct weergegeven.

4.5. Hoofdzetel en activiteitzetel

De Raad betreurt het dat de vestiging van de hoofdzetel en van minstens één exploitatiezetel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, niet als erkenningsvoorwaarde wordt vermeld.

Hij acht het immers belangrijk dat de inspanningen die het Gewest op dit vlak leverde, exclusief voor de Brusselse ondernemingen worden voorbehouden.

4.6. Bestaande ondernemingen

De Raad stelt met genoegen vast dat het voorontwerp van ordonnantie inzake de erkenning en de financiering van de inschakelingsbedrijven zich voortaan eveneens tot de bestaande ondernemingen richt.

De memorie van toelichting (blz. 5) wijst er inderdaad op dat het stelsel van specifieke steunmaatregelen «enkel betrekking heeft op de specifieke kosten die te wijten zijn aan de oprichting of verdere ontwikkeling van dit bijzonder type van onderneming».

In de mate waarin deze specifieke steunmaatregelen betrekking hebben op bestaande ondernemingen, zullen deze bijgevolg voorafgaandelijk moeten worden erkend.

De Raad vestigt de aandacht op punt 5 van de voorwaarden die in artikel 4, § 1 van het voorontwerp van ordonnantie worden beschreven: hoe zullen deze bestaande ondernemingen, die werknemers in dienst hebben, deze erkenningsvoorwaarde binnen de zes maanden na hun erkenning anders kunnen naleven dan door de werknemers

Il fait cependant remarquer que la notion de «bénéficiaire du minimex» fait référence à la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence. Elle ne couvre qu'une partie des demandeurs d'emploi aidés par le CPAS.

Il conviendrait de prendre également en compte de manière explicite la catégorie des bénéficiaires de l'aide sociale au sens de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale. Cette catégorie figure d'ailleurs explicitement comme public visé dans le commentaire de l'article 2 de l'avant-projet d'ordonnance traitant de la définition du demandeur d'emploi inoccupé.

Le Conseil est, dès lors, d'avis qu'à l'article 4, § 1er, 4°, au deuxième tiret se terminant par «bénéficiaire du minimex», il convient d'ajouter «et de l'aide sociale».

Le Conseil se réjouit également de voir retenue la condition de domiciliation dans la Région de Bruxelles-Capitale du demandeur d'emploi.

Le Conseil estime que ses observations relatives à la prise en compte de demandeurs d'emploi disposant d'un diplôme secondaire supérieur ou plus pour le calcul des pourcentages des personnes occupées (cf. art. 4, § 1er, 5°), ainsi que celle sur la difficulté de prouver l'absence de diplôme (cfr. art. 4, § 1er, 4°, 1er tiret) émises dans son avis du 19 septembre 1996 restent pertinentes.

4.4. Transparence financière

L'ajout d'un 6e alinéa dans les conditions d'agrément rencontre le souci de transparence exprimé par le Conseil.

N.B.: citant l'avis du Conseil, la version française du commentaire des articles devrait indiquer: «tous les détenteurs de parts du capital doivent être en permanence et publiquement identifiés». Dans la version néerlandaise, la citation est correctement transcrite.

4.5. Siège social et siège d'activité

Le Conseil regrette qu'il ne soit pas fait mention de la localisation du siège social et au moins d'un siège d'exploitation en Région de Bruxelles-Capitale dans les conditions d'agrément.

Il considère, en effet, qu'il est pertinent de réserver aux seules entreprises bruxelloises les efforts entrepris en la matière par la Région.

4.6. Entreprises existantes

Le Conseil constate avec plaisir qu l'avant-projet d'ordonnance relatif à l'agrément et au financement des entreprises d'insertion s'adresse désormais également aux entreprises existantes.

En effet, l'exposé des motifs (p. 5) indique que le régime d'aides spécifiques «porte exclusivement sur des coûts spécifiques occasionnés par la création ou le développement de ce type particulier d'entreprises».

Dans la mesure où des entreprises existantes sont concernées par ces aides spécifiques, elles devront, dès lors, préalablement être agréées.

Le Conseil attire l'attention sur le point 5° des conditions décrites à l'article 4, § 1er de l'avant-projet d'ordonnance: comment ces entreprises existantes, occupant des travailleurs, vont-elles pouvoir respecter cette condition d'agrément dans les six mois suivant leur agrément, sinon en licenciant les travailleurs qu'elles occupent déjà

die ze reeds in dienst hebben te ontslaan en ze te vervangen door andere, die tot de doelgroep van de ordonnantie behoren?

De Raad is bijgevolg van mening dat voor deze ondernemingen een langere termijn moet worden voorzien, opdat ze zouden kunnen voldoen aan de erkenningsvoorwaarden om een percentage werknemers in dienst te hebben, die behoren tot de categorie der werkzoekenden waarvoor zeer moeilijk een betrekking te vinden is.

N.B. Artikel 4, § 3: de benaming «beschutte werkplaatsen» werd onlangs gewijzigd in «aangepaste bedrijven».

5. Financiering

5.1. *Overeenstemming tussen de duur van de gewestelijke erkenning en deze van de vrijstelling van patronale lasten, georganiseerd door het federale dispositief*

De Raad bevestigt nogmaals dat hij het wenselijk acht de duur van de erkenning en van de gewestelijke financiering (42 maanden en vervolgens 36) en deze van de vrijstellingen van patronale lasten, voorzien door het federaal geheel der maatregelen (48 maanden, hetzij 16 trimesters), in overeenstemming worden gebracht.

5.2. *Tussenkoms in het loon van de bedrijfsleider en subsidie aan het uitvoerend personeel*

De Raad stelt vast dat zowel de bepaling betreffende de subsidie voor de begeleiding als deze betreffende het uitvoerend personeel zeer uitdrukkelijk zijn geformuleerd in het commentaar van de artikels, waardoor ze aldus het uitvoeringsbesluit prefigureert.

De Raad stelt enerzijds voor dat de tekst van de ordonnantie in verband met de subsidie voor de begeleiding zou vermelden dat het een «degressief loon voor de bedrijfsleider» betreft, indien dit de bedoeling van de Regering is zoals ze in de memorie van toelichting (blz. 5) uitdrukt. Anderzijds stelt hij voor dat het commentaar van artikel 10 niet zou vooruitlopen op de nog te nemen uitvoeringsbesluiten.

5.3. *Toegang tot de gewestelijke steunmaatregelen voor de ondernemingen*

De Raad stelt vast dat artikel 10 van het voorontwerp van ordonnantie vermeldt dat «zonder afbreuk te doen aan de toepassing van de wetgeving in verband met de economische expansie», de inschakelingsbedrijven, naast andere bijzondere steunmaatregelen, de mogelijkheid zullen hebben om een lening tegen bijzondere voorwaarden te verkrijgen via de Gewestelijke Investeringsmaatschappij van Brussel (GIMB).

Hij stelt eveneens vast dat de memorie van toelichting in haar nieuwe versie (blz. 6) niet langer de oprichting vermeldt van een specifiek fonds voor de inschakelingsbedrijven, maar erop wijst dat Brustart, net zoals in elke andere beginnende onderneming, een financiële deelname zal kunnen nemen in een inschakelingsbedrijf.

De Raad is van mening dat de inschakelingsbedrijven, in de hoedanigheid van handelsvennootschappen, net zoals alle andere handelsondernemingen, toegang moeten kunnen krijgen tot de gewestelijke steunmaatregelen voor de ondernemingen, zonder daarom het voorwerp uit te maken van een bijzonder stelsel.

De Raad is niettemin van mening dat een specifieke overweging van de kenmerken van de inschakelingsbedrijven, evenals van deze van de ondernemingen van de sociale economie en van de beginnende ondernemingen, bevorderd dient te worden via aan de financiële structuur van deze ondernemingen aangepaste procedures.

et en les remplaçant par d'autres appartenant au public-cible de l'ordonnance?

Le Conseil est, dès lors, d'avis qu'un délai plus important est à prévoir, en ce qui concerne ces entreprises, en vue de leur permettre de rencontrer la condition d'agrément d'occuper un pourcentage de travailleurs appartenant à la catégorie des demandeurs d'emploi particulièrement difficiles à placer.

N.B. Art. 4, § 3: la dénomination «ateliers protégés» a été récemment modifiée en «entreprise de travail adapté» (cfr Décret du 13 janvier 1997 de la Commission communautaire française).

5. Financement

5.1. *Concordance entre la durée de l'agrément régional et celle de l'exonération des cotisations patronales organisée par le dispositif fédéral*

Le Conseil réaffirme son souci de voir mis en concordance la durée de l'agrément et du financement régional (42 mois et ensuite 36) avec celle des exonérations patronales prévues par le dispositif fédéral (48 mois, soit 16 trimestres).

5.2. *Intervention dans le salaire du dirigeant et subvention au personnel d'exécution*

Le Conseil constate que, tant la disposition concernant la subvention pour l'encadrement que celle concernant le personnel d'exécution sont très largement explicitées dans le commentaire des articles, préfigurant ainsi l'arrêté d'exécution.

Le Conseil suggère, d'une part, que le texte de l'ordonnance mentionne au sujet de la subvention pour l'encadrement qu'il s'agit d'une aide «salariale dégressive du dirigeant», si telle est l'intention du Gouvernement indiquée, par ailleurs, dans l'exposé des motifs (p. 5). D'autre part, il suggère que le commentaire de l'article 10 n'anticipe pas sur les arrêtés d'exécution à prendre.

5.3. *Accès aux aides régionales aux entreprises*

Le Conseil constate que l'article 10 de l'avant-projet d'ordonnance mentionne que «sans préjudice de l'application de la législation de l'expansion économique», les entreprises d'insertion pourront bénéficier, parmi d'autres aides spécifiques, d'une faculté d'obtenir un prêt à des conditions particulières, via la Société Régionale d'Investissement (SRIB).

Il constate également que l'exposé des motifs dans sa nouvelle version (p. 6) ne mentionne plus la constitution d'un fonds spécifique pour les entreprises d'insertion, mais qu'il indique que Brustart pourra prendre une participation financière dans une entreprise d'insertion comme dans toute entreprise débutante.

Le Conseil considère que les entreprises d'insertion, en tant que sociétés commerciales, doivent pouvoir, au même titre que les autres entreprises commerciales, accéder aux aides régionales aux entreprises, sans pour autant faire l'objet d'un régime particulier.

Il estime néanmoins qu'une prise en compte spécifique des caractéristiques des entreprises d'insertion, comme de celles des entreprises d'économie sociale et de celles des entreprises débutantes doit être favorisée, par le biais de procédures adaptées à la structure financière de ces entreprises.

6. Adviesprocedure inzake erkenning

De Raad vraagt dat de vernieuwing van de erkenningen uitdrukkelijk zou worden opgenomen bij de adviesopdrachten van de Raad inzake de erkenning.

6. Procédure d'avis en matière d'agrément

Le Conseil demande que le renouvellement des agréments figure explicitement dans les missions d'avis du Conseil en matière d'agrément.

